

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Dom upokojevcev širijo — Že jeseni so pri domu upokojevcev dr. Janka Benedika v Radovljici, ki se je zadnje leto otepal z vse večjo prostorsko stisko, začeli graditi prizidek. Z njim bodo domske zmožnosti povečali za 80 novih ležišč, v prizidku pa bo prostora tudi za nekatere skupne prostore, ki so jih v starem domu pogrešali. — Foto: F. Perdan

Zbor aktivistov in borcev letos v Žireh

Žirovci praznujejo letos več jubilejev hkrati: 40-letnico osvoboditve Žirov, ki so bile eden prvih osvobojenih krajev na Gorenjskem in sicer oktobra 1943 leta, ko je bil na Ledinici ustanovljen tudi prvi narodnoosvobodilni odbor na Gorenjskem. V počastitev teh jubilejev bo 26. junija v Žireh zbor borcev in aktivistov Gorenjske, ki se jim bodo pridružili tudi borci Prešernove brigade, ki letos tudi slavi 40-letnico ustanovitve. 23. oktobra pa bodo Žirovci še posebej praznovali obletnico osvoboditve svojega kraja, ki je hkrati tudi njihov krajevni praznik. Pričakujejo, da se bo ob obeh praznovanjih zbralo v Žireh veliko gostov, ki bodo prispevali k prazničnemu razpoloženju.

Poseben odbor za organizacijo praznovanja je v zadnjem času že izredno aktiven, da bi v kraju čim bolj lepo in kar najbolj slovesno proslavili pomembne dogodke. Imenovan je bil tudi odbor za ureditev kraja in prireditvenega prostora, ki bo poskrbel, da bodo v času prireditve Žiri lepo urejene in da bo prireditveni prostor primerno pripravljen. Za preskrbo na prireditvi bodo skrbeli žirovski gostinci oziroma delovne organizacije, ki se ukvarjajo s preskrbo Žirov, po potrebi pa bodo poskrbeli tudi za pomoč. Vsekakor velja omeniti, da so pripravili tudi načrt za razširitev in popravilo cest. Žirovci se bodo potrudili in kraj uredili tako, da se bodo gostje res prijetno počutili.

Mladi v delegatskem sistemu

Radovljica — Skupaj s socialistično zvezo radovljiška mladina pripravlja analizo delovanja mladih v delegatskem sistemu. Z izsledki si bodo pomagali na problemski konferenci, ki jo o delegatskem sistemu načrtuje SZDL.

Raziskali bodo, kako med mladimi živi krajevna samouprava, koliko je mladina že prodrla v sistem delegatskega odločanja in koliko je delegatsko osveščena. Radi bi tudi ugotovili, ali se obrestuje skrb, ki jo posvečajo vzgoji mladih samoupravljalcev že v osnovnih šolah. Zlasti uspešna je pri razvijanju delegatskega odločanja učencev osnovna šola Antona Tomaža Linhart. Čeprav bodo dali poudarek pretežno krajevni samoupravi, tudi mladih iz združenega dela ne bodo obšli.

D. Ž.

Podelili zlate znake sindikata

LJUBLJANA — Šestim osnovnim organizacijam sindikata, dvema konferencama osnovnih organizacij in 36 sindikalnim aktivistom so danes v mali dvorani Skupščine Slovenije v Ljubljani podelili zlate znake Zveze sindikatov Slovenije.

Zlato sindikalno priznanje sta prejeli tudi dve sindikalni organizaciji na Gorenjskem: osnovna organizacija sindikata in temeljni organizaciji Gorenjskih oblačil Konfekcija na Jesenicah in konferenca osnovnih organizacij sindikata v škofjeloški Gorenjski predilnici. Med gorenjskimi sindikalnimi aktivisti pa so zlate znake prejeli: Stanislav Božič iz Zavarovalne skupnosti Triglav v Kranju, Slavko Kalan, politolog s kranjske skupnosti za zaposlovanje, Teodor Kreutzer, predmetni učitelj z Jesenic, Jože Platiša iz kranjskih Živil, Pavel Roblek iz Peka Tržič in Janez Smole, predsednik radovljiškega izvršnega sveta.

Glas prejel priznanje ob prazniku — Na osrednji občinski slovesnosti ob dnevu Osvobodilne fronte so podelili državna odlikovanja in posebna priznanja Medobčinskega sveta ZZB NOV. Orden zaslug za narod s srebrno zvezdo je prejel tudi časopis Glas, posebno priznanje MS ZZB NOV Gorenjske pa novinarka Danica Dolenc. — Foto: F. Perdan

Ob prazniku

Praznik dela.

Tako kot vsako leto si bo tudi letos ob 1. maju delavec zataknil rdeč nagelj v gumbnico. Rdeč nagelj v spomin na dni, ko svojega praznika ni mogel in ni smel praznovati; v spomin na dni, ko je bila vsaka njegova pošena želja in napredna misel zatrta, preganjana, obsojena.

Vendar pa naj danes, ko svobodno stopa po praznični poljani, njegova misel vsaj za hip postoji in se zazre v njegov vsakdanji dan. V vsakdanji delovni dan, ki je svoboden, demokratičen, samoupraven, v vsakdanji delovni dan, ki prinaša vrsto problemov in težav. Naj bo praznični dan tudi priložnost za samokritično priznanje, da vedno in povsod vendarle nismo delali tako, kot zmoremo in hočemo, kot znamo in kakor bi morali ravnati in delati. Priznajmo si, da včasih rdečega nagelja tudi nismo vredni, da delamo premalo in da hočemo zaslužiti več kot smo vložili svojega dela. Priznajmo si, da smo v medčloveških odnosih večkrat polni malodušja, da nam je solidarnost le beseda; velikokrat nam zmanjka moči in pripravljenosti, da bi pomagali sočloveku v stiski, ga spodbujali, mu dali moralno priznanje. Kot da nam včasih kar preveč zbledi spoštovanje do dobrega in koristnega dela, kot da nam nikakor noče z jezika pohvala, ki jo zasluži dobro delo, prizadevanje na delovnem mestu.

In praznik dela, ki mu upravičeno izkazujemo vso veljavo in zgodovinski pomen, naj ostaja priložnost za odkrito priznanje poštenemu delu in samokritično spraševanje lastne vesti, z dobronamernim sklepom in željo, da naj bi bili v prihodnjem, jutrišnjem dnevu v lastno in družbeno dobro vredni nasledniki tistih, ki so si s trdnim delom in pošteno, napredno zavestjo omogočili, da lahko danes praznujemo svobodni prvi maj.

Razstava mineralov

Tržič — Društvo prijateljev mineralov in fosilov iz Tržiča prireja 7. in 8. maja pod pokroviteljstvom skupščine občine ter rudarsko elektroenergetskega kombinata Titovo Velenje 11. mednarodno razstavo mineralov in fosilov.

Razstava, ki bo v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču, bo vsebovala vrsto zanimivih zbirk: zgodovina premogovništva na Slovenskem, sodobna tehnologija pridobivanja lignita v REK in življenje rudarjev v Titovem Velenju, obdelava velenjskega ksilita, likovna dela ter turistična ponudba v Titovem Velenju, življenje na podzemskih stenah Kornatov, fosili iz jeseniškega prostora, seveda pa ne bodo manjkale tudi zbirke mineralov in fosilov domačih in tujih razstavljalcev. Prireditelji so doslej dobili prijave za sodelovanje od osemnajstih domačih in dvajsetih tujih razstavljalcev iz desetih držav Evrope in Afrike.

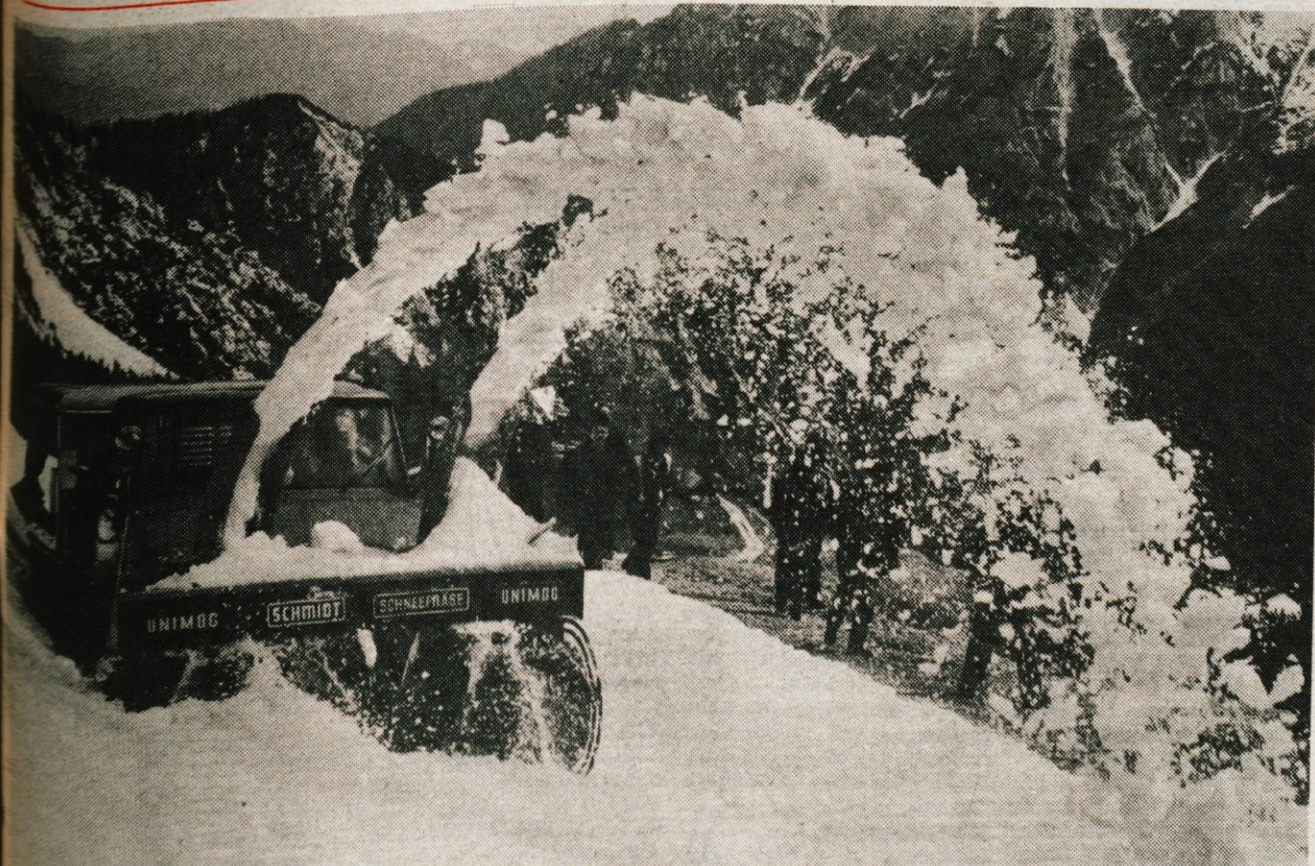
H. J.

**Bralcem
GLASA**

čestitamo

**za delavski
praznik**

Uredništvo

Odprta cesta na Vršič — Tako kot vsako leto ob prvem maju so delavci Cestnega podjetja in Autocommerca poskrbeli, da je cesta na Vršič odprta. Let. s ni bilo večjih težav, kajti snega je razmeroma malo. — Foto: F. Perdan

**8. SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA
Kranj 13.-19.5.83**

drobno gospodarstvo
inovacijekooperacije
ponudba in povpraševanje

republiška razstava inovacij

sejem rabljene šport opreme

camp oprema
camp priklopičolni, jadrnice
oprema za podvodni ribolovmopedi, motorji
jadrne deske

V ospredju socialna varnost delavcev

Na letni seji občinskega sveta zveze sindikatov Tržič so največ govorili o obremenitvah dohodka gospodarstva in o neustavljivi rasti cen, kar dviguje življenjske stroške in slabša ekonomsko socialni položaj delavcev

Tržič — V četrtek je bila letna seja občinskega sveta zveze sindikatov Tržič. Na njej so pregledali delo v minulem letu, še posebej kritično pa so spregovorili o najbolj žgočih vprašanjih sedanje gospodarke in družbene stvarnosti.

Ladislav Srečnik, predsednik občinskega sveta, je povedal, da je predsedstvo sproti preverjalo gospodarske rezultate v občini in po-

sameznih sredinah ter da so dokaj ugodne številke iz zaključnih računov zlasti posledica velikega truda proizvodnih in strokovnih delavcev. Na drugi strani pa rastoče obremenitve gospodarstva — povprečno gre vsak peti dinar iz dohodka za davke in prispevke — vse bolj zavirajo njegov tehnološki razvoj. Opozoril je tudi na visoke življenjske stroške, ki slabšajo ekonomsko so-

cialni položaj delavcev. Januarja je bilo v tržiškem gospodarstvu 116 zaposlenih, ki so imeli osebni dohodek nižji od 9000 dinarjev, medtem ko večina delavcev zasluži od 9000 do 12.000 dinarjev. Zato, je menil Ladislav Srečnik, bi moral republiški svet zveze sindikatov kot podpisnik dogovora o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke sprožiti akcijo za spremembo dogovora ter tako poskrbeti za boljšo socialno varnost delovnega človeka.

Marica Praprotnik, sekretarka občinskega sveta, je v zvezi z oceno letnih članskih sestankov osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij zveze sindikatov izpostavila predvsem še premalo uveljavljeno kolektivno delo in odgovornost v zvezi sindikatov.

Pavel Kralj, predsednik občinskega komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo, je povezal probleme zaposlovanja z investicijami. Bolj kot 0,8 odstotna stopnja nezaposlenosti v tržiški občini je po njegovem mnenju zaskrbljujoča izobrazbena struktura delavcev. Kar 61 odstotkov jih je nekvalificiranih oziroma priučenih. Skoraj enaka je bila lani sestava na novo zaposlenih. Vrednost naložb je bila sicer za 43 odstotkov višja kot 1981. leta, vendar pa v družbenem proizvodu še vedno znatno za gorenjskim povprečjem. In če ne bo večjih korakov na področju vlaganj, jih ne bo tudi pri zaposlovanju strokovno usposobljenih ljudi. Ko je posredoval oceno gospodarjenja za prvo letošnje trimesečje, je Pavel Kralj dejal, da imajo vsi tržiški delovni kolektivi težave s preskrbo uvoženih in domačih surovin in materialov. Vse hujši so pritiski jugoslovanskih proizvajalcev za devizna plačila. Izvozne načrte v Tržiču uresničujejo, vendar pa je v poplavi omejitvenih ukrepov za delovne organizacije premalo takih, ki bi spodbujali izvozno proizvodnjo.

Tudi razprava Branka Rožiča iz Tokosa je bila posvečena predvsem družbeno ekonomskemu položaju delavcev. Rekel je, da prevelika solidarnost navzven zavira lasten razvoj in s tem tudi samoupravljanje. Menil je še, da so poročila družbenopolitičnih organizacij v zadnjem obdobju preveč šablonska, da je premalo konkretnih usmeritev in predlogov za nadaljnje delo.

Boris Janc iz Peka je opozoril na nesorazmerje med cenami, posebej surovin, usnja in obutve. V zvezi sindikatov se bo treba opredeliti, to delavci pričakujejo, do najrazličnejših podražitev, v občini pa tudi do pritiskov za spremembo delovnega oziroma obratovalnega časa.

Pavel Jerman iz Tika je govoril o inovacijski dejavnosti, ki narašča zlasti v proizvodnih organizacijah. Medtem ko je bilo še 1981. leta v tržiški občini 49 koristnih predlogov, prihranka zaradi njih blizu tri milijone dinarjev in izplačanih nadomestil predlagateljem 196.000 dinarjev, je bilo lani predlogov že 74, prihranka dobrih osem milijonov in nadomestil 730.000 dinarjev. Je pa na tem področju še vrsta vprašanj, ki jih bo treba rešiti v širšem republiškem merilu.

H. Jelovčan

V Cerkljah še letos ulice

Cerklje — Minuli torek so se krajanje Cerklj zbrali na zboru krajanov. Najprej so obravnavali osnutek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, nato pa spregovorili še o najbolj perečih krajevnih zadevah.

Na zboru so jih seznanili z gradnjo mrljskih vežic, ki so že lep čas v vrhu krajevnih načrtov. Še vedno ostajajo pri prizadevanjih za pridobitev zemljišča. Beseda je bila tudi o poimenovanju ulic v Cerkljah. Tudi ta načrt je star že štiri leta, uresničili pa ga bodo morebiti že do krajevnega praznika, ki ga v Cerkljah praznujejo 4. oktobra.

Pogovarjali so se tudi, kako opraviti poplave ob večjem deževju (predlagajo ureditev obrežja potoka Reke in ureditev dela kanalizacije), o slabi oskrbi s kruhom, o ureditvi avtobusnega postajališča v središču Cerklj in o ponovni uvedbi avtobusne postaje v zgornjih Cerkljah.

J. Kuhar

Gorenjska za praznik dela

S pohodi, kresovanji, tovariškimi srečanji in slovesnostmi bo Gorenjska počastila praznik dela, 1. maj. Slovesen ton so praznovanju dale že proslave ob dnevu OF, posebej na prvega maja dan pa občinski sindikalni sveti pripravljajo proslave in srečanja delovnih ljudi in občanov.

Tako se bodo Tržičani sešli Pod Storžičem v nedeljo, 1. maja. Do tja jih bodo pripeljali avtobusi, ki bodo vozili od 7.30 dalje. Ob 11. se bo začel kulturni program s pozdravnim govorom predsednika tržiških sindikatov Ladislava Srečnika, sodelovali bodo še kulturna skupina Pobratenje, tržiška godba na pihala in v zabavnem delu ansambel Brekoto. Pod Storžičem bo za ljubitelje streljanja organizirano tudi tekmovanje v streljanju z zračno puško. Planinci pa istega dne pripravljajo izlet, ki se bo končal Pod Storžičem.

Na Križni gori se bodo ob 10. uri istega dne srečali Škofjeločani, ki bodo v kulturnem programu spremljali nastop pihalnega orkestra, slavnostni govor Ivanke Šulga, predsednice medobčinskega sveta ZSS Gorenjske, podelitev 14 srebrnih znakov sindikata, partizanski miting igralcev Prešernovega gledališča iz Kranja, nato pa veselo zaražali na tovariškem srečanju.

Radovljčani pripravljajo tradicionalni prvomajski tabor na Šobcu. Tu bo nastopil Partizanski pevski zbor iz Celovca in recitatorji s Koroške. Igrala bo godba na pihala iz Lesca, zaplesali bodo folkloristi Veriginega kulturnega društva, učenci osnovne šole v Radovljici pa bodo s plesom izrazili pozdrav prazniku in koroškim gostom. Tudi srebrne znake sindikata bodo podelili, hkrati z njimi pa tudi priznanja inovatorjem leta. Za približek bo mladina pripravila šaljive prvomajske športne igre, na tovariškem srečanju pa bo igral ansambel Karavanke.

Kranjčane bo v zgodnjih jutranjih urah vabila na prvomajsko srečanje budnica kranjske pihalne godbe. Ob 10. uri se bodo občani zbrali na Joštu, kjer jih bo pozdravil predsednik občinskega sveta ZSS Ivan Torkar. Podelili bodo srebrne znake sindikata in priznanja najboljšim delavcem kovinarjem, ki so tekmovali na 2. občinskem delovnem tekmovanju kovinarjev Kranja. V kulturnem programu bo nastopil mešani pevski zbor Iskra, za zabavo pa skrbel ansambel Jevšek. Dan poprej bodo člani Prešernovega gledališča uprizorili Partizanski miting. Pihalni orkester pa promenade koncert. Cesta od Javornika do Jošta bo v soboto popoldne in v nedeljo zaprta.

Kamničani ta dan vabijo v Kamniško Bistrico, kjer bo prvomajska slovesnost, v kateri bodo sodelovali: pevski zbor, pihalna godba iz Kamnika, recitatorji in folkloristi iz Kamniške Bistrice. Tradicionalno srečanje bodo ob veselih zvokih bratov Poljanšek nadaljevali z družabnim srečanjem.

Slavnostni govornik Janez Jamar, predsednik občinskega sindikalnega sveta Jesenice, bo začel prvomajsko praznovanje na Poljanah. Nato bosta zaigrali pihalna godba jeseniških železarjev in godba iz Gorij, recitatorji amaterskega gledališča Toneta Čufarja bodo pripravili recital, zaplesali bodo folkloristi Društva upokojencev Javornik Koroška Bela in KUD Jaka Rabič Dovje Mojstrana, zapel bo moški pevski zbor Vintgar z Blejske Dobrave, sledilo pa bo tovariško srečanje z zabavnimi igrami.

D. Ž.

Visoki stroški usposabljanja

V jeseniški skupnosti za zaposlovanje namenjajo izdatna sredstva za usposabljanje invalidnih oseb za delo — Poraba sredstev bo letos še večja

Jesenice — Skupnost za zaposlovanje se poleg ostalih nalog ukvarja tudi s poklicnim usposabljanjem in izobraževanjem tistih nezaposlenih, ki so težje zaposljivi. Lani so s predhodnim usposabljanjem napotili v zaposlitev 17 delavcev, ki so bili brez temeljne poklicne usposobljenosti ali z izrazitim suficitarnim poklicem. V vseh primerih so pokrili najmanj 50 odstotkov vseh nastalih stroškov.

Takšne delavce usposabljaajo le tedaj, če imajo za posameznika ustrezno delo, za katerega se bo usposabljal in kjer se bo tudi zaposlil, kar pomeni, da obravnav na »zalogo« ni. Del sredstev tako namenjajo za prirejanje delovnih mest in nabavo primernih naprav, kjer ustrezno usposobljena invalidna oseba lahko normalno dela. Povprečen čas usposabljanja je šest mesecev, strošek za eno invalidno osebo pa znaša 60.000 dinarjev.

Lani so iz sredstev občinske skupnosti za zaposlovanje Jesenice namenili milijon 132.000 dinarjev za izplačilo denarnih nadomestil in denarnih pomoči začasno nezaposlenim. Med prejemniki prevladujejo prejemniki s srednjo strokovno izobrazbo. Večina upravičencev je bila zaposlena za določen čas, ostalim pa je prenehalo delovno razmerje zaradi prenehanja delovne organizacije, preselitve v drug kraj in podobno.

Več pozornosti usposabljanju komunistov

Radovljica — Na marčevski programski seji občinske organizacije ZKS Radovljica so kot pomembno nalogo sprejeli tudi skrb za idejnopolično usposabljanje članstva. Čeprav ne moremo reči, da prizadevanja doslej ni bilo, pa je bilo vse prej kot zadovoljivo. Podatki zadnjih dveh let kažejo slabosti predvsem pri kadrovske izbiri slušateljev raznih oblik usposabljanja. V šolskem letu 1981/82 so osnovne organizacije vključile v 16 oblik usposabljanja 406 slušateljev, leto kasneje pa v 8 oblik le 134 slušateljev. Na štirih seminarjih za kandidate je bilo 65 slušateljev, na dveh seminarjih za novo sprejete člane pa le 30.

Med letom se je zaposlilo 5 upravičencev do denarnega nadomestila in dva prejemnika denarne pomoči. Ugotavljajo, da je število prejemnikov denarnega nadomestila večje, poprečni čas prejetanja krajši kot leto prej, da pa je nasprotno število prejemnikov družbene pomoči manjše, čas prejetanja pa približno enak kot leto prej. Razumimo je, da je zaradi rasti osebnih dohodkov povprečno izplačani znesek pomoči in nadomestila iz leta v leto večji.

Pričujejo, da bo letos poraba teh sredstev še večja, ker večja sprememba zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Sprememba zakona namreč omogoča, da pravico do denarnih pomoči pridobi tudi oseba, ki ji je kot pripravnik prenehalo delovno razmerje, sklenjeno za določen čas, ki je krajši od devet mesecev in je uspešno končala pripravniško delo.

D. Sedej

Veliko starejših ljudi

Radovljica — Lani je bilo v radovljiški občini zaposlenih 47,9 odstotkov prebivalcev. Manj kot polovica aktivnega prebivalstva more torej nositi breme skupne porabe. V občini imajo poleg tega 16,8 odstotka upokojencev in kar 11,96 odstotka ljudi, ki so starejši od 65 let. Starostnikov je v radovljiški občini kar za 14,7 odstotkov več kot v drugih gorenjskih občinah. Takšna sestava prebivalstva seveda terja več obseg zdravstvenega varstva in storitev, zategadelj ni čudno, da imajo s pokrivanjem teh potreb vse več težav.

Skupna poraba

Radovljica — Lani je bilo v radovljiški občini zbrano s prispevki združenega dela za občinske samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti nekaj več kot 600 milijonov dinarjev. Od tega je 47 odstotkov sredstev odpadlo na zdravstveno skupnost, 29 odstotkov na strogo izobraževalno, 11 odstotkov za otroško varstvo, 4 odstotke za socialno skrbstvo, 3 odstotke za telesno kulturo, 2 odstotka za kulturo in 1 odstotek za zaposlovanje. Za raziskovalec za javnost je bilo lani porabljen le poldrugi milijon dinarjev. Letos se bo predvidoma delež sredstev za 1 odstotek zmanjšal pri otroškem varstvu in zdravstvu.

Krajevna skupnost Podbrezje Izboljševanje življenjskih razmer

Krajanje Podbrezj so se 1980. leta odločili za samoprispevek — Del denarja so lani porabili za asfaltiranje vaše ceste — Letos uresničuje svet krajevnih skupnosti številne naloge

Podbrezje — Krajevna skupnost Podbrezje zajema zaselke Bistrica, Dolenja vas, Srednja vas, Podtabor in Gobovci. V njih živi skupno okrog 730 prebivalcev, ki povečini hodijo na delo v kranjsko občino in sosednji občini Radovljica ter Tržič, približno deset gospodinjstev pa se preživlja s kmetijstvom. Kljub nestrpnosti naselij in razholiki sestavi prebivalstva je skupnost povezana v trdno celoto. Najboljši dokaz za to je bila odločitev za krajevni samoprispevek 1980. leta.

»Več let nazaj,« pripoveduje predsednik sveta krajevnih skupnosti Podbrezje Ludvik Vidic, »ni bilo v kraju opaziti posebnega napredka. Tako smo se dogovorili, da bomo s sredstvi iz samoprispevka krajanov in pomočjo širše družbene skupnosti uredili več stvari. V načrtu imamo izgradnjo novega dela pokopališča, asfaltiranje vaških cest in poti, napeljavo kanalizacije od Srednje vasi do Bistrice, obnovo doma kulture in izgradnjo športnega igrišča.«

Ze lani so v kraju pričeli z asfaltiranjem cest. Položili so 525 metrov asfalta na klanec od Bistrice proti Dolenji vasi in ob tem uredili 395 metrov kanalizacije. Dobra 2 milijona dinarjev stroškov za ta dela so pokrili z zbranimi sredstvi iz samoprispevka, 320 tisoč dinarjev prispevka iz občinskih združenih sredstev in prostovoljnem delom. Maja letos bodo nadaljevali asfaltiranje cest in poti v vseh drugih zaselkih ter na obeh avtobusnih postajališčih v Srednji vasi. Dela bi radi končali do 26. julija, ko slavi krajevni praznik. Kakor upajo, jim bo to uspelo, saj so za približno 4,3 milijona dinarjev predračunske vrednosti del večino sredstev že zagotovili; 1,3 milijona dinarjev iz občinskih združenih sredstev, 1,50 milijona iz samoprispevka, 1 milijon iz posojila izvajalca del, ostalo pa iz lastnih sredstev.

»Del sredstev iz samoprispevka,« pojasnjuje član sveta, zadolžen za finance, Franci Fister, »smo porabili tudi za pripravo izgradnje novega dela pokopališča; 110 tisoč dinarjev za odkup

zemlje, 50 tisoč za spremembo namembnosti zemljišča in nekaj za urejanje dokumentacije. Ureditve zemljišča in izgradnja betonske ograje, odlagališča za odpadke ter poti, kar bomo opravili drugo leto, nas bo stalo predvidoma 1,4 milijona dinarjev.«

Letos so se začeli v krajevni skupnosti pripravljati na napeljavo okrog 2 kilometra dolge kanalizacije. Poskrbeli bodo za izdelavo potrebne dokumentacije in poiskali vire financiranja; zaradi velikih stroškov bodo zaprosili tudi za pomoč v občini, da bi lahko prihodnje leto končali načrtovana dela. Prav tako se bodo začeli pripravljati na obnovo kulturnega doma in izgradnjo športnega igrišča.

Poleg obvez iz referendumskega programa jih čakajo na uresničitev številne druge naloge. Na stavbi krajevnih skupnosti, kjer so v zgornjem delu lani uredili družbene prostore, bodo letos zamenjali ostrešje, spodnji del objekta pa bodo oddali na najem zasebniku za gostinski lokal. Z 12 električnimi drogovi bodo razširili vaško razsvetljavo v kraju, predvidoma jeseni bodo pričeli z deli za napeljavo 65 novih telefonskih priključkov in postavitev javne govorilnice, prizadevali pa si bodo tudi za čimprejšnjo izdelavo dokumentacije za stanovanjsko izgradnjo na predvidenem zazidalnem območju v Srednji vasi.

»Za uresničitev večine del,« naglašja predsednik Vidic, »se dogovarjamo v svetu krajevnih skupnosti, za podrobnosti pa skrbita tudi dve gradbeni komisiji. Pri delu sodelujemo z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami, vendar prav pri njih pogrešamo več samospodbudne aktivnosti; predvsem takšne, kakršne je zadnji čas čutiti v dejavni delegaciji za zbor krajevnih skupnosti v občinski skupščini.«

Z izpolnitvijo opisanih nalog bodo Podbrezjani olepšali svoj kraj in si izboljšali življenjske razmere v njem. Kaj mislijo o že opravljenem delu in predvsem o bodočih nalogah, se bodo izrekli in dogovorili na zboru krajanov konec maja letos.

S. Saje

Prva pridobitev iz samoprispevka krajanov je asfaltirani klanec med Bistrico in Dolenjo vasio — Foto: S. Saje

Bolje nagrajevano delo

Po dveh letih boljšega nagrajevanja dela v proizvodnji v kranjskem Tekstilindusu ne zaostajajo več za povprečnimi osebnimi dohodki občine kot prejšnja leta — Kljub temu da pri njih dobra tkalka lahko z vsemi dodatki zasluži 17.000 din in več, pa le težko najdejo nove delavce

Kranj — Ko so se nekako pred dvema letoma v kranjskem Tekstilindusu začeli pogovarjati, da bo treba v skladu s sindikalnimi usmeritvami bolje nagrajevati proizvodno delo, seveda niso pričakovali, da bodo vsi delavci za to dvignili roke. Vendar zdaj ugotavljajo, da se jim je vztrajanje in tudi nič kaj lahko iskarsko merilo za nagrajevanje proizvodnega in neproizvodnega dela vendarle splačalo. Nenazadnje to ugotavljajo ob dejstvu, da preteklega leta sicer niso zaključili prav v vrhu osebnih dohodkov, vendar so jih uspeli povišati za 36 odstotkov, česar v kranjski občini ni zmogla nobena delovna organizacija. To je omogočil soliden poslovni rezultat. Njihova strojna oprema je 85,7-odstotno odpisana, kot približno v vseh ostalih gorenjskih občinah, vendar jim je uspelo za poldrugi odstotek dvigniti storilnost.

Res se po osebnih dohodkih še ne moremo primerjati z najvišjimi v tekstilni industriji, na primer s kranjskim IBI-jem, vendar pa nam je v zadnjem času uspelo dokazati, da tekstilna industrija ni več panoga z najnižjimi osebnimi dohodki, je prepričan Peter Jekovec, vodja pravnega oddelka in obenem sekretar aktivna ZK neposrednih proizvajalcev v Kranju. »Za aktivam ugotavlja, da niso v vseh delovnih organizacijah uspeli najti rešitve za boljše nagrajevanje proizvodnega dela in tudi merila za nagrajevanje dela sploh. Čeprav se nagrajevanje dela sedanji čas ni najučinljivejši za izpeljavo nagrajevanja po delu, ker morajo imeti pri-

merjen dohodek tudi manj uspešni delavci, pa menim, da to ni prav. Dobro delo je treba dobro nagrajevati, saj se da, le merila je treba najti.«

Tudi v Tekstilindusu so morali sami poiskati merila za nagrajevanje: domenili so se, da bo bolje nagrajevano izmerno delo, ki ga opravljajo vsi proizvodni delavci, med ostalimi merili nagrajevanja pa so še kvaliteta, delo na akord, nočni dodatek in dodatna stimulacija. Po teh merilih se je v proizvodnih tozidih v prvih dveh mesecih osebnih dohodkov povečal za 27,7 odstotka, v delovni skupnosti skupnih služb pa za 22,7 odstotka v primerjavi z enakim lanskim obdobjem.

Uspelo jim je, da so za večino delavcev, marca jih je bilo zaposlenih 2300, kar za 1954 določili merila za stimulacijo. V letošnjem marcu so na primer izplačali za najzahtevnejša dela in naloge takele osebne dohodke: predica, ki dela na tri izmene, je imela najvišji osebni dohodek okoli 15.400 din, tkalka do 15.500 din, apretier največ 16.900 din in administratorka 12.700 din. Vsi ti osebni dohodki še nimajo vštete minulega dela, morebitnih nadur in dodatnega dela.

Prav zdaj ugotavljamo, da so se pravzaprav porušila razmerja v osebnih dohodkih v proizvodnji, saj je strokovni kader, ki prav tako dela v proizvodnji, od tehnikov do inženirjev, glede dohodkov precej zaostajal, je pojasnila Jelka Šmid, ki se v kadrovskem oddelku ukvarja z merili nagrajevanja po delu. »Zato smo ponovno ovrednotili vsa dela in

opravila, osnutek analitske ocene je v razpravi, zbiramo pripombe, tako da bi lahko predlog pripravili in sprejeli še letos.«

Tekstilna industrija, ki je bila pri nas dlje časa zapostavljena panoga, še občuti posledice, saj se le malo delavcev zanima za to panogo. Tekstilindus že nekaj časa ne najde dovolj delavcev za delo v tkalnici in predilnici, na razpise se prav tako ne oglašajo tehniki. »Tudi na razpis študij, ki se ni zaključil, se od februarja do konca aprila ni prijavil niti en kandidat za predilnega tehnika, niti za tretjo ali četrto stopnjo izobraževanja,« je povedala predsednica delavskega sveta Tekstilindusa Lea Podgornik. Boljši odziv je za tekstilne kemijske tehnike, toda med njimi so večinoma ženske kandidatke. Zaradi tako pičlega odziva na razpise in štipendije, letos še ne moremo računati na učence na tretji stopnji usmerjenega izobraževanja, bomo spet morali izobraževati za najbolj iskana dela delavce sami v našem izobraževalnem centru. Čeprav smo v dveh letih povišali povprečne osebne dohodke na povprečje v občini, pa vsaj za kranjske delavce tekstilna panoga še vedno ni zanimiva. Vendar opažamo, da naši delavci ne odhajajo več toliko v druge delovne organizacije kot prejšnja leta.

V treh mesecih letos je na primer odšlo iz Tekstilindusa 41 delavec, zaposlili pa so jih na novo 80. Vendar je med njimi le 16 delavcev iz kranjske občine, od tega le 6 za delo v proizvodnji. Kljub temu da so v letošnjih prvih mesecih imeli povprečne osebne dohodke 15.646 din, niso dobili delavcev niti med iskalci zaposlitve, čeprav takih brez kvalifikacije tudi v Kranju ni ravno malo.

L. M.

Vse pod eno streho — Te dni so delavci gradbenega podjetja »GRADIS« Jesenice začeli podirati staro proizvodno halo Alpetoura na Laborah, kjer je bil dozdaj del proizvodnje kmetijskih strojev in naprav. Delavci Alpetoura so se namreč odločili, da bodo na Laborah razširili servisno dejavnost za Zastavine automobile. Zdej so delali v resnično slabih razmerah zaradi utesjenosti. Novi prostori pa jim bodo omogočili tudi, da bodo končno vendarle imeli vse pod eno streho: kleparsko, avtomobilarsko in avtomehanično dejavnost, zraven pa bo tudi prodajalna rezervnih delov za vse automobile Zastave. Razmišljajo sicer še o kakšnem drugem servisu, vendar bodo zaenkrat ostali pri Zastavi. Do konca avgusta naj bi bila po programu zgrajena nova stavba, do jeseni pa naj bi že steklo delo v njej. — Foto: D. Dolenc

Z zložbo proti razdrobljenosti obdelovalne zemlje

Namesto njivic — njive

Slovenska pokrajina je kot mozaik, sestavljen iz majhnih njiv in travnikov, na katerih ni mogoče gospodarno kmetovati. V povprečju ima vsaka slovenska kmetija 2,6 hektara obdelovalne zemlje, razkosane na šest parcel. Zložba je edino uspešno zdravilo za razdrobljene kmetijske površine.

Kranj — Tuji kmetijski strokovnjaki zatrjujejo, da se kmetovanje splača šele pri 70 hektarih zemlje. Če njihove ugotovitve sprejemamo brez pridržka, potem pri nas ne moremo govoriti o gospodarnem pridelovanju hrane. V Sloveniji imamo namreč okrog 180 tisoč kmetij s povprečno 6,4 hektari zemlje, od katerih je le 2,6 hektara obdelovalne. Povprečna kmetija ima zemljo v šestih kosih, nobena redkost pa niso posestva z dvajsetimi in več parcelami. V ravninah večina parcel meri od 15 do 30 arov.

Zoper razdrobljene kmetijske površine imamo zdaj v rokah le dve »zdravili«. Sedaj veljavno zakonodajo, ki je nadaljnje kovanje zemlje deloma zaustavila, s (predlaganimi) spremembami in dopolnitvami kmetijskih zakonov pa naj bi to početje tudi dokončno preprečila. Edina in najuspešnejša pot do večjih parcel v zasebnem kmetijstvu je — zložba zemlje.

V načrtu je, da bi letos v Sloveniji nanovo postavili meje na 6807 hektarih zemlje, od tega tudi na 200 hektarih od Kokrice do Golnika. Na Gorenjskem se letos to ne bo zgodilo, saj je treba predtem to področje še izsušiti, vendar s temi deli še niso pričeli. V škofjeloški občini so lani nameravali zložiti zemljo v Gorenji vasi. Do tega ni prišlo, ker ni bil pravočasno sprejet urbanistični načrt, letos pa za lani načrtovano zložbo ne bo denarja. V jesenški občini ni obsežnejših območij obdelovalne zemlje. Toda tudi tam, kjer bi lahko manjše parcele združili v večje (na Golfu, v Žirovnici), razmere niso zrele za takšen poseg. Za zložbe niso navdušeni nekmetje — lastniki zemlje; težave pa povzročajo jesenški kmetijski zemljiški skupnosti tudi ubijanja, kje naj bi potekala gorenjska avtomobilska cesta. V ravninski občini doslej ni bilo pobude od kmetov, menijo pa, da ne morejo nasilno posegati v kmetijski prostor. V kranjski občini, kjer so doslej zložili največ zemlje, se pripravljajo na novo — na zložbo v Tupaličah, Olševku, Hotemazah, Miljah, na Visokem in Lužah. Povprečno se bo tu parcela povečala s 35 arov na tri hektare, njihovo število pa se bo zmanjšalo z devet na eno ali dve.

Napredni kmetovalci, ki iščejo pot do umnejšega in bolj gospodarnega kmetovanja, so doumeli prednosti zložbe. Gre za prihranke pri času in gorivu, za boljše izrabo zemlje, smotrnejše kolobarjenje... Zanimanje za zložbo je sedaj v Sloveniji celo večje od denarnih možnosti in zmožljivosti izvajalcev. Toda še vedno se napredku zoperstavlja ovire, ki otežujejo zložbo ali jo podaljšujejo. Pogosto je opazna bojazan, da bodo kmetje zemljo izgubili. Zložbo enačijo s podružbljanjem, s kolektivizacijo zemlje.

Nasprotujejo ji predvsem nekmetje in polkmetje, ki jim dohodek od kmetijstva ni odločilen v družinskem proračunu. Ovirajo je tudi nezgajeni spori na vasi, nasprotovanja med zasebnimi in družbenimi kmetovalci. Izvajanje zložb v Sloveniji je obravnaval tudi republiški izvršni svet (kasneje tudi delegati republiške skupščine) in na podlagi tega pripravili predlog sprememb določil zakona o kmetijskih zemljiščih, ki urejajo zložbo. Predlaga, da se skrajša in poenostavi »komasacijski postopek«, v katerem je doslej pogosto prihajalo do sporov. Zavoljo tega je ostal neobdelan tudi marsikateri kos zemlje. Nadalje predlaga, da bi pri določanju vrednosti zemlje sodelovali kmetje in kmetijski strokovnjaki in da bi pri tem upoštevali tudi kakovost zemljišča. Dopolnjeni zakon naj bi tudi prepovedal drobitev parcel na že zloženi zemlji. Sedaj veljavna določila so pri tem dopuščala tudi izjeme.

C. Zaplotnik

Preskrba z gnojili in krmili urejena

Škofja Loka — Letošnjo setev so kmetje na loškem območju pričakali z manj skrbmi, saj se je kmetijska zadruga Škofja Loka potrudila in zagotovila normalne količine gnojil in umetnih krmil. Da bi zagotovila dovolj mineralnih gnojil za spomladansko in že tudi jesensko setev, je sklenila dogovor z Agromehaniko-Gruda. Za razširitev proizvodnih zmogljivosti tovarn gnojil kmetje združujejo po 2 dinarja od kilograma umetnih gnojil in imajo tako dolgoročno zagotovljeno normalno oskrbo.

Za umetna krmila pa so se pri kmetijski zadrugi Škofja Loka dogovorili s KŽK Gorenjske za dobavo nekaterih uvoznih komponent za proizvodnjo krmil za živinorejo. Na osnovi organizirane oddaje živine KŽK kmetijska zadruga Škofja tako zagotavlja redno oskrbo s krmili za pittance in krave. Nekoliko več težav je s krmili za prašiče in piščance.

Zelo slaba pa je oskrbljenost kmetov z rezervnimi deli za kmetijsko mehanizacijo. Na domačem trgu se rezervni deli ne dobijo, v tujini pa se jih praktično ne more kupiti. Razen tega primanjkuje traktorjev, zlasti takšnih, ki so primerni za obdelavo zemlje v hribovskih področjih. Primanjkuje tudi samonakladalnih prikolice, molznih strojev in drugih kmetijskih pripomočkov.

L. B.

Zbornica se je uveljavila

Medobčinske gospodarske zbornice so bile pred leti ustanovljene kot oblika organiziranosti združenega dela določene področja, ki naj bi pripomogle k razreševanju najrazličnejše gospodarske problematike. Čimbolj so pogoji gospodarskega razvoja, tembolj zahtevne in odgovorne so tudi naloge zbornice oziroma njenih odborov. O delovanju zbornice in njenih nalogah smo se te dni pogovarjali s predsednikom Bojanom Urlepom in sekretarjem Andrejem Prislanom.

Če se ozremo nazaj, je bilo prav gotovo največ pozornosti namenjene gospodarskim gibanjem. Tako je zbornica obravnavala in spremljala spremembe in dopolnitve republiškega in občinskih srednjeročnih planov in je s konkretnimi predlogi sodelovala pri oblikovanju teh dokumentov. Zbornica je prek svoje komisije za presojo investicij dala konkretne predloge za dopolnitev republiškega programa prednostnih nalog, banki pa je posredovala priporočila glede prednostnega usmerjanja bančnih sredstev. Zbornica je tudi stalno zasledovala preskrbljenost industrije z domačimi in uvoženimi materiali ter energijo

ter skrbela za usklajevanje potreb na tem področju.

Ob drugih področjih delovanja gre zlasti omeniti obsejno sodelovanje, saj je bil narejen zaznaven premik pri obsejni blagovni menjavi z Italijo in pri vključevanju v sejemске kompenzacijske posle z Avstrijo. Gorenjske delovne organizacije v okviru obmejnih sporazumov z Italijo v Sloveniji dosega 12 do 13 odstotkov menjave. Največ so na tem področju naredili Sava, Gorenjska predilnica, GLG, Iskra in Peko. Na novo je bilo vzpostavljeno sodelovanje med Alpino Žiri in firmo Benetton v Čedadu in ustanovljeno je bilo mešano podjetje v Žitari vasi (Alples).

Precej akcij je bilo tudi pri razvoju turizma in predstavitvi Gorenjske.

Že lani se je zbornica vključila v široko propagandno dejavnost in je organizirala predstavitve Gorenjske na berlinski turistični borzi, ter enotno turistično predstavitev regije v dveh nemških izdajah ljubljanskega Dnevnika in založila vse mejne prehode z najrazličnejšim propagandnim materialom. Odbor za gostinstvo in turizem je veliko delal tudi pri zagotavljanju boljše oskrbe v turističnih krajih, kjer se je povezal z odborom za trgovino in oskrba je bila tako na Bledu, Kranjski gori, Bohinju in drugih turističnih krajih urejena.

Podobno smo začeli tudi letos. Gorenjska se je v nemški izdaji Dnevnika že predstavila, nadaljnje delovanje pa bo prav gotovo usmerjeno v preskrbo turističnih krajev. Veliko bi lahko na tem področju naredila SIS za preskrbo, katere ustanovitev se vleče že nekaj let. Menimo namreč, da ni dovolj, da imamo potrebščine le nekaj krajev, temveč mora biti dobro založeno celotno

področje. Prizadevamo si tudi za boljše ponudbo naših gostiln in prav sedaj je na delu skupna komisija, ki ocenjuje gostinske obrate po Gorenjskem. Ocena bo tudi osnova za cenik. Ob tem je treba omeniti tudi predstavitve Gorenjske na vseh štirih mejnih prehodih, kjer bomo postavili posebne panoje s turističnim zemljevidom Gorenjske.

V zadnjem času je izredno veliko govora o drobnem gospodarstvu.

»Na pobudo gospodarske zbornice je bil izdelan pregled dejavnosti drobnega gospodarstva, sodelovali smo v pripravah sejma malega gospodarstva ter dali poseben poudarek razvoju malega gospodarstva s katerim bi lahko nadomestili uvoz — to je kooperaciji. Vendar je položaj na Gorenjskem precej drugačen od položaja v Prekmurju. Mi nimamo zdomcev, ki bi uvažali stroje in želeli odpirati obratovalnice. Če je v Prekmurju problem najti delovno organizacijo za katero bi obrtnik delal, je pri nas položaj drugačen. Potreb je precej, problem pa je dobiti ljudi.«

Kakšni pa so dosežki gorenjskega gospodarstva v letošnjem prvem tromesečju?

»Industrijska proizvodnja je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem večja za 3,1 odstotka, kar je več kot je predvideno z resolucijo in bolje od slovenskega povprečja, ki znaša 2,7 odstotka. To je prav gotovo posledica dokaj dobre oskrbe tudi z uvoženimi materiali, saj je uvoz bolj porastel kot izvoz, čeprav so posamezne delovne organizacije že imele težave zaradi pomanjkanja določenih reprovromaterialov. Več težav je pričakovati v prihodnjem polletju, saj sedanji odstotek deviz, ki ostajajo v delovnih organizacijah, prav gotovo ne bo zdržal. Povečanje izvoza na konvertibilno področje, kar pomeni, da za določene panoge že postaja dohodkovno zanimivo. Vendar spet ne moremo mimo nekaterih pomanjkljivosti.

sti. Za letos izvozno gospodarstvo ni dobilo izplačanih izvoznih stimulacij, kar pomeni, da so imeli izvozniki manj prihodka, s tem dohodka in tudi manjše osebne dohodke.

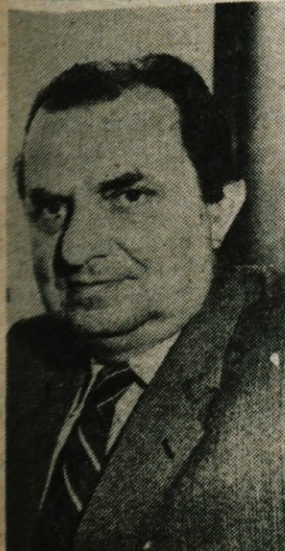
Investicije še nadalje upadajo?

V prvih treh mesecih je bilo pri SDK prijavljenih le 56 novih investicij v vrednosti 970 milijonov dinarjev, medtem ko je bilo lani v vsem letu prijavljenih 244 naložb v vrednosti 4,1 milijarde din, kar pomeni, da je letos že po nominalni vrednosti četrta manj naložb. Vzrok za manjšo naložbeno aktivnost je prav gotovo predraga denar. Gospodarstvo se ne more odločiti za kredite po 30 odstotni obrestni meri. Posledica pa bo prav gotovo zaostajanje tehnologije in zmanjševanje izvoza.

Kaj pa kmetijstvo?

»O vprašanju agroizvitstva na Gorenjskem bomo v kratkem spregovorili na problemski konferenci MS ZKS za Gorenjsko, zbornica pa se bo vključila v uresničevanje sprejetih sklepov. Prav gotovo zadeva ne bo enostavna, saj o tej problematiki razpravljamo že vrsto let, vendar vse do sedaj še niso bili doseženi zadovoljivi rezultati. Najprej bo seveda treba priti do prehrabnih bilanc v občinah, da bomo vsaj vedeli kaj imamo, koliko lahko pridelamo in kaj potrebujemo.«

L. Bogataj

Vztrajnost delavcev rešila tovarno

Ljudje iz Železne Kaple in okoliških vasi so življenjsko povezani z edino industrijo v svojem kraju, s tovarno celuloze Obir — Zato pred štirimi leti tudi niso dovolili, da bi propadla — O njenem ponovnem vzponu, delu in razvojnih načrtih so govorili: direktor, vodja lesnega oddelka inž. Peter Kuchar, Walter Gutovnik, Dovjak Valentin in Pavle Haberc

Železna Kapla — Ljudje iz Železne Kaple in okoliških vasi, koroški Slovenci in Avstrijci, so najtesneje povezani s svojo tovarno celuloze Obir. Skopi kosi kmečke zemlje jim namreč ne dajejo dovolj kruha za življenje, do Velikovca ali Celovca, kjer bi morda našli delo, pa je dokaj daleč. Razen tega je tovarna, ki bo kmalu stara sto let, del njih. V njem so služili denar že dedje in očetje, ki so jih zdaj zamenjali sinovi, že od otroških let prepričani, da jih bo sprejela.

Valentin Dovjak

Po štirih letih tovarna celuloze Obir stoji na trdnjših nogah kot kdajkoli prej. Delavci, vseh skupaj je 195, na leto pridobijo 36 tisoč ton prvorazredne celuloze, saj zanjo uporabljajo samo najkvalitetnejše iglavce. Vsak mesec proizvodnja pogoltne okrog 15 tisoč kubičnih metrov lesa, ki ga vozijo največ iz bližnjih gozdov po Koroškem.

Lani so ustvarili že 23 milijonov avstrijskih šilingov dobička, ki ga večinoma vlagajo v sodobnejšo tehnologijo. Tako so v zadnjih treh

zastarele stroje, s pomočjo katerih bi se izboljšali delovne pogoje in dvignili storilnost.

Kot sta zatrdila Valentin Dovjak, ki dela v kotlarni in ključavničar Pavle Haberc, ki je tudi predsednik obratnega delavskega sveta, so prav vsi delavci v tovarni zadovoljni. Delovni pogoji so dobri, še več pa jim pomeni tovarna zato, ker jim kot edina industrijske vrste daleč naokrog zagotavlja zaslužek. Povprečna mesečna plača je okrog 9500 šilingov. Na avstrijski lestvici v kemični industriji to pomeni predzadnje mesto, v velikovškem okraju pa je vodilna med vsemi panogami.

Velik pomen imajo v tovarni celuloze Obir delavski svet in obratni sveti. Prek njih se delavci zavzemajo za varnost pri delu, za boljše delovne pogoje, za nemoteno proizvodnjo pa tudi za delovno disciplino, višjo storilnost in pošteno plačilo. Obratovodje se sestanejo enkrat v mesecu, da pregledajo, kaj so naredili in kaj ne, kaj je potrebno, da bi bil dohodek še večji in podobno. Čeprav ne gre za samoupravljanje, kakršnega imamo pri nas, pa kvaliteta prav gotovo v ničemer, na zaostaja. Delavec iz proizvodnje in direktor, oba imata isti cilj: delo, zaslužek. Zato drug pri drugem spodbujata in upoštevata koristne predloge.

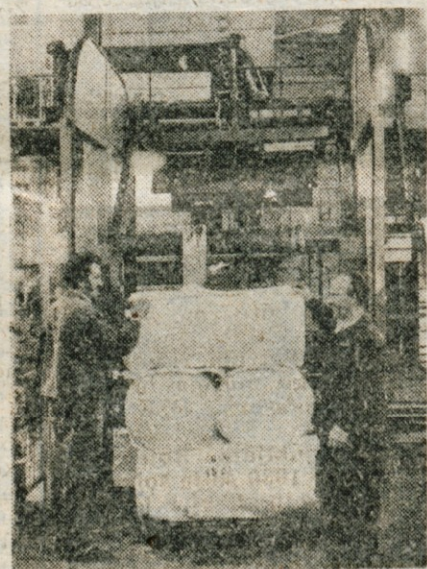
Tovarna celuloze Obir pomaga tudi k dobremu sožitju dveh narodov: koroških Slovencev in Avstrijcev. Obema pomaga, da skozi besedo, pesem in igro ohranjata svojo izvirnost. Podpira kulturno delo ljudi. V Rebrci pomaga nemškemu pevskemu zboru, v Železni Kapli moški in mešani zbor, folkloriste in dramsko skupino, ki delujejo v okviru slovenskega prosvetnega društva Zarja. Spodbuja »prijatelje narave«, organizacijo socialistično usmerjene mladine, s katero delavci celo tekmujejo v športu. Po domače sicer pravijo, da si velikega »luksuza« kot mecen ne morejo privoščiti, potrebno pa je, da živi kultura obeh narodov. H. Jelovčan

Pavle Haberc

letih namenili kar 40 milijonov šilingov za investicije. Posebno ponosni so na novo proizvodno halo, ki so jo zgradili lani in vanjo namestili sodoben izjemalni stroj ter avtomatični nakladalec za bale celuloze.

Celulozo prodajajo izključno v Slovenijo največjim papirničarjem v sozdu Slovenijapapir. Od njih nato dobijo polizdelke, papir ali karton, ki ga iz lastnega izvoznega oddelka razpečavajo na vse strani sveta. Njihov nadaljnji razvoj je usmerjen predvsem v višjo stopnjo tehnološke obdelave. V tovarni bi radi ustanovili oddelke za tiskanje etiket, v katerem bi lahko dobilo delo približno petdeset ljudi. Zlasti žensk, ki so najbolj prikrašane za možnosti zaposlitve. Razen tega nameravajo zamenjati tudi nekatere nekoliko

Na novo proizvodno halo, izjemalni stroj in avtomatski nakladalec bal, ki so jih dobili lani, so delavci tovarne celuloze Obir še posebej ponosni. — Vse slike: F. Perdan

Potem ko je šola lani uredila učilnice za naravoslovne predmete, pa ji manjka še sedem specializiranih učilnic za strokovne predmete. — Foto: F. Perdan

Če učenec nima stola

Srednja šola elektrotehniške in kovinsko predelovalne usmeritve v Kranju bo v jeseni z vpisom 1400 učencev (in 4 oddelkov odraslih) kar za sedemkrat presešla svoje kapacitete — Pouk splošnih predmetov je v najetih učilnicah bivše gimnazije, za strokovne predmete pa se na stari šoli ne morejo zvrstiti vsi razredi, tako da za vrsto predmetov ostaja le kreda in tabla — Ob tem pa so potrebe po kadrih, ki jih šola izobražuje tolikšne, da se praktično vpis pokriva z razpisanimi kadrovskimi štipendijami

Kranj — Čeprav je taka tolažba, da doslej šole zaradi preobremenjenosti in utesenosti še ni razneslo, potem je ne bo niti jeseni, ko bo namesto sedanjih 41 oddelkov kar 47 oddelkov v Iskri — Srednji šoli elektrotehniške in kovinsko predelovalne usmeritve v Kranju. Znana stvar je, da šola, ki je bila po vojni grajena za 200 učencev, ne more nuditi primernega šolskega prostora za 1100 učencev, kolikor jih je to šolsko leto vpisanih. Zato bo treba tako kot že doslej najemati šolske prostore na drugih šolah.

Številke o utesenosti ne povedo veliko, pač pa na primer lahko v zahtevi sanitarne inspekcije preberemo, da šolske klopi ne bi smele stati manj kot pol metra od šolske table. Takšne zahteve so seveda upravičene, toda kaj ko so nekateri razredi premajhni, v nekaterih oddelkih pa si pri posameznih učnih urah nekateri dijaki niti ne morejo priboriti svojega stola. Iskanje manjkajočih stolov po šoli ni nekaj neobičajnega, veliko šolske opreme pa se pri tem tudi poškoduje. Tudi ni redko, da se za posamezne šolske ure učenci zberejo v premajhnem razredu po štirje okoli ene klopi. Nekatere zahteve sanitarne inspekcije je šola sicer pred kratkim izpolnila, predvsem higienske izboljšave v sanitarijah, utesenosti pa se seveda ne da odpravljati.

Zaradi takšnega stanja občasno trpi tudi izvajanje izobraževalnega programa. To se še posebej pozna pri prvi generaciji srednjega usmerjenega izobraževanja, ki na primer prvo leto ni poznala specializiranih učilnic, ker jih šola ni imela, vendar pa niti drugo leto, ko so bile te učilnice za fiziko in druge predmete

Ne le razredi, tudi hodniki, ki so se zožili na račun zasilnih učnih prostorov, so na tej šoli v dejanskem pomenu besede prava ozka grla — Foto: F. Perdan

urejene, pa so nekateri oddelki spet ostali le pri kreda in tabli, saj bi selitev med poukom iz najetih prostorov na Koroški cesti do šole v Savski Loki vzela preveč časa. Svet staršev je ne brez ogorčenja zato postavil zahtevo, da naj bodo tudi dijaki te srednje šole deležni pouka v strokovnih učilnicah drugih srednjih šol, če se v svoji šoli ne morejo vsi zvrstiti. Teorija s kredo v roki je morda še bila sprejemljiva v 50. letih, danes pa ne več. Do jeseni bo šola sicer z dotacijo 5 milijonov novih din, kar so jo prispevale Iskrine delovne organizacije, dokončala del od sedmih manjkajočih specializiranih učilnic, vendar to še zdaleč ne bo zadostovalo za izvajanje programa, kaj šele za verifikacijo šole.

Kako bo v jeseni šola z enim dislociranim oddelkom na Jesenicah spravila pod streho okoli 1400 učencev, je seveda vprašanje. Brez najetih prostorov ne bo šlo tako kot ne že doslej, tako da bo pouk praktično še bolj razdrobljen na razne lokacije.

Ob čakanju na zeleno luč za gradnjo nove šole, se več kot 1000 dijakov z vse Gorenjske, polovica je vozačev, izobražuje za potrebe združenega dela. Dokler bodo namreč potrebe po kadrih iz vseh programov še vedno naraščale, šola nikakor ne bi smela zapirati vrat. Na sedanji pokleni stopnji namreč vsi učenci elektrotehniških in kovinskih poklicev prejemajo štipendijo, okoli 80 odstotkov tehnikov na sedanji tehniški šoli, ter skoraj polovica dijakov v programih usmerjenega izobraževanja. Takšne potrebe po kadrih temelje na usmeritvi kranjskega in gorenjskega gospodarstva, ki z usmerjanjem v te poklice proizvodne usmeritve lovi tehnološki zaostanek pri izobraževanju takih kadrov. V jeseni, ko bo šola s takšnim vpisom sedemkrat presešla svoje kapacitete, se pogoji izobraževanja ne bodo izboljšali, pač pa se poslabšali, saj bo obremenitev učencev z neenakomernim razporedom pouka na dopoldne in popoldne še večja, odsotnost od doma za vozače večja kot doslej, povečale pa se bodo tudi obremenitve učiteljev na šoli. Verjetno pa bodo na šoli, kjer so že zdavnaj kršene vse varnostne in higienske norme bivanja učencev, morali odložiti tako kot doslej dobro polovico zahtev, ki jih za izboljšanje stanja zahteva sanitarna inspekcija. L. M.

M. Volčjak

Elanov prodor na ameriški trg

Zaradi slabe zime in vrste omejitev zadnjo zimo smuči pri nas niso šle dobro v prodajo — Begunjski Elan pa je prodajo na ameriškem trgu povečal za 46 odstotkov in bil s tem 8 odstotno udeležen v celotni prodaji smuči — Tudi obeti za prihodnjo zimo so na ameriškem trgu dobri — Skrb pa vzbuja priprava novega zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju

Begunje — Zadnja zima je pri nas pozno nasula sneg in smučarska sezona je bila kratka. Smučarske vrste ob naših vlečnicah so zredčili cencinski boni. Polog za prestop neje je zaustavil naše smučarske kolone do sosednjih, avstrijskih smučišč. Manj smo smučali in seveda tudi manj kupovali smuči. Tudi krediti za nakup smuči niso več tako zgodni kot nekdaj, saj je polog 80-odstoten. Vse to in seveda dejstvo, da je smučanje za nas postalo še bolj drago, je seveda vplivalo na prodajo Elanovih smuči. Zadnjo sezono je v Elanu prodaja smuči padla za 40 odstotkov. V prodajalni ob tovarni v Begunjah so dosegli namajda 20 odstotno prodajo, kar kaže, da Elanova prodajalna v odnaku Begunjah kupcem zavo- omejenih litrov porabe cencina več pri roki.

Zato je seveda toliko bolj razve- eljav Elanov prodorni izvoz na smu- arski trg Združenih držav Amerike. Medtem ko se vsa smučarska indu-

strija v svetu otepa z velikimi težavami, saj prodaja smuči vsepovsod upada ali ostaja na ravni preteklih let, je begunjski Elan uspel na ameriškem trgu prodati za 46 odstotkov več. Tudi obeti za prihodnjo zimo so dobri in računajo, da jim bo uspelo prodajo smuči povečati za nekaj več kot 40 odstotkov ter tako doseči dobra 2 milijona dolarjev iztržka.

Elan je tako na ameriškem tržišču dosegel 8-odstotno udeležbo v celotni prodaji smuči, kar je seveda izreden uspeh. V prihodnjih dveh sezonah jim bo ob sedanjih obetih uspelo doseči 10-odstotni delež, kar je Elanov cilj, ki so si ga zastavili pri prodaji na ameriškem trgu. Več kot toliko bodo težka prodali, saj bo tržišče zasičeno. Pri tem pa je seveda pomembno, da ta čas, ko se drugi izdelovalci smuči otepa jo z drugimi številkami, Elan povečuje svojo prodajo in dosega pozitivne poslovne rezultate.

Samo po sebi se zastavlja vprašanje, čemu velja pripisati Elanovo

prodorno prodajo na ameriškem trgu. Brez dvoma je to poznanost in kakovost Elanovih smuči, ki se danes brez zadrege lahko postavijo ob bok najboljšim znamkam smuči kot so Rossignol, Dynastar, K2 in Atomic. Dodati pa je seveda treba uspešnost Elanovega predstavnitva v Združenih državah Amerike, ki ima svoj delež v mestu Burlington, v smučarskem predelu blizu kanadske meje. Torej Elanovo uspešno poslovno prisotnost na ameriškem trgu, ki seveda pozna dobro sodelovanje s trgovci, ki prodajajo smuči.

Begunjski Elan je prve smuči na ameriški trg prodal že leta 1951, preko trgovske mreže Slovenijalesa. Kasneje so poskušali prodajati pod imeni tujih firm, od leta 1963 naprej pa so začeli uveljavljati svojo znamko in leta 1975 povsem prenehali prodajati izdelke pod tujimi znamkami, razen če je šlo za prodajne akcije posebnih modelov. Izkušnje so namreč pokazale, da tržišča ni moč dobro obdelovati s široko ponudbo lesnih izdelkov, saj se omare in stoli prodajajo drugače in drugim kupcem kot smuči. Neposredna prodaja preko tujih športnih firm se prav tako ni obnesla najbolje, saj je tudi pri prodaji športnih izdelkov specializacija vse večja.

Najbolje se je torej izkazala lastna prisotnost na tujem tržišču. Da je temu res tako, govori tudi pogled v sosednjo Avstrijo, kjer je Elan zavoljo prisotnosti s svojo tovarno uspel v ostri konkurenci prodati 15 tisoč parov smuči, celoten avstrijski uvoz smuči pa znaša 40 tisoč parov.

Skrb zato sedaj v Elanu vzbuja priprava novega zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju, ki vsebuje tudi v številki izraženo določbo, da ima na tujem lahko predstavništvo le organizacija, ki tam proda za najmanj 5 milijonov dolarjev blaga. S tem naj bi dosegli večjo enotnost pri prodaji na tujem. Toda vsaka administrativna določba ima seveda svojo črno stran, saj pomeni, da bodo morale številne slovenske organizacije, tudi Elan, svoja predstavništva zapreti. Prav Elanu so izkušnje pokazale, da se prodaja preko velikih lesnih organizacij, s široko paleto izdelkov, ni obnesla. Smiselno bi bilo le združevanje prodaje z izdelovalci smučarske opreme kot so žirovska Alpina in tekstilnimi tovarnami, ki izdelujejo smučarska oblačila. Tega pa seveda ni moč storiti čez noč, saj se pogodbe sklepajo celo za nekaj let naprej.

Jeseniški filmski festival končan

V soboto, 23. aprila se je na Jesenicah končal deseti mednarodni festival amaterskega filma, ki sta ga organizirala Zveza kulturnih organizacij Jesenice in jeseniška filmska skupina Odeon, pokroviteljstvo nad festivalom pa sta prevzela konferenca osnovne organizacije sindikata Železarne Jesenice in Tehnični biro Jesenice. Na zaključni slovesnosti v gledališču Tone Čufar se je spored začel s kulturnim programom, ki ga je izvajal ženski vokalni oktet ženskega pevskega zbora Milko Skoberne, nato je vse navzoče pozdravil predsednik organizacijskega odbora festivala Joža Varl. Sledila je podelitev nagrad najboljšim filmskim izdelkom. Nagrade sta podelila predsednik žirije Janez Hrovat ter predstavnik sindikata jeseniške Železarne. Nato je bila projekcija nagrajenih filmov, po prireditvi pa je bilo srečanje organizacijskega odbora festivala, žirije in gostov.

Žirija v sestavi Miha Brun, novinar revije Stop iz Ljubljane,

20 let sodelovanja Kroke in Radiš

Kropa — Moški pevski zbor KUD Stane Žagar iz Kroke je leta 1963 prvič gostoval pri slovenskem prosvetnem društvu v Radišah na Korškem. Tedaj nihče ni slutil, da se je začelo daljše kulturno in prijateljsko sodelovanje. Vrstila so se izmenična gostovanja s koncerti, odorskimi uprizoritvami, predavanji in snemanji. Priključila so se še druga kulturna društva (predvsem Dolina iz Italije), a najbolj trdna je ostala temeljna vez med društvoma iz Kroke in Radiš. Marsikdaj je bila označena kot zgleden primer stalnosti.

Dvajsetletnica je seveda priložnost za proslavitev. Pri društvih so se dogovorili za dve prireditvi s petjem, diaprojektivno in recitacijami. Prva bo v soboto, 30. aprila v Radišah, ponovitev pa v nedeljo, 1. maja ob 16. uri v Kropi. Z drobnopisno bodo poskrbeli za dokumentirano ohranitev skupne kulturne poti, dobil pa jo bo vsak obiskovalec.

Vsi prijatelji slovenske, še posebej koroske pesmi, bodo dobrodošli na tej prvomajski prireditvi v Kropi.

EG

Metka Košir, likovni pedagog iz Mojstrane ter Janez Hrovat, filmski snemalec TV Ljubljana je od 18. do 20. aprila pregledala 88 filmov in odločila, da festivalsko listo za predvajanje sestavlja 45 filmov. Nagrade pa so bile podeljene takole: V vseh kategorijah so bile podeljene plakete »Železar« in sicer je v kategoriji dokumentarnega filma prvo nagrado dobil film »Obsojenec« avtorja Miša Čoha iz FKK Emo Celje, drugo nagrado sta dobila film »Egipt« avtorice Elfride Marek iz Celovca in film »Idila v močvirju« avtorja Petra Krauzerja, prav tako iz celovskega kino kluba, tretjo nagrado pa je dobil Ivan Jović iz Zaječarja za film »Pomana«. Pri igranem filmu je prvo nagrado dobil film »Obisk«, avtorja Borisa Salobirja iz kino kluba Gorenje Velenje. Boris Salobir pa je dobil tudi prehodno nagrado Grand prix za najboljši film festivala. V kategoriji igranega filma druga nagrada ni bila podeljena, tretjo pa so podelili filmu »Il passero solitario« avtorja Lodovico Zabotto iz tržaškega kino kluba. Za žanrski film pa je prvo nagrado dobil Mišo Čoh iz Ljubljane za film »Mreža«, druga nagrada ni bila po-

deljena, tretjo pa so podelili Nebojši Barbir iz Beograda za film »Balote«. V kategoriji animiranega filma prvo in drugo nagrado niso podelili, tretjo pa je dobil avtor Franc Pihlar iz Kranja za risani film »Tenis«. Pri planinskem filmu ni bilo podeljene nobene nagrade, zato pa je Planinska zveza Slovenije podelila posebno priznanje za najboljši film s planinsko tematiko avtorju Božidarju Kunstlju iz Maribora za film »Na veliki Wenediger«. Podeljene pa so bile tudi zlate plakete »Železar« za najboljšo režijo v filmu »Aquarios« avtorju Janezu Mayerju iz Trziča, za najboljšo idejo avtorju Francu Kopicu iz Maribora za film »Aha«, za najboljšo kameru Mišu Čohu za odlične posnetke v filmu »Obsojenec« ter za najboljšo montažo v filmu »Evasione« avtorju Rolfu Mandolesi iz Merane. ZKO Jesenice je podelila umetniško sliko najboljšemu klubu festivala in sicer je bil to kino klub iz Celovca, filmska skupina Odeon pa je podelila posebno nagrado »Silvo Valentar« v spomin na prežgodej preminulega prvega in dolgoletnega predsednika kluba najboljšemu mlademu debitantu Petru Kreuzer iz Celovca. A. Kerštan

Žirija v sestavi Metka Košir, Janez Hrovat in Miha Brun je pregledala 88 filmov in jih 45 odbrala za festivalsko predvajanje.

Žirovski občasnik

Če je morda na začetku kdo Žirovskemu občasniku napovedoval hitro smrt, se je zmotil. V rokah imamo spet zajetno, dvojno številko revije, s pestro vsebino kot vedno. Še več. Ze hitro prelistavanje pove, da postaja Žirovski občasnik vse bolj odmeven. Izven žirovskega sveta in doma. Omeniti velja, da je bila pohvaljena njegova oblika. Žirija Društva oblikovalcev Slovenije je za delo lanskega junija izbrala tri značilne izdelke oblikovalca Tomaža Kržišnika, med njimi je bila tudi zadnja številka Žirovskega občasnika.

Na ovitku sicer piše, da je Žirovski občasnik revija za kulturna in družboslovna vprašanja. Vendar »nekulturnih« vprašanj takorekoč ni in revija sledi temu ter nenehno odpira nova. Tako z novo številko odpira vprašanje varstva kulturne in naravne dediščine, pri čemer je posebej poudarjen problem varovanja kulturne krajine. Besede uvodničarja Mihe Nagliča pa nazorno razgrinjajo vsebinsko naravnost revije. — V Žirovskem občasniku ne pišemo o »starih« rečeh zato, ker bi hoteli »obujati stare čase«; to počnemo zato, da bi v tem jubilejnem letu ob vsej veličini tistega, kar se je naredilo v zadnjih 40 letih, spreminjali tudi odnos do starega, do naše kulturne dediščine in do naravnega okolja, v katerem prebivamo. Vsega starega vednar ne kaže uničiti! Zakaj ne bi hranili starih knjig, papirjev in drugih predmetov, zakaj ne bi prenovili in oživili starih, močno načetih, a še zmeraj imenitnih in lepih stavb? Kdaj bomo spoznali, da objekt, ki ga postavimo v prostor, ni izolirana celota, in da zato ni vseeno, kam ga postavimo in kako izgleda? Prepričani smo, da nam marsikatera od preteklih dobrih in vrednot lahko izpopolni smisel in lepoto našega sedanjega udejstvovanja.

Ali kot je zapisala Marija Stanonik v prispevku s pomenljivim naslovom »Moji Dobračevi na grob« v katerem se sprašuje, zakaj je izginilo krajevno ime Dobračeva: Preteklost ni le prah mrtvih, je tudi prst, iz katere današnji rod srka sokove za jutrišnji dan.

V tematskem sklopu varstva kulturne in naravne dediščine revija objavlja niz prispevkov. K razmišljanju o večji razsodnosti pri poseganju v prostor spodbuja prispevek dr. Načeta Šumija. V nekoliko prirejani obliki je objavljena razprava Ade Bar-Janševe »Stavba dediščina in kultura Žirov«, ki jo je napisala za

študijo »Strokovne osnove za varovanje kulturne dediščine za urbanistični načrt Žiri«. Miran Naglič piše o vlogi kmetijstva v prostoru, Mirjan Batistič o vodnem režimu na Žirovskem. Sestavni del izdelave urbanističnega načrta je bila tudi prognoza rasti prebivalstva in za objavo je študijo povzel Tone Eniko. Miha Bogataj pa je prispeval članek o inovacijah v Žireh, o sočasni problematiki torej.

Posebej za Žirovski občasnik je dr. Ivan Sedej tokrat napisal prispevek k monografiji slikarja Maksima Sedeja, k vzpostavitvi temeljitejšega odnosa do slikarja in njegovega dela pa je članek napisal tudi dr. Stane Mikuž. Za raziskovanje krajovne zgodovine je pomembna in sveda za branje zanimiva polemika med liberalcem Valentinom Poljanskim in kaplanom Pavlom Perkom, ki jo je po dolgotrajnem iskanju po gradivu izluščil Miha Naglič. Drugi del svojih spominov na drugo svetovno vojno je napisal Karel Bernik.

Literarni del sredice tokrat Žirovski občasnik začneja z odlomkom iz knjige domačina Jožeta Peternelja »Krtar in dolinci«, nadaljuje z literarnim besedilom Petra Mlakarja »Novi človek«. Posebej razveseljev je ponatis knjige Blaža Ogorevca iz Škofje Loke »Zima na socialističnem kmetijskem posestvu«, ki je izšla v dvojezični izdaji leta 1979 v Skopju, v Sloveniji pa je malo znana, čeprav je bilo delo nagrajeno z nagrado »Mlada struga« za najboljšo zbirko pesmi mladega avtorja na mednarodnem pesniškem srečanju Struški večeri poezije. Pesmi so objavljene z ilustracijami Staneta Kosmača. Sledi nekaj pesmi izpod peresa Sledja Oblaka. Pozornost pa bodo gotovo vzbudili uvodni odlomki iz drame »Ubiti očeta« žirovske rojakinje Spomenke Hribar, saj so najava skorajšnjega izida dela v knjižni obliki. Samostojne fotografske priloge pa so dali Vlastja Simončič, Janez Pukšič, Janez Bogataj in Janez Pipan.

V poglavju Domožnanstvo piše Matevž Pečelin o žirovski okolici, Ivan Reven pa o Breznici. V poglavju Dokumenti povzemajo iz knjige dr. Franca Kosa »Doneski o zgodovini Škofje Loke in njene okolice« kronološko urejeni izbor povzetkov starih listin, ki se nanašajo na Žiri. Ivan Potočnik piše o spominih na prvo svetovno vojno, Janko Mrovlje o ustanovitvi Poljanske čete. Med Drobčinami pa najdemo paberke iz šolskih kronik o žirovskih proslavah tja do leta 1883 nazaj. M. Volčjak

Tri mlade flavtistke škofjeloške glasbene šole: Patricia Mihelač, Sabina Renko in Vesna Jan so se odlično odrezale na nedavnem zveznem tekmovanju učencev in študentov glasbe. Nedvomno je to velika zasluga pedagoginje Drage Ažmanove. — M. V.

Velik uspeh škofjeloških flavtistik

Škofjeloška glasbena šola je na zveznem tekmovanju učencev in študentov dosegla izjemen uspeh — Mlade flavtistke Vesna Jan, Patricia Mihelač in Sabina Renko pod vodstvom pedagoginje Drage Ažmanove so bile med najboljšimi

Škofja Loka — Škofjeloška glasbena šola je pred dnevi doživela velik uspeh, kakršnega doslej še ni. Uspeh v zveznem tekmovanju učencev in študentov glasbe, ki je od 20. do 24. aprila potekalo v črnogorskem mestu Zlatibor, so bile tri mlade flavtistke škofjeloške glasbene šole med najboljšimi: štirinajstletna Vesna Jan, dvanajstletna Patricia Mihelač in enajstletna Sabina Renko. Pod vodstvom pedagoginje Drage Ažmanove, na tekmovanju pa jih je spremljal korepetitor Peter Kopač, za potovanje na tekmovanje skrbel ravnatelj Valentin Bogataj.

Patricia in Sabina sta tekmovali v prvi kategoriji, torej v najmlajši skupini. Patricia je zbrala kar 97,20 točk, pri čemer moramo vedeti, da je za 90 točk pomeni odlično oceno, kot 90 točk pomeni odlično oceno. Sabina pa je zbrala 94,40 točk. Vesna je tekmovala v drugi kategoriji in zbrala 93,20 točk. Pri tem je poudariti, da je tekmovala v skupini skupaj z nekaterimi učenci iz drugih glasbenih šol in se uvrstila med najboljše.

Patricija je na tekmovanju dosegla posebno priznanje. Nastopila je na zaključnem koncertu, s katerim so predstavili najboljše. Sama je povedala, da je igrala zelo skopirano, brez kančka treme in da ji skorajda ne bi mogla igrati. Tri so zelo pohvalile korepetitorja Peterja Kopača, saj so rekle, da jim je bil v veliko pomoč. Seveda pa je v pogovoru z njimi pravo prijateljstvo zelo med učenkami in pedagoginjo Drago Ažmanovo, ki je brez dvoma poleg strokovnega dela prava moralna podlaga velikega uspeha mladih flavtistik. Brez zadrege, da se dekleta zaradi pohvale ne bi »prevzele«, je Draga Ažmanova dodala, da so se dekleta resnično dobro odrezala, tudi v primerjavi z vsemi drugimi.

Na področnem oziroma republiškem tekmovanju so torej izbrali prave tekmovalke, saj so tri mlade flavtistke Slovenijo odlično zastopale. Bile so edine predstavnice Gorenjske, v slovenskem merilu pa se jim je pridružila le flavtistka iz Ljubljane.

Uspeh mladih škofjeloških flavtistik je ponovno poudaril pomen začetnega glasbenega šolanja, na nižji stopnji torej, saj le tako učenci dobe dobro osnovno za nadaljnje šolanje. Prav na nižji stopnji glasbenega šolanja pa ima odločilno vlogo pedagog, njegov način strokovnega in vzgojnega dela. Uspeh treh škofjeloških flavtistik brez dvoma temelji na odličnem delu pedagoginje Drage Ažmanove, ki na škofjeloški glasbeni šoli poučuje skupino dvanajstih flavtistik. Odlični so njeni gojenci pri glasbenem šolanju, odlični morajo biti v šoli, pravi Draga Ažmanova, kajti le dober šolski uspeh je pogoj, da se ukvarjajo z glasbo. Sicer bi lahko doživeli pripombe, da jim glasba vzame preveč časa. Kot je pomembna zagnanost in veselje učencev do igranja, je pomembno tudi sodelovanje z njihovimi starši. Nenazadnje tudi sprošeni, prijateljski odnosi med učenci in pedagoginjo, ki so doživeli vrh v vsakoletnem poletnem flavtističnem taboru.

M. Volčjak

Nova oblika filmske vzgoje

Radovljica — Na pobudo predsedstva in komisije za kulturo pri občinski konferenci ZSMS Radovljica je pred kratkim prišlo do sodelovanja s Kinopodjetjem Radovljica pri zasnovi nove oblike filmske vzgoje mladih in drugih prijateljev filma z izvedbo filmskega gledališča »Filmska scena 83«. Gre za izbor in predvajanje šestih kakovostnih del svetovne filmske proizvodnje, ki so dobila mednarodna priznanja.

Za pobudo mladine se je ogrela tudi skupščina kulturne skupnosti Radovljica, poleg nje pa tudi komisija za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu, ki sta prispevala svoj delež za izvedbo nove oblike kulturnega delovanja. Programski izbor in ocene vseh šestih filmov je pripravila Bojana Čebulj. Na predvajanju bodo organizirali razgovore z ustvarjalci in kritiki filmov.

Doslej so predvajali že ameriška filma Rdeči in Neskončna ljubezen. Tretji film Cestni bojevnik prihaja iz Avstralije, na sporedu bo 5. maja. 12. maja bo sledil ameriški film Navadni ljudje, 19. maja film Draga mami in 26. maja film Lovca na jelene. Slednja sta ameriške proizvodnje.

Cena abonmaja za vseh šest filmov je 160 dinarjev, kar je seveda zelo ugodno.

Dr. Peter Petru

Preteklo soboto smo se na ljubljanskih Zlalah poslovali od dr. Petra Petruja, ravnatelja Narodnega muzeja in izrednega profesorja PZE za arheologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Rojen v Laškem leta 1930 se je šolal v Celju in Ljubljani, kjer je na oddelku za arheologijo diplomiral 1955. leta, doktoriral pa leta 1966. Ljubezen do davno umrle, a ne izginule antične kulture mu je usmerila življenjsko pot že pred začetkom študija. Ta ljubezen ga je vodila na vseh delovnih mestih, v Zavodu za spomeniško varstvo SRS, v Narodnem muzeju in na Filozofski fakulteti, tako da je v teh kratkih letih življenja Slovenijo napolnil s svojim delom. Sledil je materialnim ostankom antične kulture od njenih začetnih nezačetnih pohodov v panonske ravnice Ptuja in dolenskih gričev, njenih sunkov v predalpsko okolje Bobovka pri Kranju, pa tudi njenemu umikanju za zidovje Hrúšice in Ajdovščine in končno njenemu umiranju na osamelih vrhovih Vranja pri Sevnici in Arhona nad Potoki. Praktično ni bilo pomembnejših arheoloških raziskav antike v Sloveniji, ki jim tako ali drugače ne bi dal svojega pečata. A če bi bil dr. Petru samo to, če bi bil le izjemen znanstvenik, sposoben organizator velikega dela arheološkega tiska v Sloveniji, izredno aktiven član vrste društev, če bi bil le to, bi nam ga njegova plejada znanstvenih del in dobro organizirane strokovne ustanove lahko nadomestila.

Vendar je bil za tiste, ki so ga pobliže poznali, še mnogo več. Bil je dober prijatelj, vedno duhovit in šegav, sredi najtršega dela vedno optimist, nam mlajšim poleg tega učitelj in mentor. Kot znanstvenik delaven in dosleden in kot človek širok je bil predvsem — dober človek.

Zato nam ga tudi njegovo delo ne more nadomestiti.

M. S.

Kulturni koledar

BLED — V Galeriji na blejskem otoku razstavlja likovna dela slikarka Irena Lejla.

TRZIC — V paviljonu NOB je odprta razstava del kiparja Zvoneta Svetine in slikarja Vojka Svetine.

RAVNOVLJICA — V Sivčevi hiši v Radovljici so odprli razstavo na temo Otroška likovnost. Razstava je odprta do 18. maja.

KRANJ — Prešernovo gledališče iz Kranja bo v soboto, 29. aprila uprizorilo ob 20. uri film Joštu nad Kranjem PARTIZANSKI MITING — v počastitev 1. maja. V nedeljo, 1. maja ob 10. pa bodo uprizorili PARTIZANSKI MITING na Križni gori. V četrtek, 5. maja ob 16. bo v Prešernovem gledališču gostovala DPD Svoleda z Boh. Bele z delom Držiča — TRIPČE DE TOLČE. V petek, 6. maja ob 19. pa gostuje OŠ Begunje z delom CENČACI.

V galerijskih prostorih Prešernove in Mestne hiše v Kranju je na ogled potujoča razstava del slovenskega slikarja, kronista in kritika njegove dobe slikarja Smrekarja (od 1883 do 1942). Razstavo je posredovala Moderna galerija.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji na gradu je odprta razstava del akademskega slikarja Leona Kopača.

Šola, ki izobražuje in utrjuje slovenstvo

Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu je od 1957. leta dalje 712 maturantov in si utrdila sloves šole, ki kvalitetno ne zaostaja za nemškimi — Usmerjenost na žive jezike dopolnjujejo splošni predmeti — Pomembna sila v priznavanju narodnostnega obstoja koroških Slovencev

Celovec — Zvezna gimnazija za Slovence je začela 1957. leta v starem, tesnem šolskem poslopju, v katerem se je pouk odvijal samo ob popoldnevih. Kljub slabim pogojem za delo in nezaupanju, s katerim so nekateri sprva spremljali trud slovenskih učiteljev, je gimnazija iz leta v leto potrjevala svojo moč kot vzgojnoizobraževalna ustanova, v vsakem enaka avstrijskim gimnazijam, in kot pomembna sila v priznavanju narodnostnega obstoja koroških Slovencev.

»Prelomno leto za našo gimnazijo je bilo 1975., ko smo se preselili v novo, sodobno urejeno šolo na Janežičevem trgu, za katero smo se precej dolgo borili,« je povedal ravnatelj dr. Reginald Vospernik. »Pouk je zdaj dopoldne, vsak dan šestkrat po petdeset minut, kolikor pri nas traja šolska ura, ob sobotah pa imamo pet ur. Popoldne je namenjeno za proste dejavnosti dijakov: za šport, stroje-pisje, stenografijo, tuje jezike, literarne vaje, politično vzgojo.«

Prva generacija maturantov je izšla iz Zvezne gimnazije za Slovence 1963. leta, od takrat pa jih je bilo že 712. Nekateri so se usmerili v poklice, večina jih je nadaljevala študij na univerzah. Srečujemo jih v najrazličnejših službah: kot pravnike, zdravnike, ekonomiste, pisarniške uslužbenke.

V Zvezno gimnazijo za Slovence pridejo otroci — med njimi so tudi taki, ki govorijo samo nemško — ko dopolnijo deseto leto, torej po osvo-

Ravnatelj dr. Reginald Vospernik

jenem splošnem osnovnem znanju, odidejo pa z osemnajstimi leti. Učni jezik je slovenski, medtem ko je vsa terminologija, ki jo uporabljajo profesorji, dvojezična. Tako študentje kasneje na nemških univerzah lahko brez težav napredujejo.

»Usmeritev gimnazije je na žive jezike,« je nadaljeval dr. Reginald Vospernik. »Obvezni predmeti so, različno po rezrednih stopnjah, slovenski, nemški — oba sta tudi pri maturi — angleški, latinski, grški, ki postopno izumira, prosto pa lahko dijaki izbirajo med francoščino, ita-

lijansčino in ruščino. Seveda predmetnik vsebuje tudi splošne predmete: matematiko, fiziko, kemijo, telovadbo, glasbeno vzgojo in druge, tako da se maturanti lahko vključijo na katerokoli univerzo.«

V jezike usmerjena vsebina vzgojnoizobraževalnega dela Zvezne gimnazije za Slovence je res nekoliko ozka. Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev sta pred leti naslovila na avstrijsko vlado pismo, v katerem med drugim predlagata ustanovitev trgovske akademije za slovensko mladino, saj prav teh kadrov na Koroškem, ki ima živahen maloobmejni promet, najbolj manjka. Žal pobuda doslej še ni našla pravega ušesa.

V tem šolskem letu obiskuje osemnajst razredov Zvezne gimnazije za Slovence 511 dijakov. So s celotnega

Rudi Vovk

Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu

območja južne Koroške, največ iz občin Pliberk, Sentjakob, Bilčovs, najmanj iz Ziljske doline. Približno tristo jih prebiva v štirih slovenskih dijaških domovih, saj bi jim vsakodnevna vožnja od doma do gimnazije in nazaj vzela preveč časa. Dijaki so pretežno iz delavskih in kmečkih družin.

Negujejo tesne vezi z nekaterimi nemškimi šolami in nekaterimi v matični Sloveniji. Medse vabijo tudi kulturne ustvarjalce, avstrijske in slovenske, vsako leto prirejajo zaključno akademijo v največji celovski dvorani, ki je vedno polna, izdajajo letna poročila o delu, maturantje pa odhajajo na tradicionalno desetdnevno potovanje po Jugoslaviji.

Rudi Vovk iz Dobrle vasi bo letos maturiral. »Že brat in sestra sta hodila v Zvezno gimnazijo za Slovence. Naša družina je trdna slovenska. Letos stanujem v Celovcu, ker je z maturo precej dela, prej sem se vozil od doma. Mislim, da je naša gimnazija kvalitetno enaka nemškimi, kar potrjujejo tudi številke o osipu. Je pa vsekakor ena najsodobnejših v Celovcu. Jeseni bom šel študirat na Dunaj. Zanima me več področij, vendar se bom najbrž odločil za pravo.«

Rudi Vovk je tudi član odbora šolske skupnosti, v katerem so po trije dijaki, profesorji in starši. »Z neposrednim stikom skušamo vedno poiskati najboljše rešitve. Dijaki smo morda res nekoliko preveč tihi v odoboru, vendar se vsako leto menjamo in zato teže aktivno sodelujemo. Sem še predsednik Koroške dijaške zveze, ki deluje zunaj gimnazije.

Člani so zlasti slovenski gimnazijci. Glavni namen zveze je, da utrjuje narodno zavest, da se seznanjamo s položajem manjšine in dogodki v svetu. Imamo svoj klubski prostor, uspešen športni odsek, iz katerega je izšel tudi Slovenski atletski klub. Letos smo povedli politično akcijo za dvojezične hišne napise. Vsak teden prirejamo predavanja. Maja pričakujemo deželnega glavarja. Zastopniki dijakov vseh celovških gimnazij smo se povezali in letos je tretjič organizirali kontaktno leto. Prireditve traja pet večerov. Na njih imajo mladi ustvarjalci priložnost, da se prvič predstavijo javnosti ali da povabijo priznane umetnike. Tu se najde tudi pristen stik z nemško govorečo mladino, odmaknejo vsi narodnostni predsodki.«

H. Jelovčan

Pred 40 leti so na Dunaju obglavili trinajst zavednih koroških Slovencev

Vzeli so jim življenje, čast jim niso mogli vzeti

Poznega aprilskega popoldneva, ko smo obiskali Sela, je bila vas mirna in spokojna. Zadnje večerno sonce se je lovilo v bel zvonik stare cerkve, ki se sredi vaških grobov pne v nebo, metalo svetlobo na ono kraj, kjer je mladi kmet pravkar trosil gnoj po travniku pod gozdom, pa na hrib, kjer je za gozdom nekje slutiti Sajdo Sela. Najbolj slovenska vas na avstrijskem Koroškem. Vas, kjer so se stoletja z vsemi močmi trdnih slovenskih korenin zoperstavljali ponemčevanju. Zadnja desetletja so bila najhujša. S plebiscitom leta 1920 se je začelo, naraščalo vsa leta do priključitve Avstrije leta 1938 velikemu rajhu. Sovinizem je prehajal k vse bolj grobim oblikam. Sredstva za uničenje koroških Slovencev so bili uboji, napadi, zaporji, razbijanje prosvetnih prireditve, žalitve. Kolone SA so se pred letom 1938 zakorakale po koroških trgih.

Slovenske fante, in može so klicali v nemško vojsko. Toda v njih se je uprlo poštenje, njihova slovanska zavest. Vse bolj so se odtegovali mobilizaciji, uhajali v gozdove. Prav Sela so bila že

leta 1938 zavetje prvih ubežnikov, tako imenovanega »zelenega kadra«. Po domačijah nad okrog so se držali, v lovskih kočah pod Košuto, v zasilnih skrivališčih, kar precejšnje število pa jih je to ubezalo v Jugoslavijo. Ta »zeleni kader« so bili tudi prvi koroški partizani.

Poleti 1942 je plamen partizanske borbe na naši strani planil tudi na Koroško. Johan Županc, eden od »zelenih kadrov«, ki je že leta 1939 prebegnil v Jugoslavijo, se tu potem vključil v partizansko borbo, jih je vodil. Vsi zavedni koroški Slovenci so čutili z njim, skrbeli po vseh svojih močeh za prve partizanske skupnice. V hribih nad Selami je zrasla vrsta bunkerjev, kjer so se skrivali fantje. Sovražnik je začutil vso trdovrstno odpora koroških Slovencev. Na vse načine jih je skušal onemogočiti. Na to območje je poslal vrsto vrtnjencev, ki so se izdajali za slovenske partizane. Nekatere so odkrili, zgodilo pa se je tudi, da so naselili provokacijam. Le malo preveč zaupanja, pa je bila odkrita cela vrsta zavednih Slovencev, ki je pomagala

partizanom. V vzhodnem predelu Koroške, v Selih, na Obirskem in drugod je tako gestapo novembra 1942 aretiral nad 60 ljudi. V Celovcu so jih zaprli in zadrževali. Dolge mesece so potem čakali na sodbo. Kot je kasneje pripovedoval nekdo od preživelih, se je vsak večer iz njihovih celic slišala mehka, nežna koroška pesem. Pesem, ki jim je vlivala upanje, jih bo-

Sovražnik je tedaj zadal slovenskemu partizanskemu gibanju na Koroškem prvi hud udarec: 6. aprila 1943 je »Ljudsko« sodišče v Celovcu izbralo 13 žrtev in jih obsodilo na smrt. Avstrijski časopisi so takrat prinašali novico z debelimi naslovi: 13 SMRTNIH OBSODB — KOMUNISTIČNO-TERRORISTIČNI ELEMENTI SO UNIČENI — TEŽKE ZAPORNE KAZNI ZA NJIHOVE POMOČNIKE...

Obsojeni so bili na smrt z obglavljenjem. In v obsodbi je še pisalo, da bodo obglavljeni za vedno ostali brez časti...

Prepeljali so jih na Dunaj in prav na današnji dan pred štiridesetimi

leti 29. aprila 1943 so jih za vratmi kaznilnice, kjer piše »Hinrichtungsstätte«, obglavili. Obglavili kot najbolj gnusne, najbolj grozotne zločince naroda. Da bi enkrat za vselej tem svojevolumnim »čušom« dopovedali, da je tu nemška dežela, da se tu govori nemško in da ni prostora za nikogar drugega kot za nemškega človeka. Z vsemi, ki bodo mislili in delali drugače, bodo storili enako kot s temi trinajstimi banditi...

Za vrati dunajske kaznilnice so ugasnila življenja najboljših, najbolj zavednih koroških narodnjakov: Tomaža Olipa, drvarja iz Sel, roj. 1913, Jakoba Oražaja, drvarja iz Sel, roj. 1902, Ivana Dovjaka, puškarja iz Sel, roj. 1905, Franca Gregoriča, kmeta iz Srednjega Kota pri Se-

lah, roj. 1901, Franca Pristovnika, delavca iz Sel, roj. 1910, Florijana Keliha, drvarja s Sajde nad Selami, roj. 1908, Jerneja Oražaja, delavca iz Sel, roj. 1902, Janeza Oražaja, poštarja iz Sel, roj. 1925, Urha Keliha, delavca s Sajde nad Selami, roj. 1912, Franca Weinzierla, kmeta iz Suhe, roj. 1912, Jurija Pasterka, kmeta iz Lobnika, roj. 1903, Miha Županca, delavca z Obirskega, roj. 1909, ter edine ženske, Micke Olip, rojene Županc, delavke z Obirskega roj. 1913. Vsi ostali so dobili zaporne kazni. Toda sodba je bila uresničena le delno: bili so obglavljeni, bili so zaprti, toda časti jim ni mogel vzeti nihče. Z njihovo smrtjo, z dnevi za rešetkami je njihova čast le še zrasla.

Nič ni pomagalo. Partizanske borbe niso mogli

zajeziti. V narodnoosvobodilno vojsko na Koroškem so prihajali novi in novi borci. Slovenski fantje, ki so prišli na dopust, se odslej niso več vračali. V Beli je odšlo samo 16. julija 1943 v partizane nad 30 borcev, kar je za to malo gorsko vas nad Železno Kaplo ogromno število.

Jeseni 1943 je na Koroško prišel Matija Verdnik-Tomaž. Tedaj se je koroško osvobodilno gibanje, ki je bilo prej deljeno na vzhodno in zahodno, zlilo v eno samo. Koroški Slovenci so bili na ozemlju tretjega rajha edini, ki so se organizirano borili v vrstah antifašističnega demokratičnega tabora. To pa je tisto, kar avstrijski nacionalisti še danes nočejo priznati.

Vendar Koroška je ostala slovenska. Uresničila

se je želja selskih žrtev, da tod ostaja slovenski rod, slovenska govorica in slovenska pesem. Sela so še danes najbolj slovenska vas. Tri ali štiri pevske zbornice imajo, vrsto športov goje krajani. V namiznem tenisu so sami konici na Koroškem. Velike zasluge za njihov razvoj je imel Herman Velik, župan in šolski upravitelj in župan iz Sel, ki se je ves posvetil življenju in rasti vasi. Danes počiva skupaj s selskimi žrtvami na vaškem pokopališču. Če vsa bo pot kdaj zanesla čez Sajdo v Sela, ne pozabite obiskati pokopališča. Prav vsi nagrobniki govorijo, da so tu doma le Slovenci. Slovenci, ki vedo, da je ni sile na svetu, ki bi jim vzela njihovo narodno zavest, njihovo slovenstvo.

D. Dolenc

položili so dar domu na oltar

Obglavljeni na Dunaju dne 29. aprila 1943

DOVJAK JVAN Borovlje, * 12. 8. 1905	PRISTOVNIK FRANC Sele-cerkev, * 30. 7. 1910
GREGORIČ FRANC Sele-cerkev, * 1. 10. 1901	PASTERK JURIJ Lobnik, * 12. 4. 1903
KELIH FLORIJAN Sele-Sajda, * 30. 4. 1908	WEINZIERL FRANC Suhapri Reberci, * 19. 9. 1912
KELIH URH Sele-Sajda, * 22. 6. 1912	

Naj vam bo lahka slovenska zemlja!

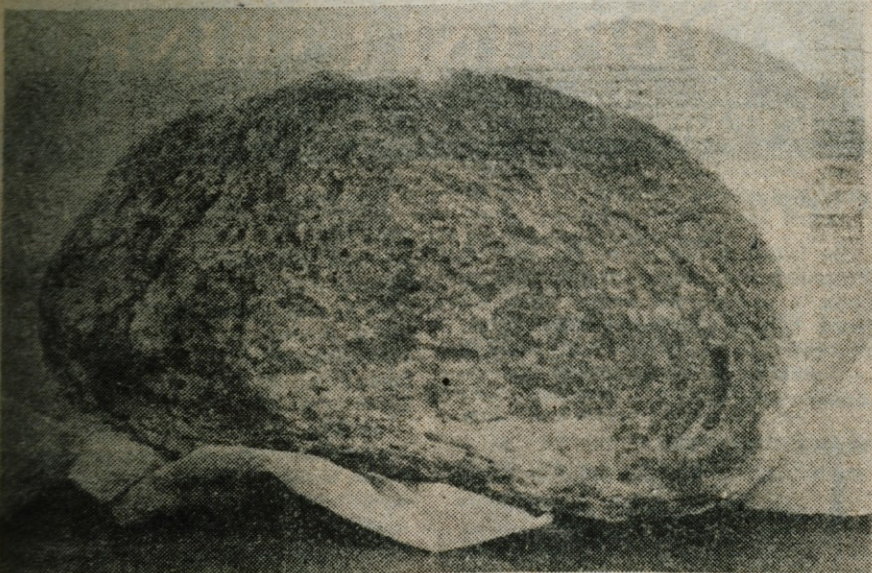
položili so dar domu na oltar

Obglavljeni na Dunaju dne 29. aprila 1943

OLIP TOMAŽ Sele-cerkev, * 15. 12. 1913	ORAŽE JERNEJ Sele-cerkev, * 12. 8. 1902
OLIP MICKA Obirsko, * 28. 3. 1913	ORAŽE JANEZ Sele-cerkev, * 12. 5. 1925
ORAŽE JAKOB Sele-cerkev, * 17. 7. 1902	ŽUPANC MIHA Obirsko, * 31. 8. 1909

Naj vam bo lahka slovenska zemlja!

KAMEN SPOTIKE

Ostoja Bunič iz Stražišča je našel v hlebcu kruha cigaretne ogreke. Kupec tega hleba je pač debelo pogledal, kajti vsebina je zares nenavadna... Foto: F. Perdan

Ob cesti od Podkorena do Rateč je »zraslo« dokaj veliko smetišče odpadkov, kjer ne manjka niti odsluženih avtomobilov. Prav nič lepa slika, še posebej, če pomislimo na precejšnji tranzitni promet od Rateč do Jesenic. — Foto: F. Perdan

Naš pomenek

Delo mu je bilo vodilo

Metod Čop sodi med najbolj zagnane in delavne kranjskogorske gasilske, turistične, planinske in športne delavce — Se vedno ne more ostati doma, še vedno je v nenehnem gibanju

KRANJSKA GORA — 73-letnega Metoda Čopa iz Kranjske gore kranjskogorci dobro poznajo, še posebej gasilci, planinci in športniki ter športni delavci. Metod Čop, ki je bil rojen na Javorniku, od osvoboditve pa živi v Kranjski gori, je znan in zagnan amaterski delavec, ki nikoli v življenju ni odrekel pomoči, če se je gradila planinska koča, gasilski dom ali če je bilo treba poprijeti za delo pri gradnji ali obnovi športnih objektov.

Metod Čop je bil kar 37 let zaposlen v jeseniški železarni, ob prostem času in ob sobotah in nedeljah pa je bil vedno v raznih akcijah. Bil je med ustanovitvi gasilskega društva pa spet med ustanovitvi kegljskega kluba na ledu v

Kranjski gori, ki je začel z delom že pred 25. leti. Metod Čop se še prav dobro spominja let, ko se je vključil v gasilske vrste in v kakšnem zanosu in delu so v Planini pod Golico začeli ustanavljati društvo. Ni manjkalo tudi igralskega zanosa, saj so tedaj kar na skednju uspešno in v zadovoljstvo krajanov večkrat zaigrali igro Najboljši gasilec, ki jo je režiral Metod Čop.

Potem je začel razdajati svojo neumorno vlogo za razvoj kraja še v Kranjski gori, kjer se je med drugim vključil tudi v turistično društvo. Prav po zaslugi Čopa in drugih kranjskogorskih turističnih delavcev je danes turistična Kranjska gora takšna, kakršna je, saj so začeli delati domala brez

sredstev. Nikoli se pomislili niso na plačilo, kaj šele, da bi odklonili sodelovanje v nujnih obnovitvenih in gradbenih akcijah. Skupaj so držali si pomagali, nastalo je športno igrišče in prav za življenjsko delo na športnem področju je Metodu Čopu športno društvo Kranjska gora podelilo posebno priznanje — da niti ne omenjamo, da ima neumorni gasilec Metod Čop najvišje gasilsko priznanje ob 50-letnem delu v gasilstvu.

Sadovi minulega dela so obilni, prav zato,

ker se starejši amaterski delavci včasih nikoli niso spraševali, če bi šli v akcije ali ne, nikoli se niso delili kot planinci, gasilci ali športni delavci. Če se je pokazalo delo, so ga z veliko skromnejšimi sredstvi kot danes vsi skupaj tudi opravili. Zdaj meni, da so mladi bolj zase, da nikakor niso tako zelo povezani kot včasih. Spominja se, kako so se včasih na moč zavzemali in tudi uspeli, da koče na Gozdu, ki jo poleg Mihovega doma in Krnice upravlja Planinsko društvo Kranjska gora, niso dali v najem in tako planincem odtujili. Zdaj pa se boji, da bo vendarle koča pristala v drugih rokah, kar ne bi bilo prav: edinoletni planinska društva naj bi skrbela za upravljanje koč, ki so po naših gorah.

Metod Čop je kljub sedemdesetletni letom še vedno nadvse živah in krepak in še vedno ne more ostati doma brez dela. Še vedno ga vidi Kranjskogorci pri akcijah, še vedno je nadvse aktiven. Prava gorenjska korenina...

D. Sedej

Višje cene komunalnih storitev

Tržič — Komunalno podjetje Tržič je minulo poslovno leto sicer sklenilo z malenkostnim ostankom dohodka, vendar zgolj na račun donosnejših stranskih dejavnosti. Komunalne storitve, osnovna dejavnost podjetja, so delavcem prinesle izgubo, saj cene smetarine, kanalizacije in vodarine niso pokrile niti stroškov najbolj nujnega vzdrževanja objektov in naprav.

Komunalno podjetje je na podlagi izračuna dejanskih stroškov pripravilo predlog za podražitev cen smetarine, kanalizacije in vodarine, in sicer za 52, 50 in 57 odstotkov, s čimer bi nadomestili lansko izgubo na teh področjih, hkrati pa zagotovili kolkortoliko kvalitetno redno vzdrževanje.

O pereči problematiki komunalne dejavnosti in predlogu za povišanje

cen storitev je najprej razpravljala tržiška komunalna skupnost, pred dnevi pa tudi izvršni svet in skupnost za cene. Skupnost za cene je Komunalnemu podjetju dovolila, da smetarino, kanalizacijo in vodarino podraži za 30 odstotkov, pogrebne stroške pa za 15 odstotkov. Nove cene bodo začele veljati maja.

H. J.

Krajevna skupnost ni komunalno podjetje

Krajevna skupnost Kokrica je lani za razvijanje delegatskega sistema in krajevne samouprave dobila največ točk — Predsednik sveta KS Ivan Zbontar: »Ob resnični zavzetosti krajanov se vsak vložil dinar nekajkrat oplemeniti.«

Kokrica — Značilna primestna med 45 krajevnimi skupnostmi v kranjski občini je krajevna skupnost Kokrica. Od 2900 prebivalcev jih večina živi v dveh glavnih naseljih: Kokrica in Mlaka. Obrobna naselja, ki sodijo v krajevno skupnost, so Srakovlje, Bobovek, Tatinec in Ilovka. V slednjih je še največ kmečkega prebivalstva. Sicer pa so prebivalci te krajevne skupnosti z okrog 900 gospodinjstvi v glavnem zaposleni v kranjskih delovnih organizacijah.

Eden od razlogov, da smo tokrat obiskali Kokrico je, da je ta krajevna skupnost lani za razvijanje delegatskega sistema in krajevne samouprave med krajevnimi skupnostmi v občini dobila največ točk. Ob tem pa je treba še dodati, da se vsestranska aktivnost v tej krajevni skupnosti kaže na najrazličnejših področjih.

»Leto dni bo tega, ko so me krajan izvolili za predsednika sveta krajevne skupnosti,« pripoveduje Ivan Zbontar. »Moje osnovno načelo je bilo, da krajevna skupnost ni in ne sme biti komunalno podjetje. Seveda so danes redke krajevne skupnosti, ki se ne srečujejo z različnimi komunalnimi problemi. Ponekod se krajan lotevajo sami povsem strokovnih del. Naše

Ivan Zbontar, predsednik sveta krajevne skupnosti

pravilo pa je, da strokovna dela prepustimo ustreznim za to usposobljenim organizacijam in službam. Vključujemo pa se tam, kjer lahko sodelujemo s prostovoljnimi delom. Menim namreč, da je pri razreševanju komunalnih problemov predvsem pomembna organiziranost, kdo je za kaj zadolžen in zagotovitev sredstev iz najrazličnejših virov.«

V krajevni skupnosti so z družbenimi sredstvi, prostovoljnimi prispevkom krajanov in prostovoljnimi delom ter materialom v preteklosti zgradili vrsto komunalnih in drugih objektov skupnega pomena. V osrednjih naseljih Kokrica in Mlaka so položili domala na vse važnejše poti asfalt, pripeljali v skoraj vsako hišo telefon, zgradili štirirazredno osnovno šolo, otroški vrtec, rekreacijske objekte, uredili lani dvorano v kulturnem domu in leto poprej prostore družbenopolitičnih organizacij. K pomembnejšim delom pa je razen tega treba dodati tudi lansko ureditev mrliških vežic.

»Nedvomno je najpomembnejša akcija, ki še vedno traja, ureditev kanalizacije in cest na Mlaki. V minulih dveh letih je bilo s pomočjo združenih oziroma družbenih sredstev priklapljenih na centralni kanalizacijski vod do čistilne naprave prek 500 metrov priklonov in hkrati položenega asfalta na urejene ulice. Letos nas čaka še okrog 400 metrov. Pomemben delež pri tem sta imela že dosedanji prispevek krajanov Mlake in prostovoljno delo. Ko bo akcija končana, bo Mlaka najbolj urejeno komunalno naselje v krajevni skupnosti. Sporedno s sedanjo gradnjo avtoceste pa teče tudi akcija za dokončno ureditev kanalizacije na območju sedanjega Kuratovega naselja na Kokrici.

S tem pa seveda tovrstni problemi v krajevni skupnosti seveda še ne bodo rešeni. Čimprej se bo treba lotiti urejanja kanalizacije na območju Bobovke. Sicer pa imamo v krajevni skupnosti nasploh velik dolg do obrobni naselij kot so Tatinec, Ilovka, Bobovek in posebno še Srakovlje. V srednjeročnem programu smo si zato zadali nalogo, da moramo tem krajanom urediti ceste in položiti asfalt, omogočiti telefon in poskrbeti za nekatere druge prepotrebne objekte. Prepričan sem, da bomo ob zavzetosti vseh krajanov tudi tu vsak vložil dinar nekajkrat oplemeniti.«

Krajevna skupnost Kokrica je danes znana v občini in tudi izven nje po izredni aktivnosti športnega društva in predvsem kolesarske sekcije. Nič manj delavni pa nista kulturno umetniško društvo s sekcijami in turistično društvo.

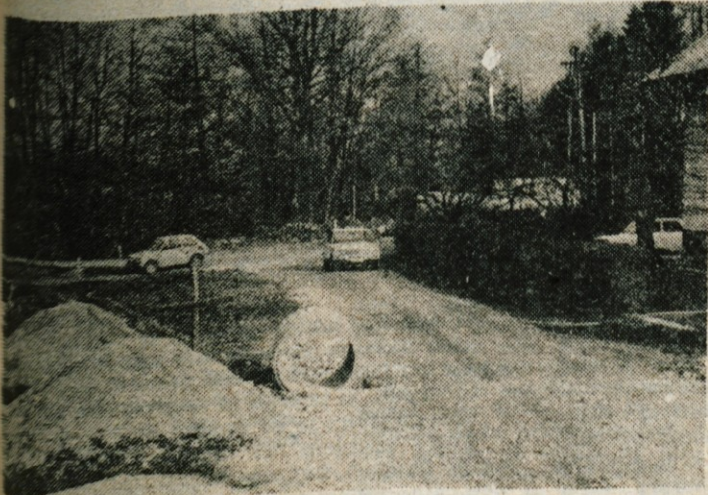
»Lahko rečem, da so vsa našeta društva zares delovna in da zaslужijo za najrazličnejše dejavnosti vso pohvalo; posebno še športno društvo s kolesarsko sekcijo, nogometno pa njihovi rekreativci itd. Nič manj delovno z različnimi prireditvami ni kulturno društvo. Turistično društvo si skupaj s celotno krajevno skupnostjo prizadeva, da bi čimprej in čimprej uredilo rekreacijski prostor Bobovek. Akcija tega društva Očistimo okolje (organizirali so jo pred dnevi) in Iščemo najlepše urejen

vrt je že tradicionalna. V letošnji program pa so si zadali, da bodo 25. maja pred trgovino odprli spominski park. Nič manj delovno pa ni tudi gasilsko društvo. Skratka, lahko rečem, da je delo vseh društev in družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih organov oziroma delegacij dokaj živahno.«

V krajevni skupnosti Kokrica je še veliko dela v obrobni naseljih. Prepričani so, da bodo tako kot doslej tudi tem nalogam kos. Čakajo pa jih tudi še druge. Trgovina je premajhna in neustrezna. Želijo si, da bi delovna organizacija Živila letos res začela z gradnjo nove trgovine. Če ne prej se bo v naslednjem srednjeročnem obdobju treba lotiti razširitve vrta in šole. Širša akcija jih čaka za dokončno ureditev Bobovke...

Čeprav je krajevna skupnost Kokrica ena tistih, ki na svojem območju nima nobene delovne organizacije, »ki bi se lahko od časa do časa nanjo oprla« (pogosto jim priskoči na pomoč IBI, ki ima pokroviteljstvo nad šolo), menijo, da je v kranjskih delovnih organizacijah zaposlenih toliko krajanov, da bodo tudi te slej ko prej morale pokazati razumevanje za boljše bivanje in počutje svojih delavcev doma. To pa je v krajevnih skupnostih danes tudi eden osnovnih pogojev za učinkovito samoupravno delovanje.

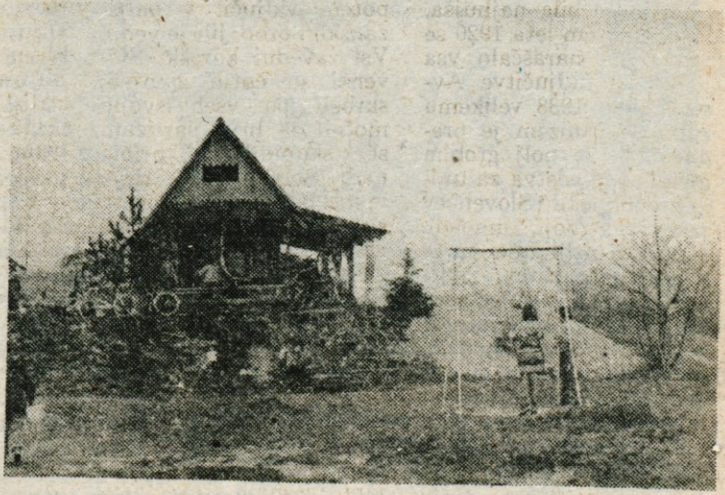
Besedilo in slike: A. Žalar

Že dve leti traja akcija za ureditev kanalizacije in cest na Mlaki. S prostovoljnimi delom in prispevkom ter združenimi sredstvi jo bodo letos končali. Tako bo Mlaka najbolj komunalno urejeno naselje v krajevni skupnosti.

Eno od obrobni naselij z makadamom, brez telefona... so Srakovlje. V teh naseljih jih čaka v prihodnje še veliko dela.

Bobovek z dvema jezercema je že zdaj zelo obiskan. Počasi dobiva podobo urejenega rekreacijskega prostora. Turistično društvo je tu postavilo brunarico in nekaj igralnih naprav...

murka RAZSTAVLJA IN PRODAJA

● počitniške prikolice ADRIA IMV

oprema za campiranje

● prodaja osebnih vozil

RENAULT 4 TL special murka

od 27. aprila do 3. maja 1983 v Campu Šobec v Lescah vsak dan od 10. do 19. ure

Krajevni praznik Bohinjske Bele

Bohinjska Bela — V spomin na zgodovinski posvet 20. aprila 1941 na Slamniki, kjer so se na domačiji Matevža Volfa zbrali predvojni komunisti iz Bohinja, Bleda, Gorij in Jesenice in se dogovorili o začetku vstaje na tem delu Gorenjske, praznujejo v krajevni skupnosti Bohinjska Bela svoj krajevni praznik, letos sedmič po vrsti. Na Bohinjski Beli so se krajani že od vsega začetka obo-

roženega boja vključili v OF, že leta 1941 so osnovali borbene trojke in jeseni 1942 tudi prvi krajevni odbor OF. Prvo partijsko celico so ustanovili spomladi 1943, imela je šest članov. V tem letu so bile ustanovljene tudi druge organizacije kot SKOJ, Zveza slovenske mladine, Antifašistična fronta žena, gospodarski terenski odbor in močna prekrbovalna služba za partizanske

enote na Jelovici in Pokljuki. Bohinjska Bela z naselji Kupljenik, Obrne in Slamniki je bila prava partizanska trdnjava. Kar 33 domačinov je žrtvovalo svoja življenja za svobodo. Njihova imena so zapisana na osrednjem spomeniku sredi vasi.

Do leta 1971 so bila naselja z Bohinjskega Belo vključena v krajevno skupnost Bled. Od tedaj je krajevna skupnost samostojna in njeno delo je bilo izredno pospešeno. S samopriskupkom in prostovoljnimi delom so krajani izvedli številne akcije. Postavili so javno razsvetljavo, zgradili most preko potoka Belce in reke Save Bohinjske, obnovili cesto na Kupljeniku in deloma na Slamniki. Velika pridobitev je obnovejša šola, obnovljen kulturni dom, nov gasilski dom, vrtec, nova trgovina in po nekaj letih spet pridobljena pošta. Obnovili so poti, uredili potoke, gozdno cesto in odlagališča. Ljubiteljski kulturni delavci sodijo med najbolj delavne v občini, prav tako gasilci, ki nameravajo obnoviti svoj dom na Kupljeniku in doizdati gasilski dom na Bohinjski Beli. Pohvaliti velja tudi zavzetost krajanov za delo v SLO in DS.

Letošnja osrednja slovesnost ob krajevni prazniku je bila slavnostna seja skupščine krajevnne skupnosti, na kateri je spregovoril njen predsednik Anton Kristan. Priznanja OF krajevnne konference SZDL in bronasti znak OF so prejeli Francka Žmitek, Miha Ropret, Alojz Pretnar in domače gasilsko društvo. Priznanja krajevnne skupnosti so prejeli člani pionirske desetine gasilskega društva za izjemne uspehe na raznih tekmovanjih.

V praznovanje so vključili še gasilsko vajo, koncert moškega pevskega zbora iz Zasipja, domači igralci so uprizorili mladinsko igrano Danila Gorinška »Silni bič«, organizirali so pohod v kapniško jamo pod Babji zob in pripravili tovariško srečanje na Taležu.

Podbrezje — Minuli ponedeljek popoldan je bila pri podbreški osnovni šoli svečanost ob odkritju spominske plošče rojaku Andreju Praprotniku, znanemu šolniku, organizatorju učitelstva, pesniku in pisatelju, ki se je rodil v Podbrezju pred 155 leti. Na slovesnosti, katere sta se poleg številnih krajanov udeležili tudi Praprotnikovi vnukinja Anica in Dora Zmavčeva, je o liku velikega človeka iz takrat malega kraja spregovoril domoznastvenik Črtomir Zorec. Kot je med drugim naglasil, so bili ljudje Praprotnikovega kova prava luč, ki je posvetila v zaostalo podeželje, njegovo ustvarjanje pa pomeni del slovenske kulturne zakladnice. Spomin na Praprotnikovo pesniško delo so obudili pevci domačega pevskega zbora in učenci tamkajšnje šole, ki so pripravili bogat kulturni spored. (S) — Foto: S. Saje

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(11. zapis)

Že hitim iz Žirov — ves čas ob Poljansčici — mimo osonnih Fužin, toda z mislijo na vodno ime, na Soro. Mimogrede sem zvedel, da rečici pravijo Poljanci — vsaj starejši — vztrajno le Sovra in tako vse do Zminca pred Loko!

SORA — SOVRA

Treba se bo pač odločiti: Sora ali Sovra. Lepo, blagolajsko ime, ki pripada obema krakoma (poljanskemu in selškemu) istoimene rečice ali pa se držati — vsaj za Poljansčico — bolj trde, skoraj grobe oznake, Sovra. Sovra-sova...

Že res, da tudi tako veljaven strokovnjak za razlago krajevnih in vodnih imen, kot je dr. Franc Bezljaj, pristaja na ime Sovre, vsaj v gornjem toku Poljansčice. Da pač ime izvira iz besede »sovreti«, ko več vodice sovré in se potem združi v en sam potok. — Hkrati pa Bezljaj tudi pomisli na antično vodno ime Savaro in pa na morski zaliv Sovro na dalmatinskem otoku Mljetu.

Izvira pa ta naša »Sovra« še na področju logaške občine, vzhodno od Rovt, pod 770 m visokim Gradiščem. Voda potem teče proti severu skozi zaselek Sovro in nato še mimo vasi Sovre. Ves čas kot rečica Sovra — šele od Žirov dalje ji tudi zemljevid da ime Sora. Torej je to le geografsko ime, ljudsko pa naj ostane kar Sovra, če je tako domačinom prav in nikomur v škodo...

SOVODENJ

Spet izrazito »vodno« krajevno ime: tu — v globoki grapi, skoraj kotlu — 6 km zahodno od Fužin, se združijo več potokov (od tod »Sovodenj«): Podjelovščica, Podosojnica, Javorščica in Zakoparski graben v eno samo rečico, v Hobovščico, ki se potem pri Fužinah zlije v Soro (ali v »Sovro«), slišal pa sem tudi ime Sovodnjica, kar bo bolj prav, saj so Hobovše precej visoko nad levim bregom rečice.

DO MARMOR
HOTAVLJE
Industrija naravnega
kamna
Gorenja vas

objavlja prosta dela in naloge

IZDELAVA ANALIZ IN PLANIRANJE V DO

Pogoji:

- ekonomist ali organizator dela,
- splošna zdravstvena sposobnost

Dela in naloge se združujejo za nedoločen čas.

Kandidati naj svoje prijave oddajo najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: DO Marmor Hotavlje, Industrija naravnega kamna, 64224 Gorenja vas.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po objavi.

Soteska, ki vodi od Fužin do Sovodnjega, je ozka, osončna. In po sestavi tal prav raznolika. Celo bakrov rudnik je nekoč tu uspeval. S strmim nad sotesko se nagibljejo na cesto (sedaj je asfaltirana in tudi redna avtobusna proga sega do Sovodnjega) vijoličasto-rdeči peščenja ki.

Morda je kar lepo slišati sovodenske domačine, ki pravijo, da so ob veliki vodi potoki, ki se zlijejo sredi vasi v Hobovščico, kot trobojnica: vsak je drugače obarvan, pač zaradi tal, po katerih priteče. Rudnine, skrite v kamenini, dajejo določeno barvilo.

Sovodenj je danes lepa, napredna vas. Ima že blizu 200 prebivalcev. Poleg večje žage in mizarnice, si je podjetje Termopol (izdelki iz plastičnih mas), ki je dolga leta životalo v neustreznih prostorih Zadržnega doma, zgradilo novo, moderno, nadvse lično tovarnico in s tem prineslo v naselje stabilnost za službo v domačem kraju! — Bil sem v Sovodnju, ko še ni bila cesta od Fužin asfaltirana in ko se je Termopol še tiščal v Zadržnem domu. Danes je razlika taka, kot noč in dan. — V novi tovarnici je nameščen tudi lesen relief, delo kiparja Petra Jovanoviča z Žetina nad Poljanami.

Velja še pripomniti, da imajo krajevno ime Sovodenj kar dvakrat tudi Slovenci onkraj meje: prvi kraj je Sovodnje ob Soči, drugi pa je Sovodnja pod Matajurjem v Beneški Sloveniji. Z obema krajema so naši Sovodenjčani že navezali bratovske stike.

Strma cesta vodi iznad Sovodnja navzgor do občinske meje, ki je hkrati razvodnica med Jadranskim in Crnim morjem.

Dve Oselici: Nova Oselica severozahodno od Sovodnjega, Stara Oselica pa kar precej daleč, severovzhodno od Sovodnjega. Odkod krajema tako nenavadno ime? Mar od kamna za bruse ali osle (der Wettstein)? Vrnili se bom in obiskal obe Oselici — morda do takrat že zveš za točnejšo razlago krajevnega imena.

NENAVADNA KRAJEVNA IMENA

Ustavil sem se ob zaselku Črnogorec pod 611 m visoko Črnogoro v Žirovskem vrhu. Tam je tudi 841 m visoki Zlati hrib in 664 m visoko Jejdivo brdo (t. j. Ajdovo brdo); severno od Sovodnjega imajo zaselka Črt in Pod Črtom. — Da samotnih kmetov Lovran, Šubice, Bogataj in Bah ne omenim. Tolikero zanimivosti je v krajevnih, vodnih in ledinskih imenih!

KIPAR FRANC ZAJEC

O če Ivana, stvaritelja Prešernovega spomenika v Ljubljani, je bil rojen leta 1820 v Stari Oselici. Bil je naš prvi podobar, ki ga je sprejela najprej dunajska in nato še monakvska akademija. V domovini pa ga je čakal le obrtniški kruh... Sem in tja se srečamo s kakim njegovim višje stremnim delom. Tako je mož portretiral tudi pisateljico Josipino Turnograjsko (njeno mavčno poprsje je sedaj v Gorenjskem muzeju v Kranju).

Edo Torkar • popotna povest

Plovba

Zlatko je bil čisto v redu fant in sva se čisto v redu razumela in se o marsičem sporazumela — ampak samo, če je bil trezen. Kadar pa se je napil — in to se mu je dovolj pogosto dogajalo — je znal zatežiti tudi večjega dobročudneža in potrpežljivca, kot pa sem jaz.

No, slednjič sem ga le spravil k pameti, celo tako daleč sem ga pripravil, da se je opravičil Dang, ki se je sicer že napravila, da bi odšla, pa se je potem spet slekla in legla k meni. Kot bi trenil sva zaspala in glede na to, da je bil Zlatko pijan, bi sklepal, da sta tisto noč tudi onadva samo spala...

Naslednji dan zjutraj, torej v ponedeljek — sva z Dang šla delat, Zlatko in njegova pa sta ostala v kabini, da bi nadoknadila tisto, kar sta zamudila ponoči. Očitno sta to izdatno nadoknadila, saj sta se prikazala ven šele ob kosilu.

Ko sem se dopoldne med delom šel na palubo odžejat s pivom, Dang nisem več našel

tam. »Domov je šla,« so mi rekli. »Popoldne se vrne.«

Popoldne se je res vrnila. A bila je to druga Dang, vsa hladna in odsotna. Družila se je samo še s svojim bratom in prijateljicami, za mornarje se ni več menila — tudi zame ne. Plačeval sem ji pivo in ji ponujal cigarete, vse je vzela od mene, a hkrati mi je ves čas dajala vedeti, da sem pri njej opelel. Poleg tega gotovo ni bila toliko slepa, da ne bi opazila, da sem pivo plačeval z indijskimi rupijami, edino valuto, ki sem jo še imel v žepu.

Čprav so delavci še delali in bojo delali še naprej vso noč, dokler ne bo ladja natovorjena, sta Dang in njen brat že ob devetih zvečer začela pospravljati svoje stvari na rikšo. Ko smo se srečali na škalinu, me je Dang komaj pogledala in brez pozdrava odšla naprej, fan-te pa me je škodoželjno sunil pod rebra: »Ti je žal zanjo, kaj? Vidiš, zdaj pa odhaja in nikoli več je ne boš videl.«

»Zakaj pa ni šla s kom drugim?«

»Lahko bi, pa ni hotela. Ti si jo sredi noči vrgel iz kabine in nisi je branil, ko so jo drugi hoteli imeti zase; in če ti nisi bil dober z njo, ki si ji bil edini vseh (povedala mi je to, vse mi je povedala), kako naj bi šla z drugim? — Ničesar si ne utvarja: ona gre za denar in samo za denar — a je toliko ponosna, da se pusti plačati samo tistemu, ki ji je všeč. Vidiš, mi zdaj gremo domov in vi zjutraj odplujete kdove kam. A prišlo bojo druge ladje in mi bomo tam prodajali pijačo in kuhali za delavce.«

»In ona bo šla spet z drugim?«

»Morda bo, morda ne. Moja sestra je, ni ji treba iti z vsakim. Mi kupujemo pivo po pol dolarja v trgovini in ga prodajamo po dva dolarja na ladjah, dovolj zaslužimo s tem. No, zdaj pa moram iti, čakajo me že spodaj... Goodbye!«

Zjutraj smo dvignili sidro in odpluli proti Tajvanu. Po nekaj dnevih plovbe me je začelo pri opravljanju male potrebe peči in vsakič ko sem šel oditi, me je peklo bolj. Ko pa so se pokazali še zunanji znaki, ni bilo več nikakršnega dvoma: bil je triper. »Prekleta kurba Dang!« sem zaklel, ko sem šel k sekundni palube prvič po injekcijo. »Preklete vse kurbe v vseh preklelih portih na tem prekletem svetu!«

Kaohsiung, januarja

Tako nam minevajo dnevi med plovbo: umazani od mazuta, premočeni od znoja, mastni od picture, slani od morja, umiti od vetrov; enolični, puščobni, drug drugemu podobni dnevi — kot zrnca v peščeni uri, ki jo nevidna božja roka venomer obrača in obrača. V pomorščakovem koledarju morja sploh ne štejejo — štejejo samo pristanišča. Pa še ta ne vsa.

Kaohsiung? Nikoli nisem bil v Kaohsiungu. V Kaohsiungu smo namreč čistili resiverje glavnega motorja.

Ves dan sem ležal zviti kot paragraf pod bati in strgal drek iz komor in ko sem zvečer prilezel ven, sem bil omočen od vročine, utrujenosti in slabega zraka, ki sem ga notri vdihaval. Najprej sem se šel na palubo nadhat svežega zraka, potem pa v kuhinjo po mleko.

»Nimam mleka,« je rekel kuhar.

»Kako to?« V pravilniku o varstvu pri delu piše, da mi pripada za čiščenje resiverjev liter mleka.

»Ne morem pomagati. Barba ga ni naročila in jaz ga nisem nabavil. Imam samo evaporirano mleko v konzervah.«

»Dobro, daj mi evaporiranega, ga bom razredčil z vodo.«

»Zlatko in Boško sta bila tudi v resiverju, pa ga nista hotela.«

»Nič zato, jaz ga bom.«

»Reci čifu. Čif dviga zate mleko.«

»Jaz sem spuščal dušo v resiverju in ne čif.«

»Čif je tvoj nadrejeni.«

»Jaz sem pa govno na tej barki. Daj mi mleko, ne bi te rad preveč prosil.«

»Prihrani si ta trud in pojdi k čifu.«

»Predaleč mi je do njega.«

»Tvoj problem. Ti nimaš v kuhinji kaj iskati. Preberi, kaj piše na vratih: Nezaposteni vstop prepovedan.«

»Ali to velja za vse nezaposlene ali samo za nekatere? Poznam nekoga iz makine, ki za nekatero delovnega časa preživi v kuhinji, pol svojega delovnega časa preživi v kuhinji. Pa tudi s palube jih je nekaj, ki se tu zelo domče počutijo.«

**OBVESTILO
V GLASU —
ZANESLJIV USPEH**

Predavanje za vas vpliv škropljenja na okolje in zdravje

Mnogo dvomov je bilo že izrečenih na škropljenje sadja, vrtnin in drugega zelenja. Nekateri trdijo, da je bolj zdrav sadež če ni bil škropljen, pa če je še tako pikast in grd, drugi spet trde nasprotno. Kaj je prav, kaj je še zdravo? Vse tiste, ki bi radi kaj več vedeli o vplivu škropljenja na naše zdravje, vabi Hortikulturno društvo Kranj na predavanje dr. Jožeta Mačka »Vplivi škropljenja na okolje in zdravje« ki bo v sredo, 4. maja, ob 18. uri v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju. Zagotovo bomo izvedeli marsikaj zanimivega in koristnega. (dd)

ta mesec na vrtu

Lilije je najbolje saditi aprila. Izjemni so le bela lilija in skledčasta lilija. Pročena lilija, panterjasta lilija, kraljevska lilija in turška lilija uspešno bolje, če opoldne niso na žgočem soncu. Bratična lilija, kraljevska lilija, pa lilija in tigrasta lilija pa dobro uspevajo na sončnem prostoru.

Čebule lilij moramo posaditi globoko, potem jih še pokrijemo z dobro premešanim hlevskim gnojem ali šoto. Če je globina, v katero sadimo čebule, ravna nekoliko tudi od debeline čebul, sadimo lilije v splošnem vendarle 15 do 20 cm globoko. Najgloblje sadimo med vrstami tigrasto in turško lilijo (18 do 22 cm). Rastline naj bodo 20 do 25 cm razdalje. Tako naj bo razdalja tudi tedaj, če lilije sadimo v skupine.

Tudi gomolje gladiol sadimo aprila. Prati moramo, da sadimo le zdrave gomolje. In še to, saditi jih moramo vsako meso na drugo mesto. Gomolje gladiol sadimo 10 cm globoko, da veter rastlin ne poriva. Na kv. m gre po 50 gomoljev. Na normalno gredo (120 cm) sadimo gladiole

poskusite tudi ve

Naša bralka in poznana kranjska slaščičarka Danka Audič-Bučarjeva nam je za praznike pripravila dva preizkušena recepta in sicer za pehtranko in odlično gorčično omako, ki jo bomo ponudile k mrzlemu mesu. Čas bomo imele med prazniki, pa se ju bo mogoče katera lotila. Sicer pa kdaj drugič, saj dober recept vedno prav pride.

Pehtranka

Za testo potrebujemo 1/2 kg moke, 4 rumenjake, 3 dkg kvasa, 1/2 dcl ruma, 5 dkg sladkorja, 5 dkg maščobe, 1 žličko olja, 1 dkg soli, 1 1/2 do 2 dcl mlačne vode.

Iz vseh teh sestavin zamesimo rahlo testo in ga pustimo vzhajati.

Za namaz pa penasto umešamo 10 dkg margarine ali masla in 10 dkg sladkorja v prahu, dodamo 1 rumenjaka in 15 dkg skute. Vse to dobro zmešamo in s to maso premažemo razvaljano testo. Zdj po testu potrosimo šopek na drobno narezanega pehtrana in veliko žlico pšeničnega zdroba.

Testo lepo zavijemo, konce pa prerežemo z beljakom, da na devne ne bo iztek. Po vrhu testo sem in tja prebodemo z zobotrebem. Testo položimo v dobro namazan pekač. Najlepša pehtranka bo

seveda iz okroglega modela za potice. Predno smo dali testo v pekač, smo pečico ogreli na 150 stopinj C. Pekač s pehtranko damo torej v že ogreto pečico, da tu naprej vzhaja. Ko se je pehtranka v pečici lepo dvignila in malce zarumenela, zvišamo temperaturo v pečici na 200 stopinj. Po 40 minutah peke pečico odklopimo, pekač pa postavimo na dno pečice, da se potica še spodaj dobro zapeče. Po 10 minutah jo vzamemo ven in v modelu ohladimo. Potem jo stresemo iz pekača in posujemo s sladkorno moko, v katero smo zamešali tudi 1 vanilin sladkor. Ponudimo še toplo.

Omaka

2 veliki čebuli drobno zrežemo in stekleno prepražimo na olju. Potem ponev odmaknemo z ognja, dodamo 100 gr Eta kamniške gorčice, malo popra in 1 žličko vegete, povsem ohladimo in vse skupaj stresemo v mešalec. Zdj dodamo še malce kisa od ostrih feferonov in dobro zmiksamo, da je omaka gladka, in vlijemo v posodo za omako.

Ponudimo jo h peklanemu govejemu jeziku, suhemu jeziku, k pljučni pečenki, na koščke narezanemu rostbifu ali pa k navadni kuhani mrzli na rezine narezani govedini.

vse o negi obraza

Barbara Kregar, dipl. kemik, kozmetičarka in pedikerka

maske

V zadnji petkovi številki Glasa smo vam že predstavili nekaj mask za čiščenje in nego obraza, danes pa z njimi nadaljujemo. Vse so takšne, da jih zlahka pripravimo same, upoštevati moramo le vrsto kože. Kakšna je vaša koža, pa ste že lahko ugotovile v prejšnjih številkah, ko nam je tovr. Kregarjeva predstavljala posamezne vrste kože.

Beljakova maska

Vzamemo en beljak ter par kapljic limoninega soka ter zmešamo. Deluje naj 15 do 20 minut, nato pa jo speremo s toplo vodo. To masko uporabimo enkrat mesečno, ker zelo hitro napne kožo. Priporočljiva je za mastno kožo.

Rumenjakova maska

Vzamemo en rumenjaka, sok polovice limone ter nekaj kapljic olivnega olja. Maska naj deluje 15 minut. Ker se strdi, jo moramo odstraniti s toplo vodo.

Namenjena je podhranjeni in suhi koži. Uporabljamo jo enkrat tedensko, ker odlično hrani kožo.

Kvasova maska

Vzamemo dve žlici kvasa in ga zmešamo z malo medu. Lahko dodamo tudi kislo mleko. Gosto masko nanesemo na obraz in pustimo delovati 15 minut, nato pa zmijemo z mlačno vodo.

Priporočljiva je za vse vrste kože, ker kožo gladi in hrani.

Fiziolova maska

Bel fižol skuhamo ter pretlačimo skozi sito. Tej kaši dodamo nekaj kapljic limone ter žličko mandljevega olja. Masko nanesemo na obraz toplo in naj deluje 15 do 20 minut. Priporočljiva je za občutljivo kožo. Kožo hrani, gladi ter ji daje nežen videz.

Parafinska maska

Parafin raztopimo na vodni kopeli ter ga s pomočjo čopiča nanesemo na obraz. Ko se strdi, nanesemo še en sloj, nato pa obraz prekrijemo z oblogo, da zadrži toploto. Po 20 minutah masko previdno odstranimo. Obraz operemo še s hladno vodo. To masko nanašamo na obraz enkrat mesečno. Priporočljiva je za nečisto kožo.

(Za vse tiste naše bralke, ki v uredništvo sprašujejo, kje bi se lahko osebno pogovorile z našo svetovalko ing. Kregarjevo, naj povemo, da jo vsako popoldne razen sobote lahko dobe v njenem kozmetičnem salonu v Kranju, Cankarjeva 15, tel. 21-465.)

Nobena stvar ne naredi človeka srečnejšega, kot njegovo lastno prepričanje, da je naredil najboljše, kar je mogel.

Mihailo Pupin

○○○

Človek še nikoli ni bil tako blizu zvezdam in tako daleč od samega sebe.

Mc Carol

NAGRADNA UGANKA

Bojan Križaj je v letošnji sezoni prismočal v skupni razstavitvi za svetovni pokal deveto mesto, v slalomu pa je bil peti. Večina odgovorov, ki ste jih poslali, je bilo pravilnih. Za nagrado je žreb izbral Mateja Torkarja iz Kranja, Juleta Gabrovška 23. Poslali mu bomo vodene barvice, ki jih je v naš nagradni sklad prispevala celjska tovarna Aero.

Umetniki so za slikanje na steno našli več načinov. Pri freski, ki je ena izmed najbolj razširjenih tehnik, je postopek naslednji: si pripravi risbo na trdem kartonu, s pomočjo katerega si pripravi risbo na steno. Stena čaka slikarjev čopič sveže prenesene oblike na steno. Stena čaka slikarjev čopič sveže prenesene oblike na steno. Stena čaka slikarjev čopič sveže prenesene oblike na steno. Stena čaka slikarjev čopič sveže prenesene oblike na steno.

Ugotoviti morate, kako se imenuje in katero slovensko cerkev krasí. Dopolnilnice z odgovori pošljite do 23. maja na naslov: CP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 — nagradna uganka. Izžrebanca čakajo barvice Aero.

Kri rešuje življenje

Kri je lepo živela v mojem telesu. Ves čas se je pretakala po mojih žilah. Nekega dne pa je v moji krvi prišel vladar vseh bacilov. S prvimi simptomi se je začela bolečina, ki se je razširila po vsem telesu, poraženec pa je bil.

Res. Drugo jutro sta se v moji krvi srečala na štartu, ki sta se v mojih žilah. Konec tekme je bilo v srcu. Kri je že vodila, zato se je začela spočit. Bacil pa je bil bližnjico in stekel po

njej. Seveda je Bacil prvi pritekel v srce. Kri je morala odteči skozi nos, Bacil pa je poklical vse svoje vojake.

Ko je Kri pritekla ven, sem postal zelo bolan. Kri se je odločila, da bo poklicala pomoč. Vsa kri se je zbrala in se zmenila, da se bo uprla bacilom. Boj se je začel. Po dolgem času je kri zmaga.

Tako mi je kri rešila življenje, ki bi ga sicer uničili bacili. Robi Kozelj, 5. a. r. osn. šole bratov Zvan Gorje

Iz šolskih klopi

Dvajset let šole

Trata je kraj, kjer se razvija industrija Škofje Loke. Iz leta v leto je več otrok, ki potrebujejo izobrazbo. To je v ljudeh zbudilo odločitev, da zgradijo novo šolo.

Novembra 1963. leta so krajanji zasadili prve lopate. Stavba je rasla in rasla in kmalu je dobila današnjo podobo. Krajanji so s svojimi prispevki toliko pripomogli, da je bila šola kmalu pripravljena za sprejem generacije učencev.

Zdj je šola praznovala že dvajsetletnico, kar je lepa številka. Med tem časom so se odvijali zelo pomembni dogodki. V šolskem letu 1968/69 je šola prevzela ime osnovna šola Cvetko Golar, pionirski odred pa se je poimenoval po Škofjeloškem odredu. Pevski zbor in šolski časopis Trate sta dobila na občinskih in republiških tekmovanjih vrsto nagrad. Naša šola je prva v občini 1964. leta uvedla tekmovanje za bralno značko. Iz leta v leto deluje več krožkov, v katerih se udeležujejo učenci. Pobratili smo se z osnovno šolo Olga Milošević v Smederevski Palanki. Med vojno so bile tja izgnane številne naše družine. Vsako leto izmenjavamo obiske. Ne smemo pa pozabiti tudi na ekskurzije, ki nas vodijo po ožji in širši domovini.

Ker je šola postajala vedno bolj natrpana zaradi večjega števila učencev, je bil zgrajen prizidek s štirimi učilnicami in večnamenskim prostorom.

Okoli šole je vrt, ki ga urejajo učenci. Na njem stoji tudi čebelnjak.

Ob jubileju naše šole smo priredili proslavo, na katero smo povabili nekdanje delavce šole, športnike ter znane kulturne delavce, med katerimi je bil tudi sin Cvetka Golarja, Manko Golar. Po proslavi smo otvorili razstavo Šubičevih grafik na temo Ljudje med vojno.

Branka Sturm, Vanja Foder, 8. a. r. osn. šole Cvetko Golar Škofja Loka

Naš gost je bil Vanja Matijevac

Pionirji iz krajevne skupnosti Golnik in mlajši mladinci se že več let sestajamo vsakih štiri-najst dni v pionirskem klubu.

Imamo raznovrsten program. Medse povabimo včasih tudi goste. Lani nas je obiskal Božo Kos, prišel je tudi Ciril Zaplota, zadnji nosilec štafete mladosti, ki je doma blizu nas. Letos pa so bili v klubu Cveto Sever, dr. Remškar z Inštituta Golnik, ki nam je pripovedoval o boleznih zaradi kajenja ter borca Anica Semeja in njen mož.

Pred kratkim smo povabili Vanjo Matijevca, slovenskega alpinista. Doma je z Golnika, zdaj pa živi v Ljubljani. Vedno

je rad hodil v gore. Najprej je obhodil domače, nato pa je bil član raznih odprav v gore po Evropi in drugih celinah. Bil je v prvi jugoslovanski odpravi na Mount Everest. Pokazal nam je film s poti te odprave. Bili smo kar ponosni, ko smo, četudi le v filmu, videli na vrhu najvišje gore sveta naše alpiniste in jugoslovansko zastavo. Nato smo si ogledali še film o odpravi na Lhotse. Naši alpinisti so ga hoteli zavzeti po južni strani, kar se nikomur ni uspelo, vendar so morali zaradi izredno težkih razmer malo pred koncem odnehati.

Po filmu nam je Vanja Matijevac odgovarjal na vprašanja. Videli in izvedeli smo res veliko zanimivega, zato smo veseli, da je prišel med nas.

Tako smo na lep način počastili 90. obletnico slovenskega planinstva.

Zdenka Končan, pionirski klub Izidor Rode-Riko, Golnik

Promet

»Kaj je to promet? Tince vpraša mamo, ko ves zaspan pogleda v berilo, kjer šest črk stoji, odgovora pa ni. Mama odkima, v glavo ji ne gre. Zato Tince pravi: »Očka morda ve.« Sreča Tince očka, ko ves zadihan prihi. Postavi mu vprašanje, kar očka ne diši. V zadregi pravi: »Na izlet se mi mudi!« Tince čudi se močno, ker oče in mama ne vesta, čeprav velika sta že oba. Nato se stopi v trgovino, kjer igrač je sto in sto. Vsi se mu samo smejejo, odgovora pravega pa ne vedo. Žalosten zjutraj v šolo gre, na cesti polno avtomobilov je. »Kaj ni to promet?« Čez prehod za pešce komaj pohiti

ko za njim že avto odrbzi. Prometnih znakov polno tu stoji, zato Tince šolo zamudi. A srečen je, ker zdaj ve, kaj promet na cesti je.

Simona Bizjak, 5. a. r. osn. šole J. in S. Mlakar Senčur

Bolel me je zob

Majhne otroke redko bolijo zobje. Mene je samo enkrat bolel zob. Ta dogodek bom opisal.

Nekega dne me je začel boleti zob. Nisem vedel, kaj naj delam, zato sem povedal mami, da me boli zob. Mamica mi je svetovala, naj bi šla k zobozdravniku. Stresel sem se od strahu in dejal, da me zob ne boli več. Mami je rekla, da ostaneva doma. Toda čez nekaj časa sem znova potožil. Tokrat sva se oblekla in odšla k zobozdravniku. Ko sva stopila v ordinacijo, je zdravnica rekla, naj odprem usta. Hotela mi je dati injekcijo, jaz pa sem zaprl usta. Vedel sem, da me bo brez injekcije bolj bolelo, vendar sem vztrajal pri svojem. Nato so zaškrpale klešče. Niti glasu nisem dal od sebe. Sestra mi je dala za spomin brizgalko.

Od takrat se ne bojim več. Redno umivam zobe, da mi ne bi bilo treba preveč pogosto k zobozdravniku.

Matjaž Ljubeč, 3. b. r. osn. šole Peter Kavčič Škofja Loka

Pomlad je čas, ko temeljito očistimo naše okolje. Tudi papir, ki se je vso zimo nabiral v stanovanju, v drvarnicah in kletih, mora ven. Posebno se danes, ko ga naša papirna industrija tako zelo potrebuje, v vseh gorenjskih osnovnih šolah prav te dni teče akcija zbiranja papirja in menda ni otroka, ki bi si ne prizadejal, da bi ga zbral vsaj sveženj. Naša kamera je prejšnji teden takole ujela učence osnovne šole Staneta Žagarja na Planini, ko so se s papirjem ravno namerili h kontejnerju pri njihovi šoli. — Foto: D. Dolenc

Ob starih še novi socialni problemi

Pravičnejše razdeljevanje družbenovarstvenih pomoči z enotno evidenco prejemnikov je v Kranju postalo model, ki ga posnemajo tudi v Sloveniji — Nekatera področja socialnega skrbstva, kot so alkoholizem, mladoletni prestopniki, v zadnjem času ne kažejo vidnejšega napredka — Poskusi uvajanja prostovoljnega dela v socialnem skrbstvu

Kranj — Pred kratkim je Center za socialno delo v Kranju imel delovni jubilej — dvajsetletnico obstoja. V dveh desetletjih se je Center s šestimi socialnimi delavci razvil v organizacijo za socialno skrbstveno dejavnost z 28 zaposlenimi. Vendar pa rast števila socialnih delavcev in drugih strokovnih kadrov, kot so psiholog in pravnik, ni edina pomembnejša značilnost Centra, pač pa je zanj značilna iniciativnost in odločnost, s katero se loteva novih metod dela na socialnem področju. Vloga Centra se je spremenila leta 1974, ko je postal strokovni izvajalec novo ustanovljene občinske skupnosti socialnega skrbstva Kranj, ki ga je letos predlagala tudi za veliko plaketo Skupščine občine Kranj. Na zadnji problemski seji skupščine občinske skupnosti socialnega skrbstva je bilo podrobneje obravnavano dosedanje delo Centra na področju socialne politike v kranjski občini in njegov razvoj. To je tudi tema pogovora z direktorjem Centra za socialno delo Kranj Francem Dolencem.

Med pomembnejše ukrepe za razvoj socialnega varstva občanov sodi v zadnjem času uvedena enotna evidenca vseh prejemnikov socialnih pomoči, ki jo bodo po kranjskem vzoru uvedli tudi drugod po Sloveniji. Kakšen je njen namen?

»Z vodenjem enotne evidence socialnih pomoči v občini bi radi dosegli, da bi družbeno pomoč prejemale le tisti občani, ki so te pomoči najbolj potrebni. Metoda preprečuje, da bi na primer občan lahko prejemal celo vrsto najrazličnejših socialno varstvenih pomoči, zaradi katerih bi bil v seštevku dohodek družine potem znatno višji od dohodka, ki ga drugi občani pridobivajo z delom. Tako so v evidenci, ki jo v Kranju vodimo že

»Upadanje življenjskega standarda se je že lani poznalo v povečanem številu denarnih pomoči, zato ugotavljamo, da jih letos na takšen način ne bomo mogli reševati. Predvsem to velja za zaposlene delavce, ki jim dohodek iz rednega dela ne zagotavlja dovolj denarja za življenje, še posebej če gre za družine s številnimi otroki, boleznijo v družini ali za samohranilke z več otroki, upokojujence z nizkimi pokojninami itd. Slovenski sindikati so sicer že dali usmeritve, kako naj v delovnih organizacijah rešujejo položaj delavcev z nizkimi dohodki, vendar se doslej te naloge še niso lotili.«

V zadnjih letih so Centri za socialno delo prevzeli vrsto novih nalog od spravnih poskusov zakonov do predzakonskega svetovanja. Na katerih področjih pa je bil v zadnjem času narejen največji korak naprej?

»Predvsem bi bilo treba omeniti delo z oduščenimi zaporniki, invalidi, na rejniškem področju, pravni pomoči občanom in predzakonskem svetovanju. Takšno obliko dela, kot jo imamo za ljudi, ki se morajo po prestani zaporni kazni ponovno vključiti v delo in življenje, to je skupinsko strokovno delo z delavci z različnih področij, bi radi uvedli tudi za nekatera druga področja, kjer sami z individualnim delom ne dosegamo vidnega napredka: to pa so alkoholizem, mladoletno prestopništvo, delo s starejšimi občani, otroci z motnjami v duševnem in telesnem razvoju ipd.«

Med temelji in okviri dolgoročne socialne politike v Sloveniji je precejšen poudarek namenjen tudi prostovoljnemu oblikam družbenega dela. Kakšne so perspektive, če vemo, da na primer sosedstva pomoč še vedno ni zaživel tako, kot si želimo?

drugo leto, drugje pa so še pri začetkih, denarne pomoči otrokom (nekdanje doklade), znižana stanarina, regres za vrtec in podaljšano bivanje v šoli in druge denarne pomoči. Za nekatere od teh pomoči smo že začeli tudi strokovna opravila, del bomo prevzeli z novim letom, medtem ko bomo za štipendije iz združenih sredstev in dodatek za pomoč in postrežbo vodili le evidenco.«

Tako naj bi bila v kar največji meri zagotovljena pravičnost pri dodeljevanju katerekoli družbene denarne pomoči občanom. Lani je v kranjski občini takšno pomoč prejemale okoli 10.000 občanov ali vsaka druga družina. Letos verjetno ob krčenju sredstev skupne porabe tolikšna širina ne bo mogoča?

»Sedanje strokovno povezovanje z organizacijami združenega dela, osnovnimi šolami in krajevnimi skupnostmi nameravamo dopolniti z nekaterimi novimi metodami. Za nekatera področja, kjer naj bi v bodoče razvijali tudi prostovoljno delo socialnega skrbstva, že imamo izdelane programe. Tako smo prav zdaj uvedli novost, da okoli 10 srednješolcev družboslovne smeri po nekaj ur na teden nadomešča starše pri otrocih z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, jih na ta način razbremenjuje in omogoča vključevanje v dejavnosti, ki se jih doslej niso mogli udeleževati. Podobno bi radi organizirali aktivno izrabo prostega časa mladoletnim prestopnikom, za nekdanje zapornike in tudi alkoholike. Za takšno delo bi bili primerni ljudje svetovalci, ki bi bili nekakšna vez med okoljem, kjer živi oseba potrebna varstva in nasveta, ter med našo strokovno službo. Verjetno ne bo lahko dobiti primernih ljudi tudi z nekaj strokovnega znanja, ne le z voljo pomagati sočloveku.«

Verjetno so področja, kjer socialno delo kljub prizadevanjem brez večjega družbenega sodelovanja ne more kaj dosti napredovati?

»Res, to je predvsem alkoholizem, ki se ga kljub sprejetemu akcijskemu programu v občini ne lotevamo učinkoviteje. Nalog iz programa za to odgovorni ne uresničujejo, ni enotnega postopka v pripravi na zdravljenje alkoholika, obratne ambulante ne sodelujejo, klubov v delovnih organizacijah je vse manj. Med dolgoročnimi nalogami je tudi doslej manj uspešno delo z vzgojno moteno mladino. Problematika postaja vse večja tudi pri delu s starejšimi občani, saj se njihovo število v socialnih zavodih povečuje. Še zdaleč niso razrešeni tudi stanovanjski problemi, posebno začasno prijavljenih delavcev, in drugo.«

L. M.

Na igman bije srce

Nekaj podobnega so nagajali priznanja OF in Kidričeve kot prvi Slovenec prejel smučarskih skakalnic Janjez Gorišek. Sodelavci so imeli vedno športno delo, sedaj sem jim smučarskih skakalnic na Janjez Gorišek.

Planica je neločljivi del slovenskega slovenstva. Planica, dolina skakalnic, je pri srcu slehernemu Slovencu. Neštetočkrat smo že romali na Ponce. Veliko popularnih imen spleta, od Janeza Polde do Reza nagla in današnjih mojstrov smučarskih velikank. S Planico pa poleg Bloudkovega neločljivo povezani tudi imeni bratov Gorišek, konstruktorjev smučarskih skakalnic.

Janez Gorišek je sedaj svoje bogate konstruktorske, organizacijske športne izkušnje prenesel na prireditelje prihodnjih zimskih olimpijskih iger v Sarajevu. Sam pravi, da igmanskih skakalnicah bije srce Planice. Sedaj, ko so odlično predolimpijsko preizkušnjo, in s polnem zamahom organizacijske pravice na olimpijske igre, se bori, da bi igmanski in planiški prireditelji postali dobri prijatelji in sodelavci, da bi se tudi organizacijske izkušnje stotine planiških zagnancev prenesle na Igman.

Janez Gorišek je 6. aprila prejel visoko bosansko odličje, gradno mesta Sarajeva. Kot prvi Slovenec. V utemeljitvi je zapisano, z njo nagradujejo njegovo originalno rešitev pri izboru lokacije za postavitev smučarskih skakalnic, den doprinos k izgradnji skakalnice odlično vključitev skakalnic v ravno okolje in inovacije, ki jih vključil v projektiranje.

Dunja in Franci plesna prvaka

Dunja Jančar in Franci Kozina iz osnovne šole Stane Žagar v Kranju sta na sobotnem republiškem prvenstvu osnovnih šol v družabnem plesu med dvaindvajsetimi pari v nadaljevalni skupini osvojila naslov prvakov — Pot ju zdaj vodi med športne plesalce v klubu Tine Rožanc

Kranj — Franci Kozina, osmošolec iz osnovne šole Stane Žagar v Kranju, je že od petega razreda naprej predan družabnemu plesu. Učiteljica Darinka Udir, ki tamkaj vodi plesne tečaje, je hitro odkrila njegov talent. Domala se začel, ki ga je v prve korake napotila sestra, je že v šestem razredu nastopil na republiškem tekmovanju. V sedmem se je prerinil v finale, na zadnjem postal republiški prvak.

Dunja Jančar, prav tako osmošolka, vendar z druge izmene, se mu je pridružila šele v tem šolskem letu, ko je izgubil prejšnjo soplesalko. Njena tečajniška pot ni tako dolga kot Francijeve. Čeprav v družini vsi radi plešejo, se je šele lani odločila za tečaj.

Letošnji se je sklenil decembra. Od takrat sta se Dunja in Franci redko srečala. Le dvakrat sta pred tekmovanjem v Ljubljani ponovila »snov«. K sreči je Franci talentiran in obenem izkušen plesalec, ki zna dobro voditi, tako da je tudi Dunji trema hitro splahnela. Sprva namreč sploh ni hotela ničesar slišati o prvenstvu. Strah jo je bilo. Potem so jo vendarle prepričali.

Občutkov, ki sta jih doživljala med plesanjem angleškega valčka,

foxtrotta, cha-cha-chaja, jivea in polke, se ne da ponoviti. Pričakovanja, pa ne preveč močna, da ne bi bila razočarana, so se prepletala s bojaznijo, da ne bosta uspela. O njevalci so izločali pare. Samo šest jih je ostalo v finalu. In potem odštevaje. Njuni imeni sta zadnji ostali neizrečeni. Veselje, sreča.

Ples obema pomeni sprostitelj, razbremenjevalnik. Nočeta se mu odreči, posebno ne od sobote, ko sta postala slovenska prvaka. Čeprav se b njuna šolska pot razšla — Dunja namerava v grafično, Franci pa v gradbeno usmeritev — sta se odločila, da bosta v plesu iskala nova znanja. Oba bosta v šoli v Ljubljani in tako jima športna sekcija plesnega kluba Tine Rožanc, v katero nameravata stopiti, ne bo preveč od rok.

Ljubita vse plesne zvrsti. Če pa lahko izbirata, najraje izbereta disco-fox. Žal za skupne nastope nimata veliko priložnosti. Kdaj pa kdaj se vidita ob nedeljah popoldne v disco matineji v hotelu Creina. Kot začetnika med športnimi plesalci bosta pogosteje skupaj prelivala pot, dokazovala talent in moč prvrženosti družabnemu plesu.

H. Jelovčan

KMETIJA JOŽA GREGORIJA
ODDA LETNO 70.000 LITROV
MLEKA

Joža je kmet, da se reče...

22-letni Joža Gregorij gospodari na veliki podkorenski kmetiji, ki odda največ mleka tja do Radovljice — Moderna kmetija z velikimi tržnimi viški

Podkoren — Ob toliko problemih našega kmetijstva, predvsem gorenjske živinoreje, ki je obveljala na večini naših domačij zato, ker je z ozirom na podnebje in možnosti še najbolj smotrna, je pravo veselje nalleteti na mladega kmeta, ki se je načrtno usmeril v kmetijstvo. Pravo veselje in zadovoljstvo tudi in predvsem zato, če je mladi mož dobre volje in zatrdno odločen, da vztraja naprej. Razveseljiva sprememba pa v tem, ker sploh ne tarnja in se ne pritožuje nad težavami, ki jih prav gotovo čuti. Celo več: **Joža Gregorij**, 22-letni kmet iz Podkorena, poudarja, da se mu kmetijstvo nedvomno splača.

Gregorijeva kmetija v Podkorenu ni majhna in ustvarja izdatne tržne viške. Joža se je že kot mlad fant — brez pomislekov in dodatnih starševskih prigorvarjanj odločil, da se vpiše v kmetijsko šolo v Novem mestu. Dve leti jo je obiskoval in potem prevzel očetovo posestvo.

Posestvo meri 58 hektarov, obdelovalnih površin je 13 hektarov, ostalo je gozd, v bližnji in daljnji okolici domačije. Ukvarjajo se le z živinorejo in v sodobnem hlevu je privezanih 28 glav. Hlev so temeljito obnovili, kmetija je povsem modernizirana.

»Predvsem sem se učil od očeta,« pravi Joža Gregorij, ko se odpravlja s traktorjem na polje, »kmetijska šola je seveda dala obilo koristne teorije, predvsem pa nas je naučila, kako najbolje kmetovati. V prakso prenašam nova spoznanja, ki so za razvoj kmetijstva nujna. Mislim, da uspevajo danes le tisti, ki se ne branijo koristnih in uporabnih novosti, ki kupujejo sodobne kmetijske stroje, brez katerih se danes pač ne da dobro gospodariti. Ne sme se vztrajati pri načinu dela, ki je veljal pred petdesetimi leti — če je le možnost, je treba s časom in novimi spoznanji napreči.«

Sploh ni treba posebej poudarjati, kako pridren mora biti Joža, ki na posestvu kmetuje le ob pomoči očeta. Dodatna delovna pomoč bi bila pač preveliko strokovno breme in za zdaj uspešno gospodarita. Vse tja do Radovljice ni kmeta, ki bi kot kooperant oddal kar 140 litrov na dan ali okoli 65.000 do 70.000 letno. Kako pač zmore?

A Joža le zmigne z rameni, se posmeji in odvrne, da gre, saj so tu konec koncev vsi molzni stroji in vsa mehanizacija. Že kar bolešno navajeni na kmečka tarnanja ob obilici dela, se zdi, kot da na vsak način želimo izveči iz njega obtožujočo besedo na račun regresov pa cen pa rezervnih delov, a Joža se, pošten, ne da. Zadruga, pravi, zadovoljivo poskrbi za krmila pa gnojila, če je treba, le nafte bi lahko več dali ali vsaj, da bi je bilo vedno in zanesljivo dovolj. Problemi pa so v tem, da rezervnih delov za stroje večkrat res ni. Pa odkupna cena? Gre, se odreže Joža.

Joža Gregorij je še razmeroma zelo mlad, zato nas vsiljivo zanima, če ob delu od jutra do noči ne pogreša fantovske družbe ali veselih razpoloženj v kranjskogorskih mladinskih zabaviščih. Je že mimo, se posmeji Joža in nam predstavi simpatično ženo in sinčka, ki se igra na prostranem dvorišču. Pa morje? Se da na morje, če moka v hlevu toliko živine? Seveda se da, pravi Joža.

Joža Gregorij iz Podkorena je skupaj z očetom zgled sodobnega gorenjskega kmeta in četudi posestvo ne bi bilo tako »vpeljano« in veliko, bi lahko verjeli, da bi ga pridni Joža z delom lastnih rok pošteno postavil na noge. V veselje mu je pač kmetovati in če dodaj zraven še lastno voljo, predvsem pa široko razgledanost, je kmetija taka, da jo je veselje pogledati...

D. Sedej

ali Lado Gorišek, kdo je oče
Odgovor je preprost. Oba
delata, v Planici je bil v
Lado, na Igmanu Janez.
preverjata se, da so odlo-
bitiranje smučarskih skakal-
preprosto. Iz pisarne jih ni
rekonstruirati. Tudi Janez Gori-
škakalec. Dvakrat študent-
lovni prvak, pet let naš mla-
dravni prvak. Večkrat je pa-
ježil nad preozkim iztekom
nice. Opustil je skakanje in se
studija gradbeništva. Oba z
sta gradbena inženirja. Ko
ni bilo več, so ga vprašali,
nadaljeval njegovo delo. Za
velikanko je sam izbral
nato ga je službovanje vodilo
kjer je naprej snoval načrt
nekaj izračunov. Skupaj
sta nato napravila načrt in
vodil izgradnjo.

Gorišek smučarske skoke dobro pozna. Ne le, da je skakal, pri načrtovanju mu pomagajo tudi bogate organizacije tekmovalnih skokih. Tudi letos smo v Planici videli kot vodjo na švicarski turneji, preden generalki za olimpijske novih igmanskih skakalnih tekmovalnih ima zahtevno mora poznati skoke, mora odločiti, da ne pride ter seveda poskrbeti, da tekmovalci dobro pripravljena.

narobe je bogatih izkušenj je
Janez Gorisek uporabil
in izgradnji ska
Ilgmanu. Sodelavci v ra
Planumu so imeli za di
športno delo vedno veliko
enja, sedaj jim ga je lahko
je Planum prevzel vso iz
nartov, kar je seveda pri
v denar.

za olimpijske smučarske je Janez Gorišek izbral voljo je imel več lokacij, od je za Malo polje na Igmanu, metrov oddaljenem od Sa- Kako ve, da je teren pravi?

Malo polje je danes čudovit skalni stadion, ki ga odlikuje uspešni projekt skalalnic in njihova izredna vključenost v naravno okolje. Že zemljišče samo je dajalo odlične pogoje, sprojektilarji pa so celotno smučarsko skalalno središče z vsemi spremljajočimi objekti, saj so gradili za olimpijske igre in za čas po olimpijskih igrah. Janez Goršek je pri konstruiranju skalalnic upošteval vrsto novosti kot so hlajenje zaletišča, podatke, ki jih je izmeril in izračunal po skokih. Ves čas je imel pred očmi planiške skalalnice, posodobil in popravil jih je in prenesel na Igman. Predolimpijska preizkušnja je potrdila, da so bili njegovi izračuni pravi. Posebej je bil vesel, da se je tako imenitno odrezal naš Primož Ulaga.

Vsi objekti ob igmanskih skalalnicah imajo trikotno obliko, za estetski vzor so imeli projektantj pred oči polovico smreke. Tribune za gledalce so takorekoč le nakazane, saj je zemljišče samo ponujalo možnost ureditve naravnega stadiona. Gregovi ob skalalnicah so primerni za smučarske proge in uredili bodo rezervno olimpijsko progo za slalom. Rezervno smučarsko skalalno pa sedaj pripravljajo na Vlačicu.

Kaj pravi Janez Gorišek o pripravah na zimske olimpijske igre. Preseneča ga veliko navdušenje Bosancev, velika želja, da jih pripravijo. Nalogo so sprejeli kot svojo potrditev, kot motiv, da se izkažejo, čeprav zimsko športne tradicije nimajo.

Na Igmanu nije srce Planice. Morda se budo igmanske izkušnje vrnilo nazaj v Planico, saj bi planiške skakalnice morali malce popraviti. Morda jim bo to uspelo ob petdesetletnici Planice. Igmanska srednja skakalnica pa naj bi stala nekje na Pokljuki, kjer so razmere za klasične smučarske discipline zelo ugodne.

M. Volčjak

Žalostno lepe pesmi

Zalostno lepa je Koroška. Žalostno lepe so Kokotove pesmi. Njegova najgloblja lirika je silovito zgovorna: Kamen molka, Kaplje žgoče zavesti. Njegova čista lirika je čakala, ko se je odzival času ob nesrečnih tablah. Zorela in dozorele so najboljše Kokotove pesmi. Sedaj piše za otroke.

V srečanjih s koroškimi Slovenci pozoren sogovornik lahko čisto sliši: mi tu, vi tam spodaj. Onstran in tostran Karavank. Andrej Kokot ne v besedi ne v pesmih takšne ločnice ne pozna. Vsi skupaj smo Slovenci, pa najsi živimo kjerkoli že.

Andrej Kokot je letos prejel Prešernovo nagrado za zadnjo, deveto pesniško zbirko »Kaplje žgoče zavesti«. Veliko mu pomeni, pa ne da bi bil ponosen nanjo, temveč zavoljo tega, ker je ponovno potrdila vključenost koruške literarne ustvarjalnosti v slovenski kulturni prostor. Prejel jo je za svoje najboljše pesmi.

Kokot je samouk, prežet z ljubeznijo do materinega jezika. Njegova življenjska pot je naporejša kot za tiste, ki so imeli možnost šolanja.

Kmečka družina v hribovski vasi Kostonje, na skrajnem severozahodnem koncu Koroške, nad Vrbskim jezerom, je imela enajst otrok. Andrej je najmlajši. Težko se je prebijala skozi življenje in še vojna se je kruto zazrezala vanjo. Taborišče je vzelo najstarejšega sina, kmetiija je bila razdejana. Osnovnošolske klopi je Andrej drgnil v Vrbi, nato ni imel izbire. Naredil je kmetijsko šolo v Podravljah in odšel na Dunaj s trebuhom za kruhom. Da, celo šofer je bil tri leta. Pri Slovenski prosvetni zvezi so leta 1963 iskali tajnika. Že na kmetijski šoli se je preizkušal z urejanjem glasila, poznali so ga kot literata in tako je postal tajnik. Vse do leta 1980 je ostal pri Zvezi slovenskih prosvetnih organizacij, nato se je preselil k Slovenskemu vestniku, kjer sedaj pomaga časnikarsko pero, seveda posebej na področju kulture.

Prve pesmi je objavil pred natančno tremi desetletji. Odtlej je

izšlo devet njegovih pesniških zbirk, če prištejemo še leta 1978 izdano zbirko izbranih pesmi v nemškem prevodu, ki jo je založila nemška založba v Darmstadtu, kar je brez dvoma posebno priznanje za slovenskega pesnika.

Posebej poznan je postal v sedemdesetih letih z angažirano pesmijo, s katero se je ob nesrečnih tablah, kakor pravi sam, odzival času. Postal je predvsem angažiran pesnik in ob stran je bila potisnjena njegova intimna lirika. Pesmi so klicale k uporu zoper

Bolečina ga je vse bolj srkala vase. Vedno znova jo je doživljal v rodni Kostanjah, ki so se praznile kot druge hribovske vase, vse tišja je tudi slovenska beseda.

Polpnomu se je zazrl vase, ujet v tisto zbranost, ki je potrebna čisti liriki. Njegove novejše pesmi so intimno samospraševanje, preverjanje lastne resničnosti in pripadnosti umirajočemu ljudstvu.

Ze poprej so njegove pesmi poznale molk, zdaj je tišina globlja. In prav zavoljo tega kričeča. Kokot je izpovedal svoj molk. Sedaj piše za otroke.

Otroke je imel že od nekdaj rad. Naši šolarji pesnika Andreja Kokota dobro poznajo. Obiskal je nešteto šol, od Murske Sobote do Kopra, od Tržica do Kočevja. Kamor so ga povabili, je šel. Pesem je za majhen narod posebej dragocena, zato je treba pri otrocih nenehno gojiti ljubezen do nje, pravi Andrej Kokot.

Pisati za otroke je najtežje. Iskreni so. Naravnost povedo, kaj jim je všeč in kaj ni. Zato o svoji novi zbirki pesmi za otroke Andrej Kokot govori previdno.

M. Volčjak

Bolečina

Kamen molka
mi je predramil ravnovesje.
Z zadušenim
krikom na jeziku
diham
tišino prezira.
Večnost
otopelih besed
mi oži obzorje.
Bolečino morijo kaplje
žgoče zavesti.
Vročina
blato spreminja v prah.
Veter
odnaša sledove
dogodka.
Pesem zasipa resnico.

Diplomska naloga prerasla v življenjsko delo

l letos izvozila skoraj 500.000 števecv različnih tipov na vse kontinente razen v Severno Ameriko in bo zanje iztržila 13 milijonov dolarjev, leta naj bi se iztržek povzpел na 20 milijonov dolarjev ob tem, da je 95 števecv vgrajenih v Jugoslaviji, izdelanih v Iskri. Vsi različni porabe električne energije od prvega trifaznega do sodobnih elektronskih števecv so bili razviti v domači tovarni, brez tujih licenc in je kvaliteta na svetovni ravni. Vsega tega razvoja ne bi bilo, pravi vodja razvoja v temeljni organizaciji Števeci v Iskri Kibernetiki v dipl. ing. Franc Levovnik, trikratni Kidričev nagrajenec, če se naši ne bi prodajali tako doma kot na svetovnem trgu. Če se izdelek ne lahko razvojni projekt zakleneš v predal.

je bil med dobitniki najvišjega slovenskega
za inovacije in izboljšave leta 1976, ko je
inženirje v raziskovalce iz Iskre dobila
razvoj elektronskih števec, drugi leta
prejeli nagrado za etalonski merilnik
tetas pa je Franc Levonik prejel Ki-
za življenjsko delo pri razvoju mer-
ne energije. Več kot dveipol deset-
je zaposlen v Iskri, je namreč posvetil
elektrčne energije in pri tem sam in
dodeli vseh deset let zavidljive uspehe.

delaivec dosegel zavidljive rezultate. V polovici 50 let so v naših gospodinjstvih nastali prvi električni pečji, električne štedilnice, druge električne aparate, zato je bilo že po trifaznih števcih iz dneva v dan vse doma ni nihče izdeloval, so bili kupci tujih stvari, kar pomeni, da je bilo primeren uvoz, kar sem tudi sam počel. Tako so mi leta 1956, ko sem postal podjetnik, prišli dve Iskro, dali nalogo, naj izdelam električni števec. To je bila tudi moja prva naloga, ki sem jo uspešno zagovarjal, saj so bili naši štenci pa so bili narejeni leta 1959. Naša družba je takrat imela dva štence, ki so bvo zvenelo neskončno, če povem, da smo jih razpisno dobili. Po tem smo prejeli naročila za popravila in izboljšavami še naprej delovali. Leta 1975 smo se začeli proizvoditi in ga je šele od leta 1975 dobili na trg. Takrat smo začeli izdelovati elektronski števec. Že takrat smo v Iskri računalni na izvoz in smo se s tem zelo dobro ukvarjali. Tako smo lahko izvažali naše izdelke, saj smo merljivo in tehnično dosegli lastnosti, ki jih imeli enaki proizvodi svetovno proizvajalcev, zato števece uspešno izvažamo.

bili števeci za široko potrošnjo.
za potrebuje tudi industrija.
izvedba je bila namenjena predvsem
orn. Za večje porabnike, kot so tovarne,

obrtniki in podobni pa je bilo treba hkrati razviti transformatorske števce in sicer kar precej različnih izvedb. Pa še na nekaj smo morali paziti. Tedaj se je pri nas uporabljala le ena tarifa, vendar smo v Iskri pri razvoju trifaznega števca predvideli dvotarifni številčnik. Ker tehnično tedaj še nismo bili na takšni stopnji, da bi ga lahko tudi vgradili, smo zanj v števcu predvideli prostor. Se pravi, da smo že pri razvoju prvih tipov mislili na nadaljnji razvoj. Hkrati smo morali sami razviti tudi usmerjanje in kontrolo, saj ni bilo denarja za uvoz dragih naprav. »

Vendar je bil števec v slabih treh letih v redni proizvodnji. Danes samo razvoj novega izdelka, ob sodobnejši opremljenosti, traja tri do štiri leta.

«Ne vem ali smo bili tedaj bolj pridni in uspešni. Meni se je zdelo, da se z delom nikamor ne premaknemo. V enem letu je bil razvoj končan in ko smo naslednje leto čakali na orodje, sem bil prepričan, da se vse neznansko vleče, ker pač še nisem poznal poti osvajanja novega izdelka.»

Kaksen je bil nadaljnji razvoj?
»Predvsem izboljševanje merilnikov in osvajanje nekaterih sestavnih elementov, ki jih v začetku nismo sami delali; ležajeve, dvotarnih številčnikov in drugih, da bi se izognili uvozu. Seveda tega nisem delal sam, temveč sem bil vodja skupine in odgovorno razvijalec, skratka vodil sem raziskovalno nalogo. V začetku smo pri razvoju števec delali trije, sedaj je v naši skupini 12 do 15 ljudi. Sam sem se ukvarjal z meritvami energije, ki je zahtevno področje zlasti v elektrogospodarstvu. Tu se pojavlja problem meritev prek velikih transformatorjev, na katere je priključen električni stevec, ker meritev lahko ni točna. Do napačnih podatkov lahko pride

tudi z nepravilno vezavo skundarnih odepov in podobno. Hkrati sem študiral vpliv okolja na delovanje števca kot je na primer vpliv tropskega podnebja. Poznati je treba tudi predpise posameznih držav, v katere želimo in izvažamo števce. Čeprav je števec v vseh državah podoben, imajo v vsaki svoje predpise, ki v bistvu pomenijo zaščito domače industrije. Zato je bilo treba spoznati vse zahteve posameznih držav in izbrati ustrezen material ali razviti ustrezne konstrukcijske rešitve, da smo se lahko prebili na tuje trge. Skratka, če

hočes izdelek uspešno razvijati, je treba dobro poznati uporabo. Tako je treba dobro poznati elektro gospodarstvo, da lahko dosežemo optimalno merjenje porabe energije. Kot primer takšnih raziskav naj omenim dvotarifni števec, ki omogoča elektro gospodarstvu, da usmerja porabo v tisti čas, ko je obremenitev omrežja najmanjša. »

Kdaj ste začeli izvažati?
 »V letih 1965 in 1970 smo začeli raziskovati evropski trg. Najprej smo s trifaznimi števci osvojili švedsko tržišče in sicer smo posodobili trifazni števec tako, da je zmogel tudi 600 odstotne obremenitve, potem smo začeli izvažati v Nemčijo in danes izvažamo na vse celine, razen v ZDA. Tako bomo letos izdelali okoli 530.000 trifaznih števcov in jih od tega izvozili 250.000 in okoli 400.000 enofaznih, od katerih jih gre v izvoz več kot 200.000. Razen tega pokrivamo tudi vse domače potrebe. Izvoz skoraj polovice proizvodnje dokazuje, da so naši izdelki po kvaliteti na svetovni ravni in zgodilo se je celo, da je eden največjih proizvajalcev števcov Siemens prevzel od nas določene rešitve. Imamo pa težave zaradi slabe kvalitete nekaterih materialov, kar pomeni, da mora naš razvoj veliko več delati, da pride do enake kvalitete kot drugod.«

Kje je sedanji razvoj merjenja električne energije?

»Že leta 1976 smo razvili nov tip trifaznega univerzalnega številca, ki je prilagojen za široko potrošnjo in za potrebe elektro gospodarstva in je izdelan na podlagi raziskav porabe električne energije in zahtev v svetu. Hkrati smo razvijali elektronski števec v sodelovanju z elektro fakulteto v Ljubljani, brez tujih licenc. Tudi na tem področju smo po kvaliteti enaki ali celo boljši od tujih proizvajalcev. Z elektronskimi števci smo že opremlili jugoslovansko 400 KV omrežje, pričakujemo pa, da se bo uporaba razširila tudi na druga omrežja. Z njimi lahko centralno registriramo porabo električne energije, kar je izrednega pomena zlasti za elektro gospodarstvo in velike tovarne, saj na ta način lahko gospodarneje trošimo energijo.«

Bomo porabo elektrike vedno merili na sedanj način?

L. Bogataj
Slika: F. Perdan

RADIJSKI SPORED

PETEK, 29. aprila

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Delavska in delovna pesem - 8.35 Glasbena pravljica - M. in B. Lesjak: Obisk v živalskem vrtu - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate? Priredbe slovenskih narodnih Janka Ravnika in Marijana Lipovčiča - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 Emil Adamič: Iz moje mladosti - suita za simfonični orkester - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pojemo in godimo - 18.15 Gremo v kino - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela... - 20.00 Ugažniti, pa vam zaigramo - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Iz glasbene skrinje - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Petek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Popotniška malha, Ob koncu tedna, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stop pops 20 in novosti - 21.33 Petkov diško klub - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SOBOTA, 30. aprila

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pionirski tečaj - 9.05 Matinejski koncert - 9.45 Zapijmo pesem - MPZ Trnovo - Ljubljana - 10.05 Po republikah in pokrajinah - 10.25 Panorama lahke glasbe - 11.05 Pogovor s poslušalci - 11.35 Srečanje republik in pokrajin - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Naši poslušalci čestita-

jo in pozdravljajo - 14.05 Glasbena panorama - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanepolitični magazin - 18.00 Skatlica z godbo - 18.30 Mladi mladim - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 19.55 Domovina je ena - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za Slovence po svetu - 23.05 Literarni nočno - Prvomajske - 23.15 Od tod do polnoči - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Sobotna na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Sobotne pobude, Človek in prosti čas, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 21.18 Pol ure za šanson - 21.45 SOS - Sobotno obujanje spominov - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 1. maja

Prvi program

5.00 Jutranji program - glasba - 8.07 Radijska igra za otroke - Aleksander Marodič: Slamica - 9.05 Se pomnite tovariši - Razmah delovanja odborov Delavske enotnosti in utrjevanje ljudske oblasti - 10.05 Praznična nedeljska matineja - 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.20 Za naše kmetovalce - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Prvomajska promenada simfonikov RTV Ljubljana pod taktirko Antona Nanuta - 16.00 Humana dobrina - Mitja Ribičič - 17.15 Pesmi »Evroizije 82« na radiu - 17.50 V dani svet - 18.30 Iz komorno glasbene literature - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Skupni program JRT - studio Zagreb - Glasbena tribuna mladim - 23.05 Literarni nočno - »Pojoča pest« - 23.15 Disko, disko - 00.05 Nočni program

Drugi program

7.15 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, šport, glasba in še kaj - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.15 Naš podlistek - Prežihov Voranc: Za delom - 21.33 Lahke note - 21.45 Jugoslovanska rockovska scena - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 2. maja

Prvi program

5.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Otroci in delo (praz-

nična oddaja) - Skladbe za mladino - 9.05 Praznična glasbena matineja... - J. K. Dolar, L. M. Škerjanc, B. Ipavec, J. Gotovac - 10.05 Socialna vojna na zahodu - 10.45 Četrte ure s skladateljem Bojanom Adamičem - 11.05 Zmagovalci republiškega tekmovanja učencev in študentov glasbe - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.00 Poročila, osmrtnice in obvestila - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Oči Sutjeske - 14.25 Koncert Evropskih pihalnih orkestrrov - 15.20 Z velikimi zabavnimi orkestri - 16.00 Vrtljak - 17.05 Pesem za današnji dan - 18.00 Na ljudsko temo - Glasba Oceanije - Havajska glasba - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute za ansambliom »Zeleni val« - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Priljubni, izberite... - 21.05 Glasba velikih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesni zvoki za vsakogar - 23.05 Literarni nočno - Iz poezije neuvrčenih - 23.15 Ob domačem ognjišču - 00.05 Nočni program

Drugi program

7.15 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Z rokami in z glavo, glasba, »Znanost in tehnika«, in še kaj - 19.25 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 3. maja

Prvi program

5.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Komaj čakam da odrastem - 8.35 Iz glasbenih šol - Republiško tekmovanje učencev in študentov glasbe - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Delavec v stabilizacijskih prizadevanjih - 11.05 Ali poznate? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Pesmi s Festivalov revolucije in glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Praznično s pesmijo - 15.20 San Remo 83 - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.05 Skupne ideje za prihodnost - 18.45 Arsen Dedič za otroke - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute za ansambliom Bratov Avsenik - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - »Pomladi v pozdravu« - 20.35 Odskočna deska - Igor Škerjanc - violončelo - 21.05 Radijska igra - Ivan Fogel: Ujet - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz

naših sporedov - 22.30 Mikrofon za slovenske pevce zabavne glasbe - 23.05 Literarni nočno - Ludvik Mrzel: Luči ob cesti - 23.15 Globus s popevkami - 00.05 Nočni program

Drugi program

7.15 Torek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Omejitve hitrosti, Na obisku... glasba in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.33 Jazz na II. programu - PO RTV Ljubljana - Silvo Stingl - Andrej Arnol - RC-kvartet - Tone Janša - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 4. maja

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.05 Ali poznate? (prenos iz studia radia Maribor) - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 16.45 Naš gost - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Tri ljudske - v obdelavi Uroša Kreka, Pavla Merkuje in Jakoba Ježa - 18.15 S knjižnega trga - 18.40 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambliom Borisa Franka - 20.00 Glasbeni večer v studiu 13 s Slovenskim orkestrom - odprta vprašanja slovenske zborovske glasbe - Prenos iz studia 13! - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Zimzelene melodije - 23.05 Literarni nočno - »Imeli smo Tita« - 23.15 Za ljubitelje jazz - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Sreda na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Odprta vrata, kultura, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Novi val - 20.20 Likovni odmevi - 20.33 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

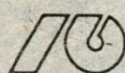
ČETRTEK, 5. maja

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola - Redovalnica - 8.35 Mladina poje pod vodstvom Riharda Beuermannna - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Znane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - Čajkovski: Koncert za violino in orkester - I. stavek - Allegro moderato - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Z ansambliom Janeza Jeršinovca - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Klavirske skladbe Emila Adamiča - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute s kitaristom Bojanom Drobežom - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Sodobna flamska poezija - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Večerna podoknica - 23.05 Literarni nočno - Niko Goršič: Pesmi iz kinoteke - 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Četrtek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - »Vroč-hladno«, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Glasba ne pozna meja - 21.03 Zavrtite, uganite... - 22.00 S festivalov jazz - Glasbena parada - Radenci 83 - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

čestitamo vam

Dobro blago se samo hvali

Spomladi, ko na domačih vrto-
vih zraste sveža zelenjava, malce
uplaine povpraševanje po vlo-
ženi zelenjavi. Jeseni pa so trgo-
vine komaj zadostile potrebam
kupcev, ki so se oskrbovali za
ozimnico. Pa vendar gospodinj-
e pravijo, da k narezkom, sendvi-
čem in tudi kuhanim jedem vlo-
žene dobrote iz kozarcev še vedno
prijajo.

Marija Vidic iz Kranja

»Papriko sem doslej še vsako
jesen sama vložila v kozarce,
medtem ko kumarice raje kupim.
Pri vlaganju gre namreč precej
energije, to delo pa je tudi za
izkušene gospodinjke nekoliko
tvegano. Etina vložena zelenjava,
ki jo je dobiti v vsaki trgovini
po zmernih cenah, je dobrodošla
zlasti pozimi, ko manjka sveže
zelenjave. Vendar tudi poleti radi
pojemo kako kislo kumarico,
papriko ali srbsko solato. Gorčica
pa tako ali tako vse leto pristoji
h klobasam, hrenovkam, me-
su...«

Darka Audič iz Kranja

»Etino vloženo zelenjavo sem
veliko kupovala, ko sem delala še
v kuhinji. Paprika, kumarice,
pesa, srbska solata, predvsem pa
gorčica, so še danes nepogrešljivi

v moji kuhinji. Z njimi priprav-
ljam bržole, zrezke, hladne in
tople omake. Veliko pri kuhi upo-
rabljam tudi gorčico, ker je tako
naravnega okusa, kajti vsak
kuhar rad da jedi svojstven okus.
Včasih kupim kar ves paket Etine
ozimnice in še nikoli ni nič
ostalo.«

Marija Kežar z Jesenic

»Ker sama nimam časa vlagati
zelenjave za ozimnico, si v trgo-
vini kupim jeseni paket Etine
ozimnice, v katerem so kumarice,
rdeča pesa, srbska solata, papri-
ka, gorčica in ajvar. Vso zimo si
s to zelenjavo pripravljam hrano,
posebej pa ta zelenjava prija k
narezku.«

Vladka Čufar, poslovodkinja
Murkine prodajalne I. v Lescan

»V naši živilski prodajalni ima-
mo na policah tudi Etine proiz-
vode. Potrošniki imajo te izdelke
še posebej radi, kar dokazujejo
spomladi izpraznjene police. Eti-
ne vložene zelenjave zmanjka že
jeseni, ko si ljudje nakupujejo
ozimnico. Šele tedaj, ko izdelkov
Ete ni več dobiti na policah,
sežejo po zelenjavi drugih proiz-
vajalcev. Najbolj »grede« jeseni
Etini paketi po 6 kozarcev. Večjih
potrošniki nimajo radi, saj si običajno ne delajo zaloga.«

Industrijski kombinat

PLANIKA KRANJ

Komisija za delovna razmerja DSSS in TOZD Blagovni promet
objavlja prosta dela in naloge

1. OBRAČUNAVANJE STROŠKOV - ENOSTAVNO
2. KONTIRANJE IN VNAŠANJE PODATKOV FINANČNEGA OBRAČUNA TOZD NA SISTEMU IFS
3. OBRAČUNAVANJE BLAGA
4. UREJANJE IZVOZNIH ZAKLJUČKOV
5. GRAVIRANJE

Za uspešno opravljanje del in nalog se zahtevajo naslednji pogoji:

- pod 1. - 3 letna srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- 1 leto delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 2 mesečno poskusno delo,
- pod 2. - 4 letna srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 2 mesečno poskusno delo,
- pod 3. - 2 letna srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- 1 leto delovnih izkušenj in uspešno opravljeno enomesečno poskusno delo,
- pod 4. - 4 letna srednja strokovna izobrazba ekonomske ali komer-
cialne smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj, pasivno znanje enega svetovnega jezika,
- uspešno opravljeno 2 mesečno poskusno delo,
- pod 5. - 3 letna srednja strokovna izobrazba strojne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 3 mesečno poskusno delo.

Za dela od točke 1. do vključno 4. bomo sklenili delovno razmerje za določen čas in sicer za čas porodniškega dopusta delavk.

Pismene ponudbe sprejema kadroviski oddelček kombinata Planika Kranj v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od pteka roka za vložitev prijav.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 29. 4.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Anglesčina, Odmor, Pripovedujemo, Marin Držić, Poročila - 10.35 TV v šoli: Beograd, Risanka, Kiparska dela narave, A. Vivaldi: Slavček, Risanka, Nekoč je bila krivica... Vedeži-nevedneži (do 12.30) - 17.20 Poročila - 17.25 Festival plesnih orkestror JRT - Radenci 83: Plesni orkester RTV Sarajev - 17.55 Tarzan, ameriška risana serija - 18.25 Obzornik - 18.40 Inovacije, ki živijo: IBI - neprekidno od vlakov do gotovih izdelkov; izobraževalna serija - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Skala, dokumentarna oddaja - 20.45 Zrcalo tedna - 21.05 Nočni kino: Nepotopljiva Molly Brown, ameriški film - 23.05 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Pogled, otroška serija - 18.15 Izumiteljstvo - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Srečanje z Jovanom Kolundžijo - 20.45 Zagrebška panorama - 21.00 Posmrtno potovanje Goce Dečve, dokumentar, odd. - 21.45 Nočni kino: Pet lahkih komadov, ameriški film

TV Zagreb - I. program:

16.30 Video strani - 16.40 TV v šoli: Marin Držić, Anglesčina - 17.40 Poročila - 17.45 Pogled - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Reka - 18.45 Sola zelenega načrta - oddaja TV Sarajevo - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Galaktika, ameriška nadaljevalna - 20.50 Zabavno glasbena oddaja - 21.35 TV dnevnik - 12.50 Kulturni magazin - 23.20 Poročila

SOBOTA, 30. 4.

8.00 Poročila - 8.05 ZBIS: Prišel je pevec slovenske dežele - 8.25 Ciciban, dober dan: Knjižica iz Trnovskega gozda - 18.15 M. Pavlik-J. Pengov: Trije snežaki, predstava ljubljanskega lutkovnega gledališča - 9.05 Tarzan, ameriška risana serija - 9.30 Zvoki godal: Violončelo - 10.05 Živali v gibanju, angleška poljudnoznanstvena serija - 10.30 Kruh skozi stoljetja: Kruha in iger - 11.05 Dolgo iskanje: 330 milijonov

božev, anglešč. dok. serija - 12.10 Ljudje in zemlja - ponovitev - 13.10 Poročila (do 13.15) - 15.00 Ljubljana: Rugby - Jugoslavija: Belgija, prenos v odmoru - 16.35 Poročila - 16.40 Niš: PJ v nogometu Radnički - Hajduk, prenos - v odmoru Aerobna gimnastika - Propagandna oddaja - 18.30 Galaktika, ameriška nadaljevalna - 19.15 Risanka - 19.20 Cicak - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 19.57 Propagandna oddaja - 20.00 Naše 24. srečanje - 21.00 Propagandna oddaja - 21.35 Nočni kino: Samo enkrat ljubiti, jugoslovanski film - 23.15 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

16.40 Test - 16.55 München: SP v hokeju 2:4 - prenos (slov. kom.) - v odmoru - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Pozdrav prazniku, tradicionalni koncert za 1. maj - 20.45 Igrani film - 22.20 TV dnevnik - 22.35 Po vašem izboru - 00.05 Poročila

TV Zagreb - I. program:

8.55 TV v šoli: TV koledar, Slikarske tehnike, Evgen Kumičić, Dokumentarna oddaja, Poročila (do 10.35) - 13.00 Zabavni koledar - 14.00 Sedem TV dni - 14.30 Mož iz Batton Willa, am. film - 15.45 Pianist A. Rubinstein - 16.30 Poročila - 16.35 TV koledar - 16.45 Nogomet Radnički - Hajduk - 18.30 Mali koncert - 18.45 Slike Dese Bulatović, dok. odd. - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Risanka - 20.15 Zagreb pozdravlja Dunaj, Dunaj pozdravlja Zagreb, zabavna duplex oddaja - 21.50 Sportna sobota - 22.10 Ljubica Gerovac, feljton - 22.55 Poročila - 23.00 Graditi za ljudstvo, dok. oddaja

NEDELJA, 1. 5.

8.55 Poročila - 9.00 Praznični zvoki s Pihalnim orkestrom Litostroja - 9.30 Živ žav, otroška matineja - 10.30 625, Oddaja za stik z gledalci - 10.50 Zajec s petimi nogami, jugoslovanski mladinski film - 12.15 Pesem soncu in človeku - poje Partizanski pevski zbor iz Ljubljane - 13.00 Festival revolucije in glasba: M. Gabrijelečič: Preludij - V. Ukmarić: Starica za vasjo - 13.20 SP v hokeju - 1:3, posnetek iz Münchna - 14.45

Poročila - 14.50 Bitka na Neretvi, jugoslovanski film - 17.35 Naš kraj: Socerob - 17.50 Sportna poročila - 18.05 Kino prihodnosti se je že začel, zgodnionemski dokumentarni film - 18.50 Ne prezrite - 19.05 K. Kovič: Zlata Ladja - Uspavanka - 19.10 Risanka - 19.21 TV in radio nocoj - 19.23 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 D. Šorak: Rade Končar - Ne zahtevam usmiljenja, nadaljevanje in konec dokumentarne drame TV Zagreb - 21.20 Sportni pregled - 21.50 Reportaža z nogometne tekme Željezničar: CZ - 22.20 Zakaj je Sahel lačen? - 1. del dok. oddaje - 23.15 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

13.45 Test - 14.00 Dunaj pozdravlja Zagreb - Zagreb pozdravlja Dunaj, posnetek zabavne oddaje - 15.30 Gremo naprej, jugoslovanski film - 17.00 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Jazz na ekranu - 20.45 Poročila - 20.50 Iz črnogorske kulturne zaslavnice: Zakladnica cetinskega samostana - 21.45 Vzhodno od raja, ameriška nadaljevalna - 22.10 Fedra, balet

TV Zagreb I. program:

10.20 Poročila - 10.30 Igra ni samo igra, otroška matineja - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.05 B. Ivanda: Križev portret Tita - 14.00 Narodna glasba - 14.30 Človekova glasba, dokumentarna serija - 15.30 Gremo naprej, jugoslovanski film - 17.00 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Rade Končar - Ne zahtevam usmiljenja, 2. del TV drame - 21.20 Reportaža z nogometne tekme Željezničar: CZ - 22.20 Morej, ljudje, obale, dokumentarna zabavna reportaža - 22.50 TV dnevnik

PONEDELJEK, 2. 5.

9.10 Poročila - 9.15 O. Župančič: Ciciban teče v zeleni dan, lutkovna in igrana predstava - 9.40 Pedenžep: Zmajček Razgrajček - 10.00 Klesar in sinova, otroška oddaja TV Sarajevo - 10.30 Ugrabit me, prosim, madžarski mladinski film - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Poročila - 13.55 Visok pritisk, zabavno glasbena oddaja TV

Koper - 14.55 München: SP v hokeju - 4:3, prenos - v 1. odmoru Aerobna gimnastika - 17.25 Urad za uboje, angleški film - 19.10 K. Kovič: Zlata ladja - Muce - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna: Aerobna gimnastika - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - J. Gotovac: Ero - 2. dela sveta, opera v izvedbi HNK Zagreb - 22.10 Zakaj je Sahel lačen - 2. del dokumentarne oddaje - 23.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

16.40 Test - 16.55 Mestne govornice, ameriški film - 18.25 München: SP v hokeju - 2:1, prenos - v 1. odmoru aerobna gimnastika - 20.45 Zabava vas Senka Veletanlić - 20.10 24 Ur - 21.30 Zabava vas Stanley Baxter - 22.20 Bolnišnica na koncu mesta, češkoslovaška nadaljevalna

TV Zagreb I. program:

10.00 Poročila - 10.05 Praznični zvoki s pihalnim orkestrom Litostroja - 10.35 Lepota našega maja, otroška oddaja - 11.05 Pesmi o maju, otroška oddaja - 11.35 Dot in kenguru, avstralski risani film - 12.45 Vragolije, otroška oddaja - 13.20 Po poteh svobode, glasbena oddaja - 14.00 Copland dirigira Coplanda - 14.55 Vojak in slon, gruzijski film - 16.10 TV dnevnik - 16.25 Nogomet OFK Beograd - Velež - 18.15 Majski praznik - 18.45 Zdravo mladi - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Pločevinasti boben, zahodnonemški film - 22.20 Zabavno glasbena oddaja - 23.00 En avtor, en film - 23.15 TV dnevnik

TOREK, 3. 5.

9.15 Poročila - 9.20 F. Milčinski-I. Cvetko: Butalske noči, lutkovna igra - 9.45 P. Hacks: Suhi in leteča princesa, predstava Mladinskega gledališča Ljubljana - 11.00 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, ponovitev češkoslovaške nadaljevalke - 12.00 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije, oddaja TV Beograd - 12.30 Poročila (do 12.35) - 14.55 Zbis-N. Grafenauer: Lokomotiva - 15.10 N. Grafenauer-J. Rode: Za devetimi vrati, lutkovna igra - 15.40 Ciganski napevi - 16.10 Pisani svet: Pesniki o otrocih - 16.40 Poročila - 16.45 Španski balet Maria Rosa - 1. oddaja - 17.05 Veliko nebo, ameriški film - 19.05 K. Kovič: Zlata ladja - Banane - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna

zrna - 19.30 Vreme - 20.00 Iz oči v oči v Neaplju, dokumentarna drama TV Beograd - 21.00 Izbrani trenutki: Kreisler - Preludij in alegro - 21.10 Rdeče rože, glasbena oddaja - 21.50 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

14.55 Test - 15.10 Olimpiada v Tokiu - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pustolovščina, otroška oddaja - 18.15 Čas knjige - 18.45 Rock koncert - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Narodna glasba - 20.45 Čas podvigov, dokumentarna oddaja - 21.35 Slavi naproti, ameriški film - 23.35 Poročila

TV Zagreb I. program:

10.00 Poročila - 10.10 Pionirji in pionirke - 11.50 Vitez Janoš, madžarski risani film - 13.00 Otroci pojo - 15.10 Olimpiada v Tokiu, dok. film - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pustolovščina - 18.15 Čas knjige - 18.45 Rock koncert - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Iz oči v oči v Neaplju, dok. drama - 21.00 Izbrani trenutki - 21.10 Rdeče rože, gl. odd. - 22.00 S pesmijo na ustih, glasbena oddaja - 22.30 TV dnevnik

SREDA, 4. 5.

9.25 TV v šoli: TV koledar, Odmor, Običito kiparja, Savinjska dolina, Zanimivo potovanje, Poročila - 10.35 TV v šoli - 11.45 Mali koncert - V. Mokranjac: Simfonija - 12.00 Žalna seja ob letnici Titove smrti - 14.00 L. van Beethoven: Eroica - 15.05 Prigodni spored - 17.40 Poročila - 17.45 Ciciban, dober dan: Trave - 18.00 Niške zborovske slovesnosti, 3. oddaja - 18.35 Zasavski obzorik - 18.40 Mozaik kratkega filma: Nasmeh in bolečina, slovenski film - 18.55 Jesenska serenada '82 - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Dokumentarna oddaja - 21.00 Film tedna: Vrhovi Zelengore, jugoslovanski film - 22.40 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Arabella, otroška nadaljevalna - 18.15 Predstavljamo vam: Izobraževalni center za kulturo in umetnost - 18.45 Pesmi o Titu - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kino oko (do 22.20)

TV Zagreb I. program:

17.30 Videostrani - 17.40 Poročila - 17.45 Arabella - 18.15 TV koledar - 18.25 Doku-

mentarna oddaja - 18.45 Pesmi o Titu - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 21.00 J. Slavenski: Simfonični Epos - 21.50 TV dnevnik

ČETRTEK, 5. 5.

9.05 TV v šoli: TV koledar, Kolesar v prometu, Odmor, Geometrija, Energija v gospodinjstvu, Risanka, Poročila - 10.35 TV v šoli: Kemija, Risanka, Združeni narodi, Poročila, Risanka, Poklici, Zadnje minute - 17.50 Poročila - 17.55 Živali v gibanju, angleška poljudnoznanstvena serija - 18.25 Ljubljanski obzorik - 18.40 Na sedmi stezi - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna: Aerobna gimnastika - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Tednik - 21.00 Francija v šansonu - 21.30 Dolgo iskanje: Romunska

rešitev; angleška dokumentarna serija - 22.20 Poročila

eto
tovarna usnja Kamnik
Čestitamo vsem delovnim ljudem za praznik dela 1. maj!

TITAN
tovarna kovinskih izdelkov in livarna n. sol. o. Kamnik
Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela 1. maj!

NOVO V KINU

Boj na požiralniku je še ena od uspešnih ekranizacij slovenske literature. Gre za delo Prežihovega Voranca, ki opisuje težavno življenje našega kmeta na neplodni zemlji. Družina Dihurjev se na vse kriplje spopada z naravnimi tegobami, ki so še toliko slabše, ker živi tudi v deželi z neurejenimi socialnimi razmerami. Tipijo otroci, trpijo starši, nesreče se kar vrste, a kmečka trma in vztrajnost skušata kljubovati tudi za ceno lastnega življenja.

Kaj se lahko zgodi, če se korziško dekle odloči, da bo poiskala moža? Fant raje pobegne. Skriva se pri prijatelju v Parizu. Na dirkah dobiata veliko denarja, s tem pa se začnejo tudi zapleti. Bratje »zapuščene« dekle vidijo strahopetnega ženina na televizijskem ekranu in začne se lov za njim. Prikupna vsebina francoske komedije Horoskop.

Glavni junak filma Razbojnik z modrimi očmi (Franco Nero) živi dvojno življenje. Podnevi je vzoren uslužbenec izvoznega podjetja, ponoči pa modrooki lepota, ki hlepi za pustolovščinami. Sklene, da bo opozna natakara, ki ga skupaj s svojim zaročencem začne izsiljevati...

Štirje bratje, mehaniki, so kot ustvarjeni za zmešnjave. Potem ko izgubijo delo v tovarni, pomagajo prijatelju, katerega trgovina propada, ker v bližini odprejo veliko blagovno hišo. Z najrazličnejšimi domislicami in fantje uspešno konkurirajo, a bratje od službe nimajo ničesar. Odprejo lastno mehanično delavnico. V sosedstvo se jim spet prikade mogočen servis. Film Obračun pri veleblagovnici je, kot ste že lahko uganili, komedija.

KINO

KRANJ CENTER

29. aprila amer. barv. film DOLINA SMRTI ob 16. in 20. uri
30. aprila amer. barv. film DOLINA SMRTI ob 16. in 20. uri, premiera ital. barv. filma RAZBOJNIK Z MODRIMI OČMI ob 22. uri

1. maja amer. barv. risani film TOM IN JERRY - OSKARJEVCA ob 10. uri, amer. barv. srhljivka DOLINA SMRTI ob 15. in 19. uri, premiera franc. barv. komedije OBRAČUN PRI VELEBLAGOVNICI ob 21. uri

2. maja ital. barv. film RAZBOJNIK Z MODRIMI OČMI ob 15. in 17. uri, slov. barv. drama EVA ob 19. uri, premiera franc. barv. komedije HOROSKOP ob 21. uri

3. maja ital. barv. film RAZBOJNIK Z MODRIMI OČMI ob 15. uri, slov. barv. film EVA ob 17. in 19. uri, predpremiere hongk. barv. filma VARNOST ZAGOTOVLJENA ob 21. uri

4. maja ital. barv. film RAZBOJNIK Z MODRIMI OČMI ob 16. in 18. in 20. uri
5. maja avstr. barv. film ABC - LJUBEZNI IN SEKSA ob 16. in 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

29. aprila grški barv. erot. film EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 17. in 21. uri

30. aprila angl. barv. film VELIKI ROP ZLATEGA VLAKE ob 17. in 21. uri

1. maja hongk. barv. film KANTONSKI KUNG FU ob 14. uri, nem. barv. erot. film KAKO SLADKA JE NJENA DOLINA ob 16. uri, slov. barv. film BOJ NA POŽIRALNIKU ob 18. uri, premiera hongk. barv. filma DEVICE SEDMERIH MORIJ ob 20. uri

2. maja hongk. barv. film DEVICE SEDMERIH MORIJ ob 14. in 18. uri, nem. barv. erot. film KAKO SLADKA JE NJENA DOLINA ob 16. in 20. uri

3. maja angl. barv. film VELIKI ROP ZLATEGA VLAKE ob 14. uri, hongk. hongk. barv. film DEVICE SEDMERIH MORIJ ob 16. in 18. in 20. uri

4. maja amer. barv. film TEKMECA - ALI JE PROSTOR ZA LJUBEZEN ob 17. in 21. uri

5. maja hongk. barv. film KANTONSKI KUNG FU ob 17. in 21. uri

TRŽIČ
30. aprila hongk. barv. film KANTONSKI KUNG FU ob 16. uri, grški barv. erot. film EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 18. in 20. uri

1. maja amer. barv. risani film TOM IN JERRY - OSKARJEVCA ob 15. uri, jap. barv. erot. film LADY CHATERLAY IZ TOKIA ob 17. in 19. uri, premiera jug. barv. filma 13. JULIJ ob 21. uri

2. maja franc. barv. komedija UČITELJ ob 15. in 17. uri, jap. barv. erot. drama LADY CHATERLAY IZ TOKIA ob 19. uri, premiera hong. barv. filma VARNOST ZAGOTOVLJENA ob 21. uri

3. maja franc. barv. komedija UČITELJ ob 16. uri, nem. barv. erot. komedija KAKO SLADKA JE NJENA DOLINA ob 18. in 20. uri

4. maja angl. barv. film VELIKI ROP ZLATEGA VLAKE ob 18. uri, premiera slov. barv. filma EVA ob 20. uri

5. maja hongk. barv. film ZMAJ IZ ARIZONE ob 18. in 20. uri

KAMNIK DOM

30. aprila amer. barv. film TOM IN JERRY - OSKARJEVCA ob 16. uri, jap. barv. erot. drama LADY CHATERLAY IZ TOKIA ob 18. in 20. uri

1. maja hongk. barv. film ZMAJ IZ ARIZONE ob 15. uri, slov. barv. film EVA ob 17. in 19. uri, premiera ital. barv. filma RAZBOJNIK Z MODRIMI OČMI ob 21. uri

2. maja hongk. barv. film ZMAJ IZ ARIZONE ob 15. in 17. uri, grški barv. erot. film EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 19. uri, premiera franc. barv. filma OBRAČUN PRI VELEBLAGOVNICI ob 21. uri

3. maja premiera jug. barv. filma 13. JULIJ ob 16. uri, franc. barv. komedija OBRAČUN PRI VELEBLAGOVNICI ob 18. in 20. uri

4. maja nem. barv. erot. komedija KAKO SLADKA JE NJENA DOLINA ob 18. in 20. uri

5. maja franc. barv. komedija UČITELJ ob 18. in 20. uri

RADIO JESENICE

29. aprila hongk. barv. film 13 SINOV RUMENEGA ZMAJA ob 18. in 20. uri, premiera franc. barv. filma OBRAČUN PRI VELEBLAGOVNICI ob 22. uri

30. aprila slov. barv. film UČNA LETA IZUMITELJA POLŽA ob 16. uri, nem. barv. erot. komedija RESNICNE ZGODBE 7. del ob 18. in 20. uri

1. maja nem. barv. erot. film RESNICNE ZGODBE 7. del ob 18. in 20. uri

2. maja franc. barv. komedija INSPEKTOR NERODA ob 18. in 20. uri

3. maja ital. barv. erot. drama ZAVETIŠČE ZABLODELIH ob 18. in 20. uri

4. maja ital. barv. erot. drama ZAVETIŠČE ZABLODELIH ob 18. in 20. uri

PLAVŽ JESENICE
29. aprila franc. barv. film INSPEKTOR NERODA ob 19. in 21. uri

30. aprila hongk. barv. film ZMAJ IZ ARIZONE ob 17. uri, ital. barv. erot. film ZAVETIŠČE ZABLODELIH ob 19. in 21. uri

1. maja slov. barv. film UČNA LETA IZUMITELJA POLŽA ob 11. uri, hongk. barv. film ZMAJ IZ ARIZONE ob 17. uri, ital. barv. erot. film ZAVETIŠČE ZABLODELIH ob 19. in 21. uri

2. maja nem. barv. erot. komedija RESNICNE ZGODBE 7. del ob 19. in 21. uri

3. maja ital. barv. erot. drama ZAVETIŠČE ZABLODELIH ob 18. in 20. uri

4. maja angl. barv. komedija VELIKI ROP ZLATEGA VLAKE ob 19. in 21. uri

KRANJSKA GORA
30. aprila hong. barv. film VARNOST ZAGOTOVLJENA ob 21. uri

4. maja nem. barv. erot. film RESNICNE ZGODBE 7. del

DOVJE
30. aprila amer. barv. film DIRKA KANONBAL ob 20. uri

1. maja hongk. barv. film VARNOST ZAGOTOVLJENA ob 20. uri

ŠKOFJA LOKA SORA

29. aprila jap. drama KATAKLIZMA ob 15.30 ob 18. in 20. uri

30. aprila in 1. maja amer. akcij. film NEW YORK 1997 ob 18. in 20. uri

3. in 5. maja amer. avant. film RAJSKA OAZA LJUBEZNI ob 18. in 20. uri

5. maja amer. znan. fant. film PLANET PREKLETIH ob 20. uri

ŽELEZNIKI OBZORJE

29. aprila amer. akcij. film NEW YORK 1997 ob 20. uri

30. aprila jap. drama KATAKLIZMA ob 15.30 ob 20. uri

1. maja amer. komedija FRANCOSKE RAZGLEDNICE ob 18. in 20. uri

4. maja amer. avant. film LOV ZA IZAGUBLJENIM ZAKLADOM ob 17. uri

3. maja amer. fant. film PLANET PREKLETIH ob 20. uri

RADOVLJICA

29. aprila dunski barv. film SEKS V 100 LEKCIJAH ob 21. uri

30. aprila amer. barv. akcij. film LOVEC ob 19. uri, ital. barv. film MLADA ŽENA ob 21. uri

1. maja danski barv. film SEKS V 100 LEKCIJAH ob 19. uri, amer. barv. film LJUBEZEN BREZ KONCA ob 21. uri

2. maja amer. barv. film LJUBEZEN BREZ KONCA ob 19. uri, ital. barv. film MLADA ŽENA ob 21. uri

3. maja amer. barv. film LABORATORIJ ZLOČINOV ob 19. in 21. uri

4. maja amer. barv. film AGENT ST. 1 LJUBI IN UBIJA ob 21. uri

5. maja avstral. barv. film POBESNELI MAKŠ ob 21. uri

KAM?

emona globtour
turistična agencija

GLOBTOURJEVE POČITNICE 83

- 100 objektov v 55 krajih
- na Jadranu — od Ankarana do Korčule
- zasebne sobe — apartmaji — hoteli
- do vseh počitniških objektov v Istri in na področju Kvarnerja do Crikvenice in otoka Raba bo vsako soboto od 11. junija do 17. septembra organiziran prevoz z počitniškimi avtobusi

• v vseh turističnih poslovalnicah Globtourja in pooblaščenih agencij (tudi Alpetourja) je brezplačno na voljo natisnjen barvni počitniški katalog

Obiščite Globtourjeve poslovalnice v Ljubljani: na Gospo-svetki 4, tel. 313-230 in v Maximarketu, tel. 213-912 in na Bledu, na Cesti svobode 9, tel. 77-790

POČITNICE ZA VSAK ŽEP

- 7-dnevne počitnice v MEDULINU in PULI
- brez prevoza od 3.360 dalje
- s prevozom — posebni vlak od 3.680 dalje

PRIJAVE:

ttg

NA DUGI OTOK

Kompas v sodelovanju z revijo Jana organizira trodnevni izlet, na katerem bodo izletniki obiskali Plitvice, Zadar in z ladjo en dan križarili med Kornati. Namešeni bodo v hotelu v Božavi na Dugem otoku, kjer bosta med drugim tudi dva vesela družabna večera.

Odhod bo v petek, 13. maja, povratek pa v nedeljo 15. maja.
Cena na osebo je 4.100 — din, s kuponom, objavljenim v Jani pa 3.800 din.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

- Z revijo »JANA« na Božavo in Kornate, 13. 5., 3 dni
- Weekend v olimpijskem Sarajevu, v maju in juniju
- Slavonija in Baranja, 3 dni, 20/5
- Sarajevo—Mostar—Dubrovnik, 20/5, 17/6, 4 dni
- Beograd—Bar—Sv. Štefan—Lovčen, 4 dni in pol, 27/5, 17/6

- Počitnice na Kreti, 7 dni, odhod vsako nedeljo
- Nordkap, 12 dni, 30/6

STROKOVNA POTOVANJA:

- Graz — spomladanski sejem, 1 dan, avtobus, 2/5, 7/5, 5/5
- Pariz — 5. EMO, vse o obdelavi kovin, 4 dni, 10/6, 15/6
- Hannover — sejem perutnine in prašičereje, 4 dni, letalo, 21/6

TEČAJI ANGLEŠČINE — zahtevajte programe!

Na voljo je katalog »POČITNICE 83« v vseh Kompasovih poslovalnicah!

metalka

IZREDNA PRILOŽNOST

V naši prodajalni vam nudimo

KERUP

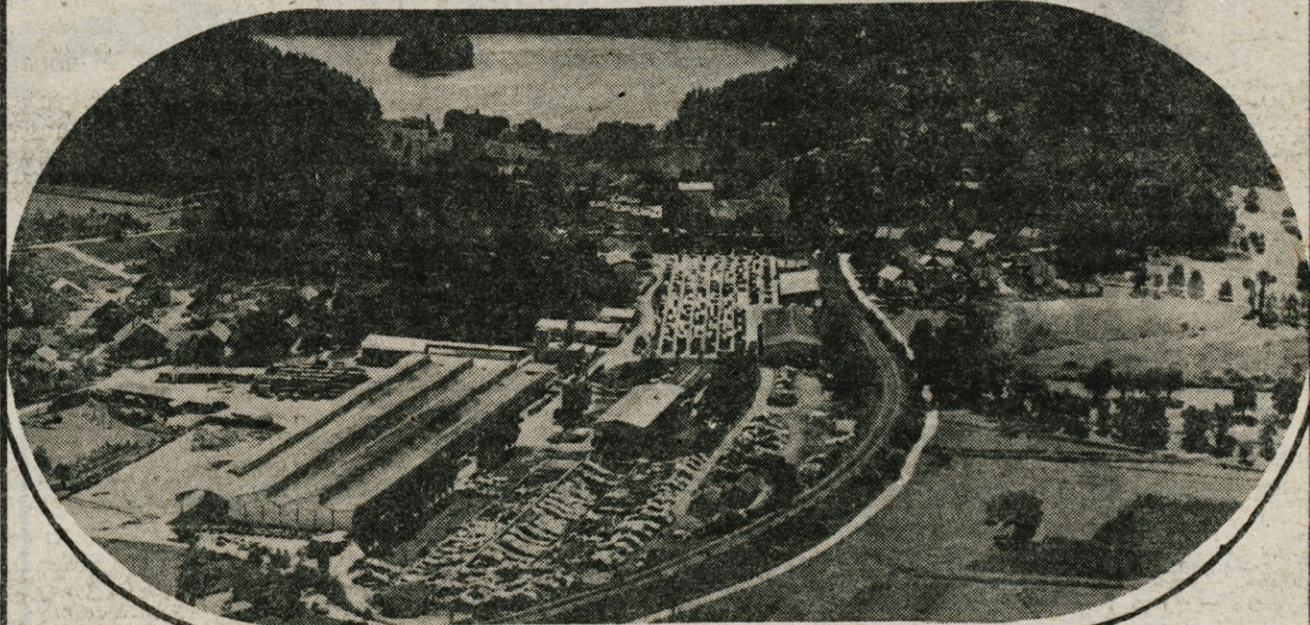
ploščice, primerne za oblaganje notranjih prostorov, balkonov, fasad...

Cena kvadratnega metra že od 200.— din naprej!

prodajalna kamnik

Prodajalna je odprta vsak dan od 8. do 20. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

ZA VAŠ DOM

- vrata
- obloge
- opazne plošče
- pohištvo

lahko gradiš, če imaš vse pri roki

VSAKO SI V ŽIVLJENJU ŽELI TOPEL MIREN IN PRIJETEN DOM

Lip Bled vam pomaga

Čestitamo za praznik dela — 1. maj!

lip bled

64260 bled, ljubljanska c. 32
telefon: (064) 77-661

AEROBIKA

»ples — gimnastika ob glasbi«

TUDI V KRANJU

VAJE pod STROKOVNIM vodstvom se bodo pričele V ČETRTEK, 5. MAJA ob 18. uri v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju (vhod št. 6)

Vpišete se lahko v pisarni društva vsak dan med 9. in 11. uro in ob sredah med 17. in 18. uro ter uro pred pričetkom vaj. Podrobnejše informacije dobite na telefonu: 21-444

murha market šobec

27. aprila do 3. maja
odprt od 8. do 18. ure

Poslužite se ugodnega nakupa
živilskega blaga

DEJAVNOST:

- TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO
- JAVNA SKLADIŠČA IN OSTALE STORITVE V BLAGOVNEM PROMETU
- IZVOZ IN UVOZ TER ZASTOPANJE TUJIH FIRM S KONSIGNACIJAMI
- INVESTITORSKI INŽENIRING
- TOZD PRODAJA NA DEBELO KRANJ
- TOZD PRODAJA NA DROBNO KRANJ
- TOZD TRGOVSKE STORITVE KRANJ
- TOZD ZUNANJA TRGOVINA KRANJ
- TOZD UNIVERSAL, PRODAJA NA DEBELO JESENICE

PRODAJALNE V LJUBLJANI, LITJI, PIVKI, PETELINJAH, ŠKOFJI LOKI, GORENJI VASI, KRANJU, NAKLEM, RADOVLJICI, LESCAH, NA BLEDU IN JESENICAH.

VSEM DELOVNIM LJUDEM, POSLOVNIM PRIJATELJEM IN KUPCEM
ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA!

 MERKUR KRANJ

SGP GRADBINEC
n.s.o. KRANJ nazorjeval

*Kolektiv
splošnega
gradbenega
podjetja
Gradbinec Kranj
čestita
občanom in
poslovnim
prijateljem
za praznik dela*

Trgovska in gostinska DO
ŽIVILA KRANJ

**TOZD VELEPRODAJA
TOZD MALOPRODAJA
TOZD DELIKATESA
TOZD TRGOVINA BLED
TOZD GOSTINSTVO
DELOVNA SKUPNOST SKUPNE
SLUŽBE**

Vsem delovnim ljudem, posebno
pa svojim potrošnikom iskreno
čestitamo za 1. maj — praznik
dela

**Industrija pohištva
STOL Kamnik**

Telefon: (061) 831-121
Telegram:
STOL Kamnik
Telex:
31 149 yu stol

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem
čestitamo za praznik dela 1. maj.*

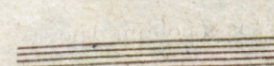

TEKSTILNA
TOVARNA **ZVEZDA**

Kranj, Savska cesta 46

**ČESTITA VSEM OBČANOM IN
POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK
DELA — 1. MAJ**

**VSEM ZADRUŽNIKOM
ČESTITAMO K PRAZNIKU
DELA**

 STANOVANJSKA ZADRUGA KRANJ

**KARTONAŽNA TOVARNA
LJUBLJANA**

TOZD LEPENKA TRŽIČ

*ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN
POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK
DELA*

ČESTITAMO
ZA PRAZNIK
DELA

metalka
**prodajalna
kamnik**

**Delavska univerza
Tomo Brejc
v Kranju**

**VZGOJNOIZOBRAŽEVALNA
ORGANIZACIJA ZA ODRASLE**

čestita slušateljcem, sodelavcem in delovnim
ljudem za praznik dela — 1. maj

**Sukno — industrija
volnenih izdelkov
z. n. sol. o. Zapuže**

SUKNO — Industrija volnenih izdelkov Zapuže proizvaja vse
vrste blaga za ženske iz 100 % čiste runske volne ter volne-
ne odeje najboljših kvalit. V prodajalnah v Zapužah in na
Koroški cesti v Kranju vam nudimo najnovejšo vzorce žen-
skega in moškega volnenega blaga ter volnene odeje vseh
vrst in kvalit. Ob tako bogati izbiri boste gotovo našli tudi
nekaj zase.

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik
dela — 1. maj

**KINOPODJETJE
KRANJ**

z enotami v Kranju, Trzinu, Kamniku,
Jesenicah, Dupljici, Česnjici v Bohinju in
Komendi

ČESTITA VSEM OBČANOM ZA PRAZNIK
DELA — 1. MAJ!

Na podlagi Odloka o priznanjih občine Radovljica (Uradni vestnik Gorenjske, št. 13/83) objavlja Ko-
misija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Radovljica

RAZPIS

ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE RADOVLJICA

Plaketa občine Radovljica se podeljuje temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbeno-
političnim organizacijam, društvenim organizacijam in društvom ter delovnim ljudem in občanom:
— za dolgoletno izredno uspešno družbenopolitično delo, ki je prispevalo k napredku in ugledu občine
— za izreden prispevek pri uresničevanju samoupravnih družbenih odnosov, razvoju gospodarstva in
družbenih dejavnosti v občini
— za uspehe trajnejšega pomena na področju gospodarstva, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljša-
nje gospodarjenja na utrditveni njihovih razvojnih možnosti ter izboljšanja samoupravnih in medsebojnih raz-
merij delavcev v združenem delu
— za dosežene uspehe na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialne-
ga varstva in ostalih družbenih dejavnosti, če so ti uspehi bistveno vplivali na izboljšanje dela in samouprav-
nih odnosov
— za delovanje na področju razvijanja in ohranjanja revolucionarnih tradicij NOB
— za aktivno udeležbo v različnih humanitarnih akcijah, zlasti pri reševanju človeških življenj ali prepre-
čevanje škode na premoženju.

Velika plaketa občine Radovljica se podeljuje revolucionarnim, najvidnejšim družbenopolitičnim, kultur-
nim, znanstvenim, pedagoškim in drugim javnim delavcem s področja gospodarskih in drugih dejavnosti za
njihovo celotno življenjsko delo ter temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim za nadpovprečne
rezultate dela, dosežene v daljšem časovnem obdobju, ki so rezultat prizadevanj celotne organizacije oziroma
skupnosti ter prispevajo k razvoju panoge in splošnemu družbenemu napredku.
Pismene predloge za podelitev priznanj z obrazložitvijo lahko dajo delovni ljudje in občani, organizacije
druženega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične in druge organiza-
cije ali skupnosti in društva do 15. maja 1983.

Komisija za odlikovanja in priznanja

GORENJSKI ZDRAVSTVENI CENTER KRANJ

Z DELOVNO ORGANIZACIJO OSNOVNO ZDRAVSTVO
GORENJSKE IN TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI

Zdravstveni dom Bled, Zdravstveni dom Bohinj, Zdravstveni dom
Jesenice, Zdravstveni dom Kranj, Obratna ambulanta Železarne
Jesenice, Zdravstveni dom Radovljica, Zdravstveni dom Škofja
Loka, Zdravstveni dom Trzin, Socialna medicina in higiena
Gorenjske, Zobna poliklinika

Z DELOVNO ORGANIZACIJO GORENJSKE BOLNIŠNICE IN
TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj, Splošna bolnica
Jesenice in Psihiatrična bolnica Begunje

IN DELOVNO ORGANIZACIJO GORENJSKE LEKARNE

ČESTITAMO ZA 1. MAJ, PRAZNIK DELA

**DO TEHNIČNI BIRO JESENICE
JESENICE, Kidričeva 41**

Projektiranje in konstruiranje
strojmetalurških naprav

DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM
ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA

podjetje obutvene, lesne
in kovinske stroke n. sol. o.
Stara vas 37, 64226 ŽIRI

TOZD KOVINARSTVO o. sub. o., Stara vas 37, Žiri
tel. 69-320

TOZD LAHKA OBUTEV o. sub. o., Žiri 17, Žiri
tel. 69-223

DSSS, Stara vas 37, Žiri
tel. 69-312

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo za praznik dela — 1. maj

METALKA
Tovarna montažnega pribora in ročnega orodja
TOZD Triglav Trzin n. sol. o.

objavlja prosta dela in naloge za KV in NK delavce:

1. ZAREZOVANJE JEKLENIH SIDER
2. DELAVCE NA STRUŽNIH AVTOMATIH
3. DELAVCE ZA NASEK PIL
4. DELAVCE NA KALJENJU DROBNEGA MATERIALA

Pogoji:

pod 1., 3. in 4. — NK delavec in uspešno opravljeno enomesečno po-
kusno delo,
pod 2. — KV delavec strojne smeri in uspešno opravljeno enomese-
čno poskusno delo

Pismene ponudbe sprejema tajništvo TOZD v 15 dneh po objavi, na
naslov Metalka TOZD Triglav Trzin, Bistrica 132, Trzin.

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
TOZD Remont Kranj

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja de-
la in naloge

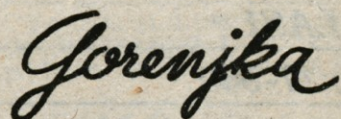
1. GUMARJA 2 delavca
2. PRALCA AVTODELOV

Pogoji:

pod 1. — PK delavec in 2 leti delovnih izkušenj. Poskusno delo 2 me-
seca.
pod 2. — PK delavec in leto delovnih izkušenj. Poskusno delo 2 me-
seca.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim ča-
som.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni
po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška 5. Kandidati bodo o izidu
obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

HTDO GORENJKI, n. sol. o.
Jesenice
TOZD Hoteli Kranjska gora, n.
sol. o.
Odbor za medsebojna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

KUHARJA v PE Erika

Pogoji:

— dokončana gostinska šola —
smer kuhar,
— delovno razmerje se sklepa
za določen čas s polnim de-
lovnim časom (nadomešča-
nje v času porodniškega do-
pusta)

KUHARJA

vodje izmene v PE Prisank

Pogoji:

— dokončana gostinska šola —
smer kuhar,
— 1 leto delovnih izkušenj na
ustreznih delih,
— delovno razmerje se sklepa
za nedoločen čas s polnim de-
lovnim časom,
— poskusno delo je 2 meseca

Kandidati naj pismene prijave z
dokazili o izpolnjevanju pogojev
pošljejo v 8 dneh po objavi na
naslov: HTDO Gorenjka, Jeseni-
ce, Prešernova 16, kadrovska
služba.

HOTELSKO TURISTIČNO
PODJETJE BLEJ
TOZD Grand hotel Toplice

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in
naloge

TOČAJA

Pogoji:

— nedokončana osnovna šola,
— 1 leto delovnih izkušenj na
podobnih opravilih,
— poskusni rok en mesec

Delo se združuje za čas sezo-
ne.

Kandidati naj pošljejo prijave
v roku 8 dni na naslov:
Hotelsko turistično podjetje
Bled, TOZD Grand hotel To-
plice, C. svobode 12 s pripisom
»komisiji za delovna razmer-
ja«.

ŽALUJOČI: mož Janez, otroci Slavka, Stane, France, Vinko in Ivan
z družinami ter sestra Johana

Kupim tritonsko ali širitonsko HARMONIKO. Telefon 064-65-074 vsak dan od 19. do 21. ure 4099
Kupim kombinirano PEČ za v kopalnico in PRODAJAMO po nižji ceni 3 no-va OKNA z roletami 180x90. Voklo 42/A 4100
Poceni kupim neopremljeno PONY KOLO. Bertoncljeva 55, Kranj, tel. 22-816 4101
Kupim OTROŠKO KOLO. Telefon 74-936 popoldan 4102
Kupim KOZLIČA (samico) za rejo. Loka 88, Tržič. tel. 50-903 4103

**NA ZALOGI
LAK ZA ČOLNE
metalna
prodajalna
kamnik**

VOZILA

Ugodno prodam vozno neregistrirano ZASTAVO 750 — starejši letnik. Ambrožič, Zasip, Stagne 28, tel. 77-931.
Prodajam MOTOR MZ 150 po delih. Ogled vsak dan popoldan. Iztoč Arnel, Zirovnica 41 4011
Za Z-101, prodam streho, zadnji pokrov, dve kolesi in pragove. Telefon 70-221 4104
Prodajam novo tovorno PRIKOLICO za osebni avto. Velesovo 10, Cerklje 4105
Prodajam PRIKOLICO za osebni avto, nosilnost 600 kg, 1,6 SM. Telefon 24-917 4106
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1972. Bohinc, Zapoge 17, Vodice 4107
Prodajam ZASTAVO 101, celo ali po delih, z novimi rezervnimi deli, zaradi odhoda v JLA. Vene, Vrba 18/A, Zirovnica 4108
Prodajam ZASTAVO 101, neregistrirano, voznik, cena 4,5 SM. Zg. Bela 14, Predvor 4109
Prodajam WARTBURG, letnik 1974, dobro ohranjen, registriran do aprila 1984. Ostoja Milošević, Janeza Puharja 2, Kranj 4110
Ugodno prodam MOPED APN-4. Je-žar, Zadruga 4, Duplje, tel. 064-47-020 4111
FIAT 850 special — karamboliran, ugodno prodam. Ana Iveković, Begu-je 75 na Gorenjskem 4112
Ugodno prodam DIANO 6, letnik 1976. Telefon 42-365 4113
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1965, prva registracija 29. 12. 1976, registrirano do 29. 7. 1983. Telefon 064-60-683 4114
Prodajam ZASTAVO 750 lux, letnik 1971, neregistrirano. Triglavka 2, Žiri 4115
Prodajam ZASTAVO 101, voznik, cena 20.000 din. Mestni trg 30, Škofja Loka 4116
Prodajam ČZ enduro 250, registrirano. Kalan, Gorenja vas 61, Škofja Loka 4117
Prodajam ZASTAVO 750, dobro ohranjeno. Ivan Osterman, Britof 120 4118
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1977, Ivan Zevnik, Mavčiče 7. Ogled popoldan 4119
Prodajam ZASTAVO 101 konfort, letnik 1979. Rozman, Gasilska 2, Stražiš-ka Kranj 4120
Za RENAULT 12 TL prodam prednjo masko in 4 komplet kolesa z novimi gumami »Sava radial« JET 155/13. Edo Pavlovič, Šorlijeva 23, Kranj 4121
Ugodno prodam dobro ohranjen MO-TOR JAWO sport, 350 ccm, prevoženih 3.000 km, letnik 1978. Ul. 1. avgusta 11, 4122
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1969, voznik, celo ali po delih. Britof 349 4123
Prodajam MOSKVIČ 1500, letnik 1977, registriran do avgusta. Janez Bavdek, C. 1. maja 63 4124

Kupim GOLFA, starega dve leti. Te-lefon 064-22-618 4125
Prodajam SPACKA, letnik 1976 in FI-AT 126, letnik 1977. Jerala, Ješetova 12 4126
Ugodno prodam ZASTAVO 101, le-tnik 1976, registrirano do decembra. Janeza Puharja 2, tel. 28-093 od 18. do 20. ure 4127
VW 1300, letnik 1967, dobro ohranjen, prodajam. Telefon 40-121 4128
Prodajam GOLFA JGL (4 vrata), starega 3,5 let in barvni TELEVIZOR. Kert, Smledniška 46, Kranj, Čirče 4129
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1976, prevoženih 73.000 km, registrirano do oktobra 1983. Okorn, Hosta 11, Škofja Loka 4130
Ugodno prodam dobro ohranjen R-4, letnik 1975. Telefon 23-727 4131
Ugodno prodam DIANO 6, letnik 1978, registrirano za celo leto. Zg. Bit-nje 191 pri trgovini 4132
R-4 special, letnik 1977, prodajam. Er-žen, Bukovica 19, Selca, tel. 60-924 v petek od 7. do 15. ure 4133
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975. Telefon 74-317 4134
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1974: Boštjan Rekar, Zg. Gorje 95 4135
Prodajam novo TOVORNO PRIKOLI-CO za osebni avto. Langus, Črnivec 6, Brezje 4136
Poceni prodam ŠKODO, starejši le-tnik, voznik, neregistrirano, lahko tudi po delih. Informacije po tel. 064-74-133 4137
Prodajam desno stran in levi blatnik za Z-750. Informacije po tel. 50-530 po-poldan 4138
Ugodno prodam tovorni avto TAM 5000 in OBRAČALNIK maraton za BCS. Oblak, Dolenja Dobrava 13, Gore-nja vas 4139
Prodajam lepo ohranjen AVTOMATIK 3 MS, letnik 1982. Informacije po tel. 77-059 4140
WARTBURG karavan, letnik 1981 — oktober, ugodno prodajam. Telefon 061-443-190 4141
Prodajam komplet volansko glavo ter obe platišči, odbijača za GOLF. Tele-fon 74-139 4142
Prodajam VW 1200 in DIANO 6. Per-nuš, Zgoša 56, Begunje 4143
Prodajam karambolirano ZASTAVO 750, letnik 1977. Podbrezje 8
Prodajam nov R-18. Tel.: 24-234

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVANJE, ali manjšo starejšo HIŠO v Kranju ali okolici, kupim takoj. Ponudbe s ceno pod šifro: Maj 83 4019
Na STANOVANJE vzamem pošteno žensko, za majhno pomoč starejši žen-ski, drugo po dogovoru. Naslov v oglas-nem oddelku. 4144

DO ELEKTRO GORENJSKA, n. sub. o. Kranj
Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, JLA 6

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

VODENJE IN VSKLAJEVANJE TERJATEV TER PREVZEM IN KONTROLA IZVIRNE DOKUMENTACIJE

Pogoji: — ekonomski tehnik,
— 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za določen čas, za čas nadomeščanja de-lavke na porodniškem dopustu. Nastop službe možen takoj.

Pismene vloge z dokazili pošljite najkasneje v 15 dneh po objavi na gornji naslov, kjer dobite tudi dodatne informacije.

**Obrtno podjetje
GRAD BLEJ**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

KLJUČAVNIČARJA
ali KV delavca sorodne kovin-ske stroke z znanjem varilstva za vzdrževanje motornih vozil in strojne gradbene mehani-zacije

Pogoji:
— poklicna šola kovinske stroke,
— 3 leta delovnih izkušenj.

Redno delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s pol-nim delovnim časom. Kandi-dati naj oddajo pismene prija-ve z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: Obrtno gradbeno podjetje Grad Bled, Grajska 44.

O izbiri bodo kandidati obve-ščeni v 15 dneh po preteku prijavnega roka.

Samska izobraženka išče SOBO, redna plačnica. Ponudbe oddajte pod: Kranj ali bližnja okolica 4145
SOBO oddam samskim ženskam. Ponudbe pošljite pod šifro: Pri Kranju 4146

Prodajam GARSONJERO v Železni-kih. Telefon 064-60-691 od 8. do 12. ure. Benedičič, Na Kresu 17 4147
Tričlanska družina vzame v najem enosobno STANOVANJE. Ponudbe po tel. 064-62-745 vsak dan popoldan 4148
Iščem STANOVANJE ali SOBO v Škofji Loki. Telefon 81-341 — int. 26-03 dopoldan 4149
Prodajam dvosobno STANOVANJE na Jesenicah, v izmeri 66 m², vseljivo takoj. Primerno za obrt. Telefon 064-82-609 po 18. uri 4150

POSESTI

V Kranju iščem PROSTOR (25 m²). Ponudbe pošljite pod šifro: Mirna obrt 4151
Kupim starejšo, novejšo ali HIŠO v gradnji. Naslov v oglasnem oddelku. 4152

Prodajam HIŠO v III. fazi, v okolici Bleda. Telefon 77-965 od 18. ure dalje 4153

Pol stanovanjske HIŠE z vrtom v Kranju, prodajam ali zamenjam za dvo-sobno STANOVANJE, z doplačilom. Naslov v oglasnem oddelku. 4154
Najboljšemu ponudniku prodajam HI-ŠO, zgrajeno do IV. faze v okolici Kra-nja. Ogled možen vsak dan popoldan. Naslov v oglasnem oddelku. 4155

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlim mlajšo upokojenko za delo v GOSTINSTVU. Naslov v oglasnem oddelku. 4156

Zaposlim ZIDARJA ali delavca za priuči-tev v zidarski stroki. Zaželeno iz okolice Kranja. Informacije po tel. 25-633 po 21. uri 4157

ŠIVILJSTVO KLAKOČAR, Sr. Bela 41 — sprejemmo ŠIVILJO iz okolice Predvorja. Informacije po tel. 45-316 ali osebno na domu. 4158

Zaposlim PLETILJO ali delavko, ki ima veselje do strojne pletenja. Ma-rija Vidic, Naklo — Pivka 59, tel. 47-258 4159

OBVESTILA

GRADITELJI! Na gradbišče vam do-stavimo ves gradbeni material za vašo hišo kot je: MB 19, MB 14, betonski bloki, dimnik schidel, strešnik novo-tek in razne zidake. Vse informacije vam nudijo avtoprevozniki Slavko ČE-BULJ, Vopovlje 16, Cerklje na Gorenj-skem, Rado KONDIC, Britof 20, Kranj in Andrej SMOLEJ, Oprešnikova 15, Kranj, tel. 25-579 2801

Izdelava vseh velikosti

ŽEBLJEV

Prebačevo 32, Kranj

OPRAVLJAMO ČIŠČENJE tal, pre-prog in sedežnih garnitur. Gogala, tel. 22-059 ali 28-234 3959

Obveščam cenjene stranke, da svoje mesne izdelke prodajam tudi na drob-no in to na domu v Naklem št. 24. SE PRIPOROČAM! Alojz Konc, PREDE-LAVA MESA, Naklo 24 4025
Prevzamem vsa ZIDARSKA DELA (fasade). Imamo lastne odre. Hrastje 135, tel. 064-24-523 4160

Prevzamem ZIDARSKA DELA, no-tranje omete in fasade. Plačilo možno osebno ali na žiro račun. Telefon 064-49-154 4161

Nudim storitve DOLBLENJA in VR-TANJA s kompresorjem. Telefon 064-62-581 4162

PIREDITVE

Ansambel SIBILA vabi 1. in 2. maja na PLES ob ZBILJSKEM JEZERU, s pričetkom ob 16. uri 4163

ANSAMBEL JEVŠEK igra v soboto na LANCOVEM, v nedeljo, 1. 5. 1983, ob 11. uri pa na PROSLAVI na Joštu 4164

ANSAMBEL ALBATROS vabi v NE-DELJO ob 20. uri na PRVOMAJSKI PLES v Gorenjo vas 4165

Hotel TRANSTURIST — Škofja Lo-ka, prireja v SOBOTO, 30. 4. PRVO-MAJSKI PLES. Igra ansambel SIBI-LA; v PONEDELJEK, 2. 5. pa nastopa IRENA KOHONT z ansamblom. VA-BLJENI! 4166

IZGUBLJENO

25. 4. 1983 sem na relaciji Planina—Britof—Orehovlje—Suha izgubil DE-NARNICO z dokumenti. Poštenega najditelja prosim, da mi jo proti nagra-di vrne na naslov: Franc Boštar, Kranj, Gorenjskega odreda 2, tel. 28-166 4168

16
KOLO

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
10	100	1	40
20	60	0381	1.040
30	100	81851	6.040
40	80	84091	2.040
50	120	420161	100.040
70	80	448441	20.040
780	200	73	80
143520	20.060	0773	480
04542	8.000	06903	6.000
142532	20.000	60613	2.000
286512	20.000	343123	1.000.000
84	60	13125	8.000
824	160	46585	2.000
17094	6.000	64515	8.000
54204	8.000	91195	4.000
031814	20.000	249275	20.000
257364	20.000	424125	0.000
576	160	17	60
586	200	8667	600
44916	4.000	8857	600
209326	20.000	17697	2.000
224856	20.000	34237	4.000
375986	20.000	56947	6.000
451026	20.000	429857	20.000
8	40	29	60
1188	440	49	80
2468	840	59	60
2958	440	69	60
7108	440	00509	2.000
60598	4.040	45959	2.060
149718	500.040	081089	20.000
449188	50.040	127749	20.080
462838	20.040	489709	20.000

NAJDENO

V četrtek, 21. 4. 1983 se je zatekel črn KOKER-ŠPANJEL. Lastnik naj se javi pri Stanetu Kalanu, Sr. vas 76, Senčur 4167

OSTALO

Preključem žalitve, ki sem jih izre-kele Jerici Tušar, Stražišarjeva 28, Jese-nice, dne 6. 2. 1983. Bogomir Tušar, Stražišarjeva 28, Jesenice 4169

Mlad fant, star 23 let. Grem pomagat na kmetijo na Gorenjskem ali Primor-skem. Naslov v oglasnem oddelku. 4170

Nujno potrebujem VARSTVO na na-šem domu za 13-mesečnega otroka v Radovljici. Plačam 5.000 din na mesec. Kličite po tel. 74-289 od 17. ure dalje 4171

Iščem upokojenko ali par za tri me-sece, da bi prebivala v novi HIŠI na Bledu, za manjšo oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku. 4172

Za pomoč na srednje veliki kmetiji iščem mlajšega upokojenca. Stanova-nje in hrana brezplačna, drugo po do-govoru, lahko je tudi delavec, ki bi mi pomagal v prostem času. Alkoholiki in kadilci so izključeni. Naslov v oglas-nem oddelku. 4173

DEŽURNE TRGOVINE

**V soboto,
30. aprila, bodo dežurne
naslednje prodajalne:**

KRANJ

Central: od 7.30 do 14. ure Delika-tesa, Kranj; od 8.30 do 14. ure Dom, Srednja vas, od 8. do 20. ure Hrib, Predvor, Kočna Jezersko, Klemen-ček, Duplje in Krvavec, Cerklje. Od 8. do 14. ure pa Na vasi Senčur in Naklo v Naklem.

Živila: dežurne prodajalne bodo od-prte od 8. do 20. ure in sicer: SP pri Petrčku, Kranj, SP Pri Nebotičniku, Kranj, SP Oskrba, Kranj, Begunj-ska 4, SP Planina, Kranj, Županči-čeva 24, PC Planina, Kranj, SP Predvor, PC Britof. Naslednje de-žurne prodajalne bodo odprte od 8. do 18. ure in sicer SP Senčur, PC Bitnje.

V nedeljo

pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj: od 7.30 do 11.30 ure Delikatesa, Kranj, od 8. do 12. ure pa Krvavec, Cerklje, Naklo v Naklem in Na vasi, Senčur.

V ponedeljek

so vse prodajalne zaprte.

V torek

pa so dežurne vse prodajalne Cen-trala Kranj in Živil Kranj, kot v so-boto, 30. aprila.

ŠKOFJA LOKA

SP Mestni trg, mesnica Mestni trg

TRŽIČ

ABC Bistrica, Mercator, Trg svobo-de 27 in KŽK, Trg svobode 16

BOHINJ

V soboto, 30. aprila so na območju Bohinja odprte vse prodajalne in sicer do 16. ure.

BLED

V soboto, 30. aprila so na območju Bleda odprte vse prodajalne in sicer do 16. ure.

GORJE

V soboto, 30. aprila so na območju Gorij odprte vse trgovine in sicer do 16. ure

LESCE

V soboto, 30. aprila so na območju Lesc odprte vse trgovine in sicer do 16. ure

RADOVLJICA

V soboto, 30. aprila so na območju Radovljice odprte vse trgovine in sicer do 16. ure

**ŽIVINOREJSKO
VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE — KRANJ**

DEŽURNI VETERINARJI

od 29. 4. do 6. 5. 83

za občini Kranj in Tržič
BEDINA ANTON, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58, tel.:
23-518

LIKOSAR DUŠAN, dipl.
vet., Visoko 45 a, tel.: 28-772

za občino Škofja Loka
HABJAN JANKO, dipl. vet.,
Žiri 130, tel. 69-280
KRIŽNAR MIRO, dipl. vet.,
Godešič 134, tel.: 62-130

za občini Radovljica in Jese-nice
URH JANEZ, dipl. vet., tel.:
23-716 ali 25-779

Dežurna služba pri Živino-rejsko veterinarskem zavo-du Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinje-no.

VAS DOM '83

RAZSTAVA IN PRODAJA:

- POHIŠTVA
- DEKORATIVE
- CAMP OPREME
- BELA TEHNIKA

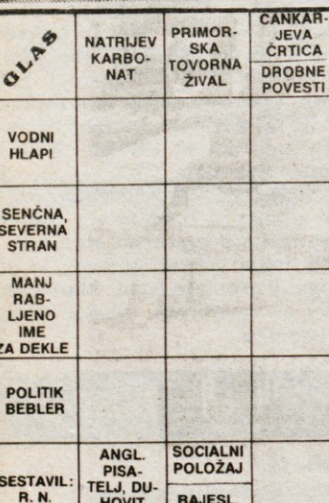
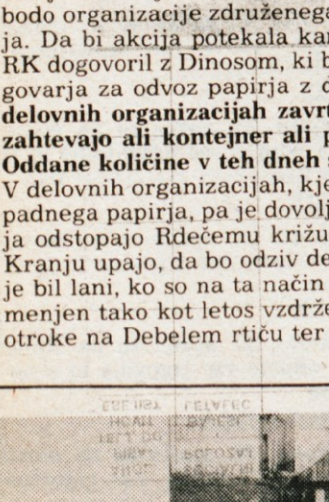
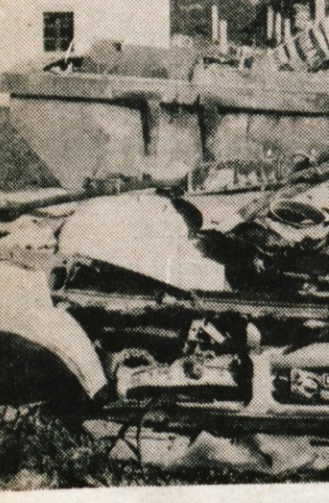
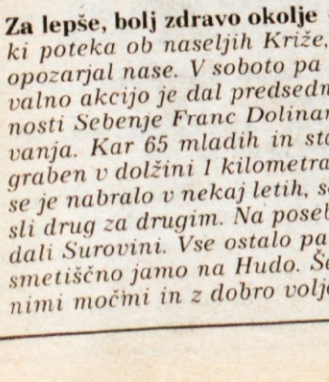
7. — 16. MAJA

FESTIVALNA DVORANA

BLED

odprto vsak dan od 10—19 ure
tudi ob nedeljah

murka

		GLAS	PESTUNJA	OBSEG OSMIH TONOV V GLASBI	ITALIJ. LETOVIŠČE V APULIJI	IRAŠKI GENE-RAL IN POLITIK, UBIT 1963	ALBIN NOVŠAK
		MAJHNA POT					
		TELEVI-ZIJSKI ZASLON					
		ŽIVOT, POSTAVA					JUNAKI-NJA FILMA "EVA"
		MAKED. ANSAMBEL PLESOV GR. LUKA, DEL ATEN					
							ŽELEZO ANTON MAHNIČ
GLAS	NATRIJEV KARBO-NAT	PRIMOR-SKA TOVARNJA ZIVAL	CANKAR-JEVA CRTICA DROBNE POVESTI		IVAN LEVAR	AM. KNJI-ZEVNIK (LAFCA-DIO) AFERA	
VODNI HLAPI					JUNAKI-NJA "APRILA" MONG. PO-GLAVAR		TIP SOVJ. BOJNIH LETAL ARGON
SENČNA SEVERNA STRAN					ŽEN. IME (JASNA) POSODA ZA MLEKO		ENAKA VOKALA IGRALKA WOOD
MANJ RAB-LJENO IME ZA DEKLE					ŽEN. OBLEKA PO TIROL. NAR. NOSI SP. REKA		
POLITIK BEBLER					MITOLO-SKI VELIKAN SOBNA SMREKA		UMET. NOST (latin.) ETIKA, ZNAČAJ
SESTAVIL: R. N.	ANGL. PISA-TELA, DU-HOVIT ESEJIST	SOCIALNI POLOŽAJ BAJESL. LETALEC			GLASILO IT. SOCIALI-STOV NAGLAS		ANTON AŠKERC
BOGO-SLUŽJE						DOM. PERNA-TA ZIVAL AM. FILM. IGRALKA	
ČOLN ZA REŠEVA-NJE V GORAH					LJUBLJ. TOVARNJA PUAC	BERAŠKA TORBA AM. FILM. IGRALKA O'NEAL	
PREDPO-NA PRED ŠKOT-SKIMI PRI-IMKI					EL. MER. ENOTA NIKOLAJ KOPER-NIK	PODZEM-NI HODNIKI FRANCE MAROLT	ITAL. PI-SATELJ (EDMON-DO DE)
SLOV. PISATE-LJICA (KRISTI-NA)					PLANOTA	DANSKI OTOK PAŠNIK V J. AME-RIKI	CRV. KI SE ZAREDI V MOKI
							MARKO OSTOJA EULEN-SPIEGEL
	ZORANA ZEMLJA				PRISTAS NOETIKE		
	NORV. JEZI-KOSLO-VEC AASEN				SOLSKA OCENA		
	PESNIK MENART				ENKA ZAJEČAR		
	POZI-TIVNA ELEK TRODA					SODOB-NIK KELTOV	
						DANSKI OTOK	GLAS

Jezerški vrh — Že pred dvema letoma so pri Cestnem podjetju Kranj skušali popraviti cestni usad na magistralni cesti Jezerški vrh, vendar pa poseg ni uspel, saj plaz še vedno napreduje. Zato je Cestno podjetje polovico ceste zaprlo, s čemer se je strinjala tudi republiška komisija. Prav zdaj se pripravlja nova rešitev za ta del ceste: del po-bočja bi odkopali in cesto speljali mimo plazovitega terena. Dela bi veljala okoli 10 milijonov novih din, opravljenega pa naj bi bila do začetka glavne turistične sezone. — L. M. — Foto: C. Zaplotnik

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev nagradne križanke z dne 22. aprila: vrtnarstvo, karikatura, LSD, unikat, Amiet, Lane, Duke, minas, Asa, les, NA, balt, jetika, enakost, Golar, EF, Stobi, Kerr, porota, rja, Aker, logan, ČA, britev, Evian, Oletka, kal, Drach.

Prejeli smo 141 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (150 din) prejme Mojca — Milan Aleš, Oldhamska 12, Kranj, 2. nagrado (120 din) prejme Ivanka Meglič, Bi-
strica 183, Tržič, 3. nagrado (100 din) prejme Urška Gorjanc, Groharjevo naselje 11, Škofja Loka. Nagrade bomo poslali po pošti.

Za reševalce nagradne križanke razpisujemo deset nagrad in sicer:

1. nagrada 250 din
2. nagrada 150 din
3. nagrada 120 din
- 7 nagrad po 100 din

Rešitve pošljite do 5. maja do 10. ure na naslov: ČP Glas Kranj, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj. Na kuverto napišite PRAZNIČNA KRIŽANKA

Skupna avtobusna vozovnica na Gorenjskem

Preizkusni kamen enotnejšega prevoza

Na Gorenjskem bodo po prvomajskih praznikih uvedli enotno avtobusno vozovnico za relacije z Gorenjske v Ljubljano — Prvi korak k poenotenju in razumnejši organizaciji potniškega prometa, ki ga v Sloveniji zdaj obvladuje 7 prevoznikov

V Sloveniji že kakih deset, dvanajst let načrtujejo smotrnejši potniški promet. Z medkrajevnimi prevozi se danes namreč ukvarja sedmero prevoznikov, ki ne razpolagajo niti z 2.000 avtobusi. Tako na majhnem slovenskem prostoru obstaja sedem prometnih sistemov, ki so si med seboj konkurenčni, zaradi česar je poslovanje precej drago. Najbolj seveda to občuti potnik. Desetletni načrt razumnejše organizacije slovenskega potniškega prometa, ki bi enotno uredil Slovenijo od Lendave do Pirana in od Kranjske gore do Mokric, bi se bil morda že uresničil, ko ne bi imeli prevozniki najprej težav zaradi uvedbe bencinskih bonov, nato pa z zamikom delovnega časa.

Prvi poizkus poenotenja potniškega prometa je uvedba enotne avtobusne vozovnice za relacije od Gorenjske proti Ljubljani. Doslej sta za Gorenjsko veljala dva režima, Alpetourov in Integralov. Vozovnica enega prevoznika na avtobusu drugega ni veljala in zato se stalni potniki niso mogli enakomerneje porazdeliti po avtobusih. Skupna mesečna (in tudi priložnostna) vozovnica bo te probleme odpravila.

Skupna vozovnica, ki bo opremljena z znakom obeh prevoznikov, bo veljala na relacijah: Ljubljana — Kranj — Radovljica — Bled — Vrba — Begunje — Jesenice — Kranjska gora — Planica; Ljubljana — Bohinj; Ljubljana — Jezersko; Ljubljana — Tržič; Golnik — Ljubljana; Kropa — Kranj; Kropa — Jesenice; Radovljica — Posavec — Kranj. V linije skupnega prometa sodijo tudi vse mednarodne in medrepubliške linije obeh prevoznikov na območju Gorenjske, medtem ko vanje ne štejejo primestne linije okrog Kranja in Škofje Loke.

Skupna vozovnica bo začela veljati pa so jo začeli 28. aprila. Do 6. maja bo moč novo vozovnico dobiti na prodajnih mestih v Ljubljani, Kranju, Radovljici, na Bledu, v Bohinju, na Jesenicah, v Trzinu, v Škofji Loki in Kranjski gori. Če se bo pri uvajanju skupne avtobusne karte kaj zataknilo, saj je treba zamenjati 17.000 mesečnih vozovnic, zanimanje pa bo bržkone tudi za nove, in če skupne vozovnice do napovedanega datuma še ne bo, bosta na avtobusih obeh prevoznikov veljali ena in druga karta. Prevoznika obljubljata, da se vozovnica za zdaj še ne bo podražila.

Potniki z Gorenjske so predlagali, naj bi bili jutranji prevozi v Ljubljano nekoliko zgodnejši, z Jezerskega na primer ob 5.15 in z Bleda ob 5. uri, kajti potniki bi radi prišli v Ljubljano še pred sedmo jutraj, kar jim ob današnjih voznih redih ne uspe. Prevoznika sta obljubila, da bosta po budam prislunila in po praznikih ustrezno prilagodila vozne rede. Novi naj bi obveljali 9. maja.

Kako to, da so se slovenski prevozniki odločili najprej poenotiti gorenjski potniški promet? To območje obvladujeta dva prevoznika, ki imata tudi večino svojega potniškega a prometa. Tu velja večinoma medkrajevni režim. Na Gorenjskem je bržkone tudi največ koristnikov mesečnih vozovnic. Za gorenjski krak je ponekod skupna vozovnica že veljala (Ljubljana — Brniki), vsaj že veljala (Ljubljana — Kranj), vsaj tam, kjer so se linije obeh prevoznikov križale. Začeli so torej na najugodnejšem prostoru, pravijo nosilci slovenskega potniškega prometa in obljublajo, da bo Slovenija sledila gorenjski, čež dober mesec.

D. Z. Žlebir

Zbiranje odpadnega papirja

Kranj — Tako kot lani se tudi letos občinska organizacija Rdečega križa Kranj vključuje v akcijo zbiranja odpadnega papirja. Izakupi-ček je namenjen v humanitarne namene. V Kranju bo akcija, v kateri bodo organizacije združene delo oddajale odpadni papir, 5. in 6. maja. Da bi akcija potekala kar najbolj nemoteno, se je občinski odbor RK dogovoril z Dinosom, ki bo prevzel ves papir, da se neposredno dogovarja za odvoz papirja z delovnimi organizacijami. Dovolj je, če v delovnih organizacijah zavrtijo telefonsko številko Dinos 27-691 in zahtevajo ali kontejner ali po sporočilo, da imajo pripravljen papir. Oddane količine v teh dneh se bodo knjižile na račun Rdečega križa. V delovnih organizacijah, kjer imajo že organizirano redno oddajo odpadnega papirja, pa je dovolj, če sporočijo, da določeno količino papirja odstopajo Rdečemu križu. Pri občinskem odboru Rdečega križa v Kranju upajo, da bo odziv delovnih organizacij tudi letos vsaj tak, kot je bil lani, ko so na ta način zbrali 37 ton papirja. Izkupiček je bil namenjen tako kot letos vzdrževanju edinega letovišča RK Slovenije za otroke na Debelem rtiču ter za letovanje socialno ogroženih otrok. L. M.

Za lepše in bolj zdravo okolje — Zasmeten in z odpadki nastlan graben, ki poteka ob naseljih Krize, Snakovo ter Sebenje je krajane že dolgo opozarjal nase. V soboto pa so se ga le lotili. Turbudo za veliko očišče-valno akcijo je dal predsednik komisije za pobudo pri krajevni skup-nosti Sebenje Franc Dolinar. Odziv krajanov je presegel vsa pričako-
vanja. Kar 65 mladih in starejših krajanov se je udeležilo akcije in graben v dolžini 1 kilometra so res temeljito očistili. Koliko odpadkov se je nabralo v nekaj letih, so najbolj zgovorno pokazali kupi, ki so ra-se drug za drugim. Na poseben kup so odlagali železo, ki ga bodo pro-dali Surovini. Vse ostalo pa so krajani s traktorji brezplačno zvozili v smetiščno jamo na Hudo. Še en lep primer, kaj se da narediti s skup-nimi močmi in z dobro voljo. (dd) — Foto: F. Perdan

NESREČE

V KRIŽIŠČE PO SREDI CESTE

Škofja Loka — V križišču Partizanske in Tavčarjeve ceste v Škofji Loki se je v sredo, 27. aprila, zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila dva udeležena ranjena, eden huje in drugi laže. Do nesreče je prišlo, ker sta udeležena pripeljala v križišče po sredini ceste in tam trčila. Vozniku osebnega avtomobila, 30-letnemu Jonosu Canonskemu, v nesreči ni bilo hudega, pač pa sta bila ranjena motorist Bojan Avguštin, star 17 let, iz Godešiča, in njegov sopotnik, 15-letni Izidor Žontar. Huje ranjenega so slednjega odpeljali v Klinični center v Ljubljano. D. Z.

Odkrili vzrok nesreče letalca

Komisija za nesreče v zračnem prometu pri zveznem komiteju za civilno zračno plovbo, ki je raziskovala nesrečo jadralnega letala na po-bočju Storžiča, je te dni dognala vzrok za nesrečo. Pravijo, da je letalo, ki ga je pilotiral Franc Štrukelj, jadralac pri Alpskem letalskem centru v Lescah, zašlo v veter. Močan zahodnik je potisnil letalo v skalovje, kamor je najprej zadelo z levim krilom, nato pa še čelno in se razbilo.

Požar iz smetiščne jame

Voglje — Silvo Križaj iz Vogelj je imel poleg smetiščne jame pri vasi Voglje postavljeno ostrišje, pripravljeno za novo hišo. V sredo, 27. aprila, je okrog 17. ure nenadoma opazil, da je ostrišje zajel ogenj. Kli-cal je gasilce, ki so uspeli rešiti kake tri četrtine strešnega ogrodja. Gmot-ne škode zaradi ognja je za kakih 100.000 dinarjev. Domnevajo, da je ogenj nastal zaradi vreče s pepelom in žerjavico, ki so jo odkrili v smetiščni jami. Veter je verjetno tlečo žerjavico razpihal in jo zanesel na ostrišje.